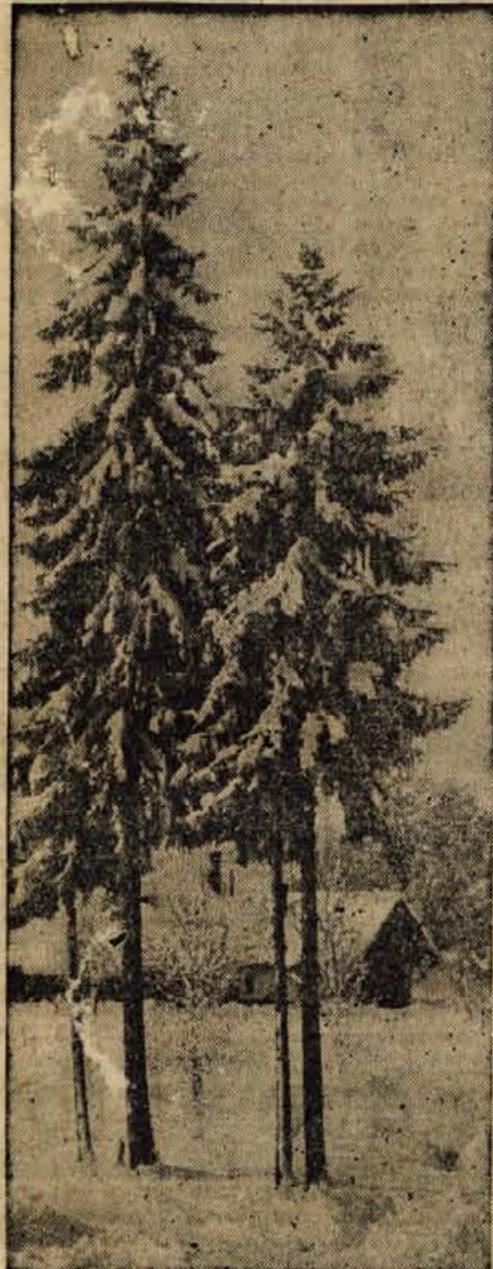

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

SREČNO NOVO LETO

Smo na pragu novega leta. Človek se nehoti ozira nazaj, da vidi kaj mu je prineslo leto, ki odhaja. Vsak bi rad vedel, kaj mu prinaša leto, ki je pred njim.

V letu, od katerega se poslavljamo smo dosegli več kot smo pričakovali. Leta dni pred rokom smo izpolnili perspektivni plan. Ko smo si pred štirimi leti začrtali pot, po kateri naj bi v petih letih prišli do tja, kjer smo danes - se je mnogim zdela ta skorajda ne-prehodna. Zato letos lahko toliko ponosnejše, bolj veselo praznujemo prihod novega 1961. leta.

In kaj nam bo prineslo novo leto? Cilji so jasni in nihče ne dvomi, da jih bomo dosegli. Perspektivni plan za naslednje petletno obdobje, ki ga je prav v teh dneh soglasno sprejela Zvezna ljudska skupščina, jasno kaže pot, boljšimi željami za prihodnje 1961. leto!

po kateri bomo dosegli stopnjo razvitih industrijskih držav.

V novem letu si vsakdo od nas želi predvsem miru. Da bi v miru lahko gradili in dograditi ponosno stavbo naše socialistične domovine. Tej želji se pridružuje mnogo drugih želja. Vsi uparao, da se bodo v letu 1961. izpolnile.

Stopamo v jubilejno leto naše ljudske revolucije. Dvajset let mineva, kar so se jugoslovanski narodi uprli nacističnim osvajalcem in začeli boj za nacionalno in socialistično osvobodenje. Danes, ko žanjenje bogate sadove težkega štiriletnega boja, toliko bolje znamo vrednotiti njegov pomem in veličino.

Krepko stisnimo drug drugemu roke z najboljšimi željami za prihodnje 1961. leto!

S seje Občinskega ljudskega odbora Bled

Samo združena občina bo lahko nosilec našega družbenega, političnega in gospodarskega življenja

V torek, 27. decembra, je bila na Bledu skupna seja občin zborov občinskega ljudskega odbora. Glavna točka dnevnega reda je bila združitev občin. Tej pomembni seji sta prisotstvovali tudi podpredsednik OLO tov. Bertoncelli Ivan in predsednik OO SZDL tov. Jaka Žena. Poročilo o združitvi občin je podal sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Albin Jensterle in predsednik blejske občine tov. Jože Kapus.

Komuna bo imela v prihodnjih obdobjih veliko pomembnejše naloge; obenem pa bo gospodarsko in upravno popolnoma samostojna. Prevzema bo nove dolžnosti. Prav zato se bo vsebina in obseg dela komunike znatno povečala. Vse to pa bo terjalo od nje več elastičnosti in živiljenjskega dela. Vsega tega bi manjše občine ne zmogle, zato je potrebno, da čimprej združimo vse tiste občine, ki bi same tega ne zmogle.

V tem smislu je sekretar občinskega komiteja tov. Jensterle orisal razlage, ki na območju občin Bled, Bohinj in Radovljica narekujejo tako združitev. Predsednik občinskega ljudskega odbora Bled tov. Jože Kapus pa je pojasnil upravno organizacijo bodočih občin s sedežem v Radovljici. Na Bledu in Gorjah bi poslovala krajevna urada za vse kraje sedanje blejske občine. Obstojec krajevni urad v Gorjah pa bo dobil zdržljivo še nekatera nove in važnejše naloge. Na Bledu pa bi bil po statutu ustanovljen poseben mestni odbor, v Bohinjski Bistrici pa krajevni odbor. Oba odbora sicer ne bosta imela pravne moći, pač pa bosta le nekakva posvetovalna organa, ki bi zastopala koristi posameznih gospodarskih dejavnosti. To posebno velja za mestni odbor na Bledu, v katerem bosta koristit turizma zastopala kar dva člena.

Odborniki so se na seji strinjali s predvidljivo združljivijo, obenem pa so dodali še nekatere koristne predloge, nekaj pomislekov in dopolnil. Posebno so se strinjali s tem, da bo moral bodoči občinski ljudski odbor in Radovljici poskrbeti za to, da bo blaginja prebivalstva rasja enakomerno po vseh krajih. Tudi besede običnih gostov, tovarnika Ivana Bertoncellija in Jakoba Žena, so odborniki pozdravili z zanimaljivostjo.

Za konec seje sta oba zborova izglasovala predlog, da se izvedejo že v prvih polovici januarja na področju blejske občine volivice.

PRED PRIREDITVJO

»PO STEZH PARTIZANSKE JELOVICE 1961«

Izredno zanimanje

Se dobra dva tedna nas ločita od velike prireditve »Po stezah partizanske Jeboveice«, ki bo prva in največja prireditve jubilejnega leta 1961, ko se bomo skozi vse leto spominjali 20-letnice vstaje jugoslovanskega naroda. O nekaterih podrobnostih proslave smo se pogovorili s sekretarjem pripravljalnega odbora prireditve Francem Konobijem-Slovenkom, ki je povedal, da so uspešne priprave v poletnem teklu in, da je zanimanje za to prireditve izredno veliko.

Osrednja proslava bo 15. januarja v Zelezničkih. Na slavnostnem zborovanju bo govoril Tomo Brejc, ki je bil eden prvih organizatorjev vstaje na Gorenjskem in je edini preživel član Vojno-revolucionarnega komiteja, ki je deloval v prvih dneh vstaje. Pripravljalni odbor računa, da se bo prireditve »Po stezah partizanske Jeboveice« udeležilo 5000 do 8000 ljudi. Osrednja proslava bo pred tovarno »Niko«, ki bo tedaj svetčno okrajenja. Sodeloval bo Invalidski pevski zbor iz Ljubljane, orkester Ljudske milice iz Ljubljane in včet radiatorjev.

Za patrolni tek pod gesmom »Po stezah partizanske Jeboveice«, je prav takoj zanimanje in je Okrajni odbor ZB že prejel prve prijave. Odbor za proslavo urja, da se bodo te prireditve udeležili tudi znani reprezentanti: Josip Kričar, Matjaž Kordet, Lado Kersnik, ki so pri prvih prireditvah leta 1958 osvojili najboljše mesto in tako kot prvi prejeli predhodno darilo »Statuo borca«. Posedovali pa so tudi priznanje »Nobene romantike včer v našem poklicu«.

Dan pred osrednjo prireditvijo v Zelezničkih bo v Bohinju štafetno tekmovanje za memorial Tometa Godeca - znane vodje bohinjskega upora 1. 1941. Tekmovali bodo po obronkih Jeboveice preko Nemškega rovca - zoane partizanske postojanke. Smučarji, ki se bodo udeležili tega štafetnega tekmovanja, bodo nastopili tudi na osrednji prireditvi v Zelezničkih.

V Ribnem pri Bledu bodo pomirili svoje sposobnosti pionirji gorenjskih šol. Tudi v Kropi se vestno pripravljajo. Tako bodo tekmovalci lahko izbirali med nastopom v Kropi in v Zelezničkih. Tehnična komisija pripravljalnega odbora ima sedaj polne reke dela s pripravami na vseh štirih krajih. Za tekmovalce so pripravili preko 100 pokalov in več kot 200 praktičnih daril. Zmagovalec pa bo dobil še posebno predhodno darilo »Statuo bor-

Bralcem, naročnikom
in vsem delovnim ljudem želi
kolektiv časopisnega
podjetja „GORENJSKI TISK“
srečno in uspešno polno

NOVO LETO 1961

OBRAZI

IN
POJAVI

Plašč v omari

»Tovariš, kolika je ura, prosim!«

Tako me je ogovorila črnolasta pančka osmih, devetih let, blizu kioska pri Delikatesi v Kranju in nebotek se mi je zaustavil korak.

»Ob šestih pride tod mimo Deklek Mraz, kamej? je še dostavila, preden sem ji odgovoril.

Komaj se je bilo tele stenilno in skoraj celo uro je še bilo do priboda Deklek Mraz. Zato je nisem hotel razočarati in sem se začel z njim pogovarjati.

Ni bila sama. Cela skupina jih je bilo. Prisli so z onstran visokega mostu. Zraven se je stiskalo majhno, predolsko dekleto.

»Zeblo te bo! sem ji dejal, kajti noge v gumijevih škorjavi, tretja, še fantek s sivo kučno... Vsi so pravili, kako je hil' oče bud in se stiskali okrog male pančke, ki je z bistrimi velikimi očmi opazovala navzoč.

»Tako rada bi tudi ona videla sprevod. Pravijo, da bo tu mimo priselj pravi. Dede Mraz, in to

Potem se je oglasila še druga, tretja, še fantek s sivo kučno... Vsi so pravili, kako je hil' oče bud in se stiskali okrog male pančke, ki je z bistrimi velikimi očmi opazovala navzoč.

»Te zebel! Daj mi rokico! Izvila je iz podzadja padzuh in mi jo pondila brez obotavljanja. Bila je bladna. Tudi v lica je bila bleda in premražena.

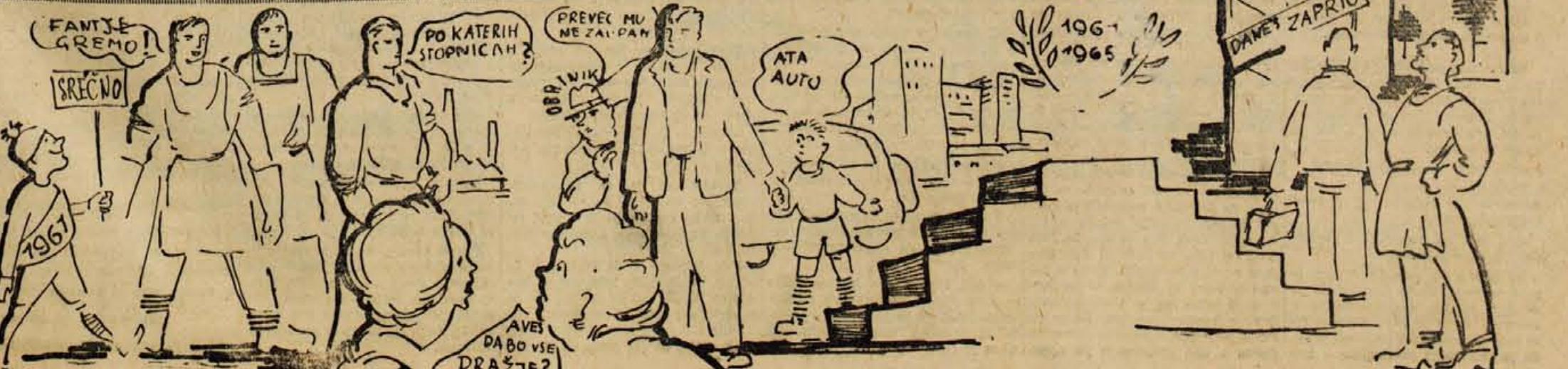
»Joj, kako te zebel! Pojd domov! sem nekote vzlknikl.

»Ne! Ne zebel! Prav nič me ne zebel. Prav lahko počakam, da bom videla Deklek Mraz,« je začela dopovedovati mala in po licu so ji zdrsnili solze.

»Pojdite v mlečno restavracijo. Popite boste malo čaja,« sem predlagal.

»Ne, ne, kar takoj bomo počakali, da ne bomo zamudili,« je vztrajala mala. Edino s tem nasvetom se je sprizgnila, da so še na sprehod gori in dol po ulici.

Toda misel na čevljše in nov plášč v omari, ki ga je bladna, in malo premraženo dekleto, vse to me je globoko prizadel. -1. c.

TE DNI PO SUETU

POLOZAJ V KONGU

Polkovnik Mobutu je odpotoval iz Leopoldvilia v Lulusaburg, glavno mesto pokrajine Kasai, da bi pripravil obisk predsednika Kasavubua v tej pokrajini. Kasavuba naj bi odpotoval v Lulusaburg te dni.

DRŽAVLJANSKA VOJNA V LAOSU

Predstavnik kraljevske laoske vlade Folsena in predsednik centralnega komiteja stranke Neo Lao Haksad princ Suanuyong sta zahtevala od držav, ki so predsedovala na ženevski konferenci o Indokinu leta 1954, naj takoj sklicejo konferenco držav, ki so sodelovali na ženevski konferenci ter sprejmejo nujne in učinkovite ukrepe, da bodo v celoti uveljavljeni ženevski sporazumi.

STAVKA V BELGIJI

Stavki v Belgiji, ki trajajo že teden dni, so se pridružili tudi tramski uslužbenici in uslužbenici v medmestnem prometu po vsej državi.

NASER ODPOTOVAL V CASABLANCO

Predsednik ZAR Gamal Abdel Naser je z jahom Al Hurija odpotoval v Casablanco, kjer se bo udeležil konference voditeljev nekaterih afriških držav.

ETNA BRUHA

V severovzhodnem ţelu ognjenika Etna na Siciliji, ki je začel v sredo, 28. decembra, ponovno bruhati, se vsake tri minute pojavljajo eksplozije. Za zdaj ne grozi nevarnost, da bi bila prizadejana materialna škoda.

ZRTVE HIROŠIME

Po sporodihu bolnišnice v Hirošimi se v njej zdravi kakih 90 % žrtev zaradi eksplozije prve atomske bombe. V zadnjih 11 mesecih letos je še 47 oseb umrlo zaradi posledic atomskega sevanja. V istem obdobju lani pa je umrlo 36 oseb.

NAJLEPŠE NOVOLETNO DARILO

V novo naselje na Zlaju v Kranju se skorajda vsak dan vsebujejo družine. Tu prihajajo starci s streljivimi otroki, ki so bili došli v barakah, v podstrešnih sobah, v oddaljenih zakotinah naselij, čeprav so zaposteni v Kranju. Po dolgem pričakovanju so našli učenec kotiček za družinsko življenje. Skupno se je letos samo v tem naselju vselilo v nova stanovanja 136 družin.

Vendar sedanji tempo stanovanjske gradnje nikakor ne dohitava potreb. Letos bo dosežen rekord z dograditvijo približno 1935 stanovanj. Toda prispevje je 8000. Zato se vse družbeno in politične organizacije zavzemajo za to, da bi podjetja in ljudski odbori dajali v prihodnjih letih še več sredstev za izdelenje stanovanj, tako da bi v prihodnjih petih letih sezidali več kot 11.000 stanovanj. To bo, seveda, docela spremenilo tudi videz posameznih delavskih središč. — i. c.

MALA ANKETA — MALA ANKETA

Želim si... želim si...

Pričel sem k njim in oni so prišli k meni. Zdaj, ko gre leto hkrat in ko bomo vsak hip vzdržnili kozarcev in nazdravili enaindesetdeset, sem se nekaj drobnih minut začel v njihov dan, da jih povprašam po njihovih željah za prihodnje leto. Za nekaj minut sem se preselil v njihov intimni svet, svet njihovih skrbiv in vsakdanjnosti. Človek je ena sama velika želja – raste v svoji podobi – in si želi... Želi si, da bi bilo iz dneva v dan bolje, morda preprosteje, želi si moped in televizijskega sprejemnika, zdravja in višje plače, ljubezeni in zabave, vsega... Zato sem začel za nekaj drobnih minut na njihov intimni svet in jih povprašal čisto preprosto in vsakdanje kaj in kako. V teh odgovorih pa je bilo toliko majhnih in velikih želja mnogo več, kot so povedali: želja za srečnega predvsem pa njihovega enaindesetdesetega.

Srečal sem ga zveder, ko je mraz v kosti. Stal je na trgu pred trgovino in gledal cene narejenih oblek. Poprosil sem ga za 5 minut in ko sva krenila skozi ulico je stekel pogovor.

– Nič želja nimam, – je dejal.

Toda jaz mu nisem verjel – saj ne more biti človeka, ki bi živel cisto brez želja.

– Tri leta mi manjka do devetdesetih, je pristavil.

Ne bi mu jih prisitol. Potem je pripovedoval, da je trinajst let že za časa ranjke Avstrije prebil v Ameriki, dejal je tudi, da zdaj živi tam njegov sin. Zamrnil je, da je pokojnina premajhna – ker

NOTRANJA IN ZUNANJA POLITIKA

Ljudje in dogodki

Atomske grožnje

V začetku tega tedna se je razrisala na afriškem nebu nad francoskim področjem v Reggapi nova zlovezča goha – znanec nove atomske eksplozije. – Sicer so Franci brž zatrdili, da je bomba majhna – in da ta poizkus sodi v vrsto preizkusov novih atomskih orožij – vendar je bila dovolj velika, da je razburila ves svet.

Niti deset dni ni minilo, kar je politični odbor Generalne skupščine tuk pred zaključkom prvega dela 15. zasedanja sprejel resolucijo, naj se atomske sile nadalje vzdrže vse doletje, dokler bo to potrebno. Francija se torej ne ozira na zahteve afriških držav. Prisvaja si pravico, da sama odloča o notranji ureditvi Alžirije. To je po njenem pravici velike sile. Obnavljanje poizkusov z atomskim orožjem bi privelo do znanih posledic za vse človeštvo, hkrati pa zaostriče že tako niz kaj rožnat mednarodni položaj.

Ključ najostrejšim protestom afriških dežel je prvi in drugi atomski eksploziji v Sahari,

so Franci izvedli tudi tretji poizkus. Neki visoki francoski vojaški funkcionar je celo izjavil, da bodo preizkušali atomske orožje vse doletje, dokler bo to potrebno. Francija se torej ne ozira na zahteve afriških držav.

Prisvaja si pravico, da sama odloča, ali bo ali ne bo uporabljal afriškega ozemlja za poizkusne jedrske eksplozije, prav tako kot si prisvaja pravico, da

sama odloča o notranji ureditvi Alžirije. To je po njenem pravici velike sile. Obnavljanje poizkusov z atomskim orožjem bi privelo do znanih posledic za vse človeštvo, hkrati pa zaostriče že tako niz kaj rožnat mednarodni položaj.

Svet se torej srečujemo s tendencami, da se zaostri mednarodni položaj na najobstojljivejšem področju: na področju jedrskih oborožitev in da se hkrati izvajajo pozitivne rezolucije Organizacije združenih narodov. – Protesti pa, ki sta jih izviali v svetu nova francoska bomba v Sahari in izraelska »črna gradnja«, dokazujo, da je ob takih pustolovščinah razen na formalno odsodbo z strani neke mednarodne organizacije, treba rešiti tudi na odsodbe in preizvir vsega človeštva, ki želi mir.

Pred kratkim se je tudi zvedelo, da gradi Izrael na skrivajmočan atomski reaktor. Brž ko je to prišlo na dan, je Izrael sicer zatrdiril, da gradi ta reaktor

povsem v mirljubne namene. Toda nihče ni bil pripravljen temu v celoti verjeti, saj je delsivo, da so reaktor gradili skrivaj, veliko pove. Celo neki Izrael naklonjeni ameriški komentator je zapisal, da Izrael gradil atomski reaktor predvsem za to, ker je ameriško zunanje ministerstvo dolga leta favoriziralo arabske dežele. To je zelo zgovorno »opravilo«.

Svet se torej srečujemo s tendencami, da se zaostri mednarodni položaj na najobstojljivejšem področju: na področju jedrskih oborožitev in da se hkrati izvajajo pozitivne rezolucije Organizacije združenih narodov. – Protesti pa, ki sta jih izviali v svetu nova francoska bomba v Sahari in izraelska »črna gradnja«, dokazujo, da je ob takih pustolovščinah razen na formalno odsodbo z strani neke mednarodne organizacije, treba rešiti tudi na odsodbe in preizvir vsega človeštva, ki želi mir.

Visoka gosta v Kranju

Kranj, 28. dec. – Danes dopoldne je prispel v Kranj ambasador Ljudske republike Poljske v Jugoslaviji, Aleksander Malecky, v spremstvu prvega sekretarja veleposlaništva Jakoba Geibarta. Gospa sta najprej obiskala Okrajni ljudski odbor, kjer sta se razgovarjala o organizaciji komunalnega sistema, nato sta si ogledala tovarno Iskro. Opoldne je gostoma predsednik OLO, Vinko Hafner, priredil kušico.

Razprava o združevanju občin

Politični aktiv o združitvi

Minul ponedeljek, 26. decembra sta se na Bledu zvrstila dva aktiva članov Zveze komunistov, in sicer aktivi odbornikov ObLO Bled, ki so člani ZK, in aktivi vseh članov Zveze komunistov mesta Bleda. Oba aktiva sta imela na dnevnem redu vpravljanje združitve občin Bled, Bohinj in Radovljice. Posvetna je vodila sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Bled, tovarš Albin Jensterle.

V uvodnih besedah je sekretar občinskega komiteja navezel vrosto dejstev in argumentov gospodarskega in upravnega značaja, ki narekujejo potrebo, da se iz treh dosedanjih upravnih enot v Bohinju, na Bledu in v Radovljici oblikuje nova, večja in samostojnejša – torej ena občina. Takana upravna spremembra je povsem v sledu z načim nadaljnje razvojem krepitev samoupravnih oblastvenih enot-komun s povsem samostojnim gospodarjenjem. – Sedež bodoče skupne komune za območje Bohinja in Bleda naj bi bil v Radovljici. Po novem statutu, ki ga pripravljajo, pa bi na Bledu obstajal Mestni odbor, v Boh. Bistrici pa Krajevni odbor. Hkrati pa bi v obeh omenjenih kraji tudi po združitvi še nadalje obdržali nekatere službe, ki se jih nači delovni ljudje iz dneva v dan poslušajo zaradi tekočih opravkov.

Zbrani člani ZB Bleda so na posvetovanju aktiva izrekli pozitivno sodbo o predvideni združitvi. – Menili so, da napovedani ukrep pomeni nov korak k večji gospodarski samostojnosti nove komune. Obenem pa bo združitev treh komun v eno samo, predstav-

ljala novo razvojno stopnjo k vočji demokratizaciji našega življenja. —jb

Golnik za novo leto

GOLNIK – Tudi Golničani so za praznovanje Novega leta kar dobro pripravili. Že sinodi jih je obiskal dedek Mraz. Člani dramatske sekcije DPD »Svoboda« iz Kranja pa so v domu kulture izvedli tudi enourni program. Razen tega bo v dnebi obiskal dedek Mraz tudi Vrtec na Golniku. Najmlajši so pripravili zanimiv program in igrico.

Za uslužence bolnišnice na Golniku in za ostale, bodo organizirali Silvestrovje v domu kulture.

Tudi bolnički, ki se zdravijo na Golniku, bodo na posebni zavabi dočakali 1961. leto.

• Mladinska organizacija je v zadnjem času organizirala ob nedelja mlađinski pleš. Dekleta pa se pritožujejo, da na ta pleš pride premo žantov.

Prav tako ima mlađinska organizacija v načrtu, da se bodo načili neko dramatsko delo. Za sedaj imajo v načrtu igro M. Kozincev »AD ACTA«.

—jb

Šola za starše

KAMNIK – Delavska univerza v Kamniku je organizirala ciklus predavanj z naslovom »Šola za starše«, ki so vsak teden v dvočasi nad Kavarno. Predavanja so zelo poučna in zanimiva ne le za starše, temveč tudi za doračajočo mladino.

Na zadnjem seji stanovanjske

skupnosti so med drugim tudi sklenili, da bodo vrtec in jasli na Golniku združili v eno ustavno in vse priključili v okvir stanovanjske skupnosti na Golniku. — M. Z.

OBDARITEV BOLNIKOV NA GOLNIKU

Golnik, 29. decembra – Včeraj je sindikatni občinski svet z Jelenjem in Izvirski odbor sindikatne podružnice v Zelezni pripravil obisk svojim članom, ki so na združljenu v zdravilnicu na Golniku. Tako so se vsi bolnički zbrali v malih dvoranih bolnišnice, kjer jim je povezljivo z mednarodnim blagom, za mesnico, pralnicico in kopalnicico. Na konferenci so razpravljali tudi o potrebnih gradnji osnovne šole. Zeljajo in potrebujeta torej dovolj, s skupnimi močmi bo treba takoj pričeti z postopnim reševanjem najbolj perečih problemov.

Edini prostor, kjer se vzdani

preostane, je v privatni hiši v majhni sobi, kjer gostuje tudi Ljudska knjižnica. Nekateri od navzočih so bili celo proti temu, da bi dobila mladina začasne prostore v kleti Gasilskega doma. Začasno zato, ker je v petletnem državnem planu K.O. Bitnje tudi gradnja stavbe, v kateri bo dovolj prostora za razne družbene organizacije, nadalje za trgovino z mestnim blagom, za mesnico, pralnicico in kopalnicico.

V razpravi so govorili o problemih, kot so pomanjkanje prostorov za razne organizacije, pomanjkanje prostorov za kulturno in športno izvajanje mladih, o javni razsvetljavi, kanalizaciji, vodovodu, regulaciji potoka Zabnica in takoj dalje.

Edini prostor, kjer se vzdani

preostane, je v privatni hiši v majhni sobi, kjer gostuje tudi Ljudska knjižnica. Nekateri od navzočih so bili celo proti temu, da bi dobila mladina začasne prostore v kleti Gasilskega doma. Začasno zato, ker je v petletnem državnem planu K.O. Bitnje tudi gradnja stavbe, v kateri bo dovolj prostora za razne družbene organizacije, nadalje za trgovino z mestnim blagom, za mesnico, pralnicico in kopalnicico.

Na zadnjem seji stanovanjske

skupnosti so med drugim tudi sklenili, da bodo vrtec in jasli na Golniku združili v eno ustavno in vse priključili v okvir stanovanjske skupnosti na Golniku. — M. Z.

POUK MOTOROZNANSTVA

Kamnik – Vodstvo gimnazije v Kamniku je letos že drugič organiziralo za četrtošole pouk motoroznanstva in cestno prometnih predpisov. Ob zaključku tečaja, ki bo predvidoma koncem januarja, bodo dijaki opravljali izpit. Med obiskovalci tečaja je za predavanje veliko zanimanje, vodstvo pa je prispevalo sredstva občine, in sicer 50 milijonov din.

—jb

TRETJIC V SENCURJU

Senčur – V okviru predavanj Delavske univerze iz Kranja je predaval v ponedeljek, 28. decembra zvezdar, v Prosvetnem domu tovarši Stane Tavčar. Pripravovali je v tistih iz nemškega taborišča Dachau in o svetovni bruseljski razstavi. Senčurjani so dvorano napolnili do zadnjega kolika in so bili s predavanjem, spremnjanimi z barvнимi diapozitivimi, zelo zadovoljni. To je bilo že tretje Tavčarjevo predavanje v Senčurju, četrtoga pa pripravlja prihodnji mesec, in vicer pod naslovom »Vtis iz Švicar«.

Naročnike in bralec obveščamo, da bo zaredi novoletnih praznikov prihodnja številka »Glasa« izdati v soboto, dne 7. januarja 1961.

Uredništvo in uprava

KOMUNALNI SERVIS KRAJN

želi vsem delovnim ljudem
v letu 1961 vso srečo in
zadovoljstvo

Oblačila »NOVOST« Tržič z obratom
Križe želi cenjenim odjemalcem in naročnikom
srečno novo leto 1961

V Tržiču in Križah sprejemamo vsa naročila po meri za damska in moška oblačila. Izdelujemo po želji, najnovijih krojih hitro in solidno. – V obratu Tržič lahko dobite tudi vso usnjeno konfekcijo: plašče, mikede, oblike za motor itd., v Križah pa lahko dobite žensko in moško konfekcijo, ki jo izdelujemo sami: damske plašče, balonske plašče, krila, oblike in halje, bluze, moške suknjice, oblike, vetrovke itd.

Oglejte si kvalitetne izdelke in kupujte samo pri Obračili »NOVOST« TRŽIČ z obratom Križe in zadovoljnimi boste!

Usnjarna
STANDARD
vam nudi vse vrste spodnjega in zgornjega usnja
Ob novem letu pošilja delovni kolektiv vsem delovnim ljudem čestitke z željo, da bi imeli v letu 1961 mnogo sreče

»Dober glas gre v deveto vas!«

Glas o OSKARJU je že zdavnaj presegel ta okvir in lahko rečemo: »Dober glas o OSKARJU gre v vsako vas!«

Zakaj? – zato, ker je odličen pralni detergent!

Dodalno opozorilo: mnogo šporin silik je še v obliku, zato jih sproti posiljajte na naslov tovarne Zlatorog Maribor.

Z volninem in fine ikakine uporabljajte detergent -PERILO-

VSEM SVOJIM SEDANJIM IN NOVIM POTROŠNIKOM ZELI SREČNO NOVO LETO 1961 KOLEKTIV TOVARNE ZLATOROG

Vsem delovnim ljudem v novem letu 1961 mnogo sreče in delovnih uspehov

Okrajni zavod
za socialno zavarovanje
Kranj

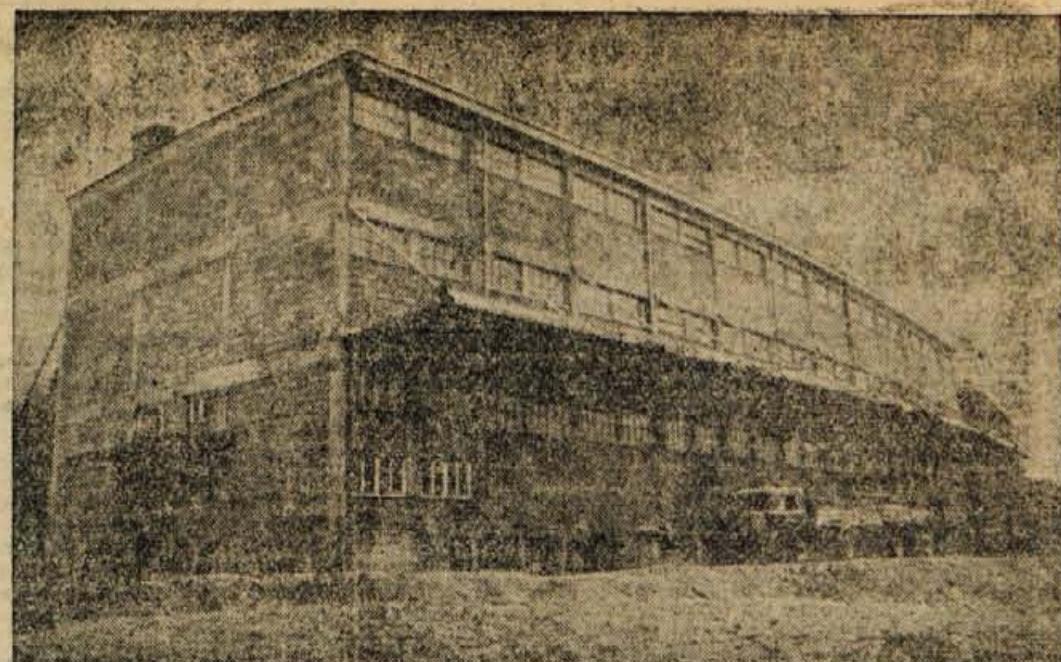
Delovni kolektiv čevljarne
„STORŽIČ“ Visoko
želi vsem svojim poslovnim
priateljem ter vsem
delovnim ljudem v novem
letu 1961 mnogo sreče
in uspehov

Nova zobna ambulanta

V soboto, 31. decembra, bodo v Kranju tiki ob Zdravstvenem domu odprli novo, sodobno urejeno zobno ambulanto. Razen ustreznih skupnih prostorov v pritliju bo v dveh nadstropjih ambulante urejenih 10 ordinacij, ki bodo poslovale v dveh izmenah. Vsaka ordinacija ima posebno čakalnico in je sodobno opremljena. Celotni stroški za opremo so znašali 84 milijonov dinarjev. Razen tega so nekatera podjetja (Inteks, Planika in Sava) še posebej prispevala za opremo in si tako zagotovila redne ordinacije za svoje delavce. – Gradbeni dela so bila opravljena v zelo kratkem roku, saj so začeli kopati temelje šele v marcu letos.

Prebivalci kranjske pa tudi sedanjih občin vedi, kako težko je bilo dosegri priti na vrsto za popravljanje zob. Povprečna doba čakanja je pet mesecov. Toda že lejtos se je ta služba dokaj izboljšala. Pred vojno je bilo v Kranju le pet zobnih terapevtov, danes pa jih je že sestajajo. Se deset pa jih je v sojih in bodo pristi v prihodnjih letih v službo.

– I. a.

Problem skidališč v Kranju je delno rešen. Envi del velikega skidališča, postopek je že uveden v uporabu, medtem ko je drugi del v gradnji.

Z zasedanja skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje

Še nadaljnja krepitev socialnega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev

Kranj, 28. decembra – Danes je bilo v dvorani Zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora Kranj XIII. redno zasedanje Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. – Glavni točki dnevnega reda stali: poročilo o delu sklada zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev in poročilo o splošni bolnični na Jesenicah; poročilo pa so sledile osnovne teze o značilnosti bodoče organizacije socialnega zavarovanja, sprememba instrumentov posebne stopnje prispevkov in drugo.

Direktor Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje je prebral poročilo o delu sklada za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev. Ko je govoril o finančnem stanju sklada, je omenil nastalo spremembo v načinu finančiranja. Stopnja proračunskega prispevka, ki ga plačujejo občine skladu, se je sedaj zmanjšala za 50 odstotkov. Vendar kljub temu ne izkazuje sklad zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev primanjkljaja.

Po referatu je skupščina soglasno sprejela priporočilo Okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje v vezi še nadaljnje krepitve zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev. Priporočilo podpira, naj okrajni zavod s podružnicami čimprej zajame še ostale kmetijske proizvajalce, ki so ostali še izven zavarovanja. Za sestavo predloga za razširjanje samega zavarovanja naj okrajni zavod spoznatno z zdravstveno službo

ugotovi splošno zdravstveno stanje kmetijskega prebivalstva oziroma kmetijskih zavarovancev. Priporočilo tudi naroča okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje, naj prouči vzroke, zakaj je končenje zavarovanja s strani kmetijskih proizvajalcev tako ozko. – Priporočilo meni, da je mogoče temu vzrok premajhna kapaciteta zdravstvenih ustanov. O problematiki sklada zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev je treba redno obvezati poljedionitorialne enote in zagotoviti pri občinah, da bodo redno plačevale svoje obveznosti do tega sklada.

Pomočnik ravnatelja jeseniške bolnice tov. Ivica Tautevič pa je podal poročilo o delu splošne bolnice na Jesenicah. Poročilo je obsegalo finančne problematike, probleme v zvezi s predvidenim gradnjo in vselej splošne težave jeseniške bolnice. Vse povsed se celična premajhna kapaciteta, zato so tudi delovni prostori preutresnjeni.

K razpravi o poziciji bolnice se je zavzel kot prvi govoril mestnički oddelki za obrambne službe Državne županije na Jesenicah. Janez Ogorčič. Ta je poudaril, da smo dosegli več investicij v značilenovato javnebolniško službo, vse premalo pa v bolnici same, posebno še glede na njihove potrebe. Nato se je dotaknil tudi perspektive jeseniške bolnice, ki naj bi jo razširili predvsem v etroškem oddelku. Obenem naj bi se začelo načrtino graditi novo splošno bolnico v Kranju. Vendar je tov. Ogorčič izrazno pogural, da je potreben modernizaciji bolnice, skupščina pa bo predložila svetu za zdravstvo in okrajevnu ljudskemu dobitku pri dospredjanju načinu dohajanja krvi iz Ljubljane.

Kot za zaključek o jeseniški bolnici pa je bil sprejet sklep, s katerim se naroča vodstvu jeseniške bolnice, da uredi svoje kadrovsko zasedite in čim bolj resno raziskati modernizaciji bolnice, skupščina pa bo predlagala svetu za

zdravstvo in okrajevnu ljudskemu dobitku pri dospredjanju načinu dohajanja krvi iz Ljubljane.

Vsi govorniki, ki so danes sodelovali pri razgovoru o jeseniški bolnici, so se zavzemali za staljevanje načrta. Pravzaprav so se vse govorniki skinili s tem, da mora jeseniška bolnica imeti tudi oddelek za transplantacijo krvi, kar pa ni predvidljivo, oziroma je celo predlagano, naj se nadaljuje raziskovanje pri dosegjanju načina dohajanja krvi iz Ljubljane.

V novem letu 1961 želi delovnim ljudem mnogo sreče in delovnih uspehov kolektiv

AVTOPROMET KRAJN

Prebivalcem kranjske občine in vsem delovnim ljudem želijo

Občinski ljudski odbor KRAJN

in vse
množične
organizacije

mnogo uspehov in sreče v novem - jubilejnem letu ob 20-letnici vstaje-letu 1961

Občinski komite ZKS
Občinski odbor SZDL
Občinski komite LMS
Občinski odbor ZB in
Občinski sindikalni svet

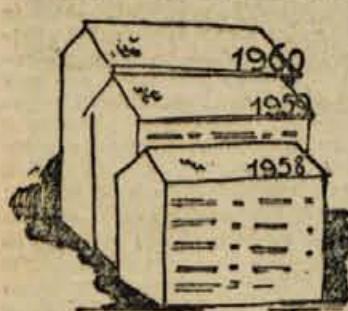
GORENJSKA

včeraj, danes in jutri . . .

SPET JE NOVO LETO. ZA NAMI JE DVANAJST MESECEV NAPOROV, TEŽAV IN TUDI USPEHOV. TEGA NAM NE MORE NIČE OPREKATI. ZATO POSILJAMO TE DNI SIROM PO DOMOVINI CESTITKE ZA VESEL PRAZNOVANJE, POSEBNO PA ZA DOSEG SE VECJIH USPEHOV V NOVEM LETU. — SORODNIK CESTITA SORODNIKU, ZNANEC ZNANCU, PRIJATELJ Prijatelju, POSLOVNI CLOVEK SVOJEMU POSLOVNUMU SODELAVCU. TUDI UREDNISTVO -GLASA- SE PRIDRUŽUJE TEM CESTITKAM. TODA VOŠČILI NE BOMO SAMO Z OBIČAJNIMI BESEDAMI: -ZELIMO VAM OBILIO USPEHOV V LETU 1961!-, TEMVEC NA NEKI DRUGI, NEORIČAJNI NACIN. PRIKAZATI VAM BOMO SKUSALI, KAJ SMO DOSEGLEDI, KAKO SMO SE RAZVIJALI PRETEKLA LETA IN KAKO BOMO NAPREDovali V PRIHODNJE. TAKO BOSTE SAMI VIDELI, DA SI PO SVOJIH DOSEŽENIH USPEHIH RES LAHKO CESTITAMO IN Z ZAUPANJEM GLEDAMO V PRIHODNOST.

Gorenjska je področje, ki se ne-nemo razvija. To nam potrjuje tudi to, da je bilo v letu 1955 zaposlenih v gospodarstvu samo 32,1 odstotka vseh zaposlenih. To precent pa je naslednja leta vztrajno rastel. Tako je bilo v letu 1957 zaposlenih v gospodarstvu že 36,5, v letu 1958 39,5 %, lani pa je že 42,0 % vseh zaposlenih. Tudi za letošnjo leto predvidevamo precejšen porast zaposlenih v gospodarstvu.

V letu 1959 je bilo v celotnem kranjskem okraju zaposlenih 47 ti-

Spočno je znano, da pri nas ogromno gradimo. V letu 1958 je znala vrednosti gradbene proizvodnje 3309 milijonov dinarjev, v letu 1959 4422 milijonov in v letu 1960 že 4600 milijonov dinarjev.

soč 269 ljudi, od tega v industriji 27.931 ljudi, v socialističnem kmetijstvu 1129 ljudi, v gozdarstvu 1529 ljudi, v gradbeništvu 3489 ljudi, v prometu 1497 ljudi, v trgovini 1489 ljudi, v gostinstvu in turizmu 1031 ljudi, v socialistični obrti 2717 ljudi, v komunalni 840 ljudi, v prosveti 3164 ljudi in v ostalih panogah 2003 ljudi. Od tega je največ ljudi zaposlenih v občini Kranj, sledijo pa ji Jesenice, Tržič, Radovljica, Škofja Loka, Bled, Železniki, Bohinj in Ziri.

Gospodarska moč in kulturna stopnja sta dva elementa, s katerimi označujemo ekon. razvitost dežele. Vendar bi pri tem rad pripomnil to, da je to dvoje tesno, tesno povezano med sabo. Ni mogoče namreč imeti visoko kulturno stopnjo brez razvitega gospodarstva in obratno. Naj bo že kakorkoli, nai gledamo s te ali one strani, bomo lahko ugotovili, da se kranjski okraj lahko brez bojazni primerja z marsikatero evropsko državo tako na kulturnem, kakor na gospodarskem polju. Samo napori in sredstva, ki smo jih vložili v napredek živilstva in gospodarske kulture, nam to potrjujejo.

Po naših krajih smo zgradili moderna šolsko poslopje, osnovali delavske univerze, razne klube in podobno. Za vse to je skupnost trošila težke milijone, za katere pa nam danes ni žal. Obrodili so že bogate sadove. Nove, svetle in moderne učilnice so simbol tistih razgledanij in izobraženih ljudi, ki bodo v teh prostorih dojemljati znanje. Danes naša skupnost skrbi za doveka vse od prvih dni naprej. Tu mislim na mnoge otroške vrte in druge socialne zavode,

NAPREDEK V TURIZMU

Gorenjska predstavlja izrazito turistično področje, ki je znano širom po svetu. Naš slikoviti svet nosi zastonj imena -Svica v malem-. Kraji Bled, Bohinj, Jezerško, veljajo v svetu kot pravljična dežela. Pokrajina Triglavskih jezer, koritaste doline in zaneseni alpski velikanci napravijo na tuje nepozabne vtise.

Zal pa moramo ugotoviti, da je bila turistična dejavnost na našem področju še pred kratkim premalo razvita. V letu 1957 je imela Gorenjska na razpolago 4649 letali, ki pa so bila v povprečju izkorisrena samo 20 %. Vendar vredna teh sob zaradi zastarelosti ni ustrezala več zahtevam sodobnega turizma. Na slabo stanje turizma je vplivalo tudi nerazvito gostinstvo, trgovina in turistična obrt.

Take so bile razmere pred nekaj leti. Ne bomo trdili, da smo jih sedaj že v celoti odpravili in da v našem turizmu ni več pomajkivosti, vendar se lahko že klubu temu pohvalimo s precejšnjim uspehom. Kako nam je to uspel? Sistematično smo vodili turistično propagando, organizirali smo sodobne campinge kot novo obliko turizma. Za razvoj turizma smo do danes vložili okrog 750 milijonov dinarjev. Uspehi tega finansiranja so znani. Zgradili smo znameniti na Krvavec, adaptirali blejski grad, na Jezerskem uredili amušča, v Preddvoru umetno jero, v Škofji Loki adaptirali nekatere objekte, ker je grozila nevarnost, da bodo te zgodovinske turistične zanimivosti propadle. — Pri vsem tem pa nisem našel manjših del, za katere smo prav tako trošili znatna sredstva.

V letu 1959 je bilo na Bledu 52 tisoč 89 gostov, od teh skoraj polovico tujcev. Vseh nočitev pa je bilo preko 220 tisoč. Bohinj je obiskalo 13.745 gostov, Kranj 11.053, Jezerško pa 3787 gostov. Ti podatki so za letošnje leto menda še višji, medtem ko bi bila primerjava s prejšnjimi leti porazna.

VSE VEC KONFEKCIJE

Visoka stopnja razvilitosti se odraža tudi v življenju ljudi. — To bom skusil delno prikazati na dva načina: s porabo konfekcije in z zanimanjem za motorizacijo.

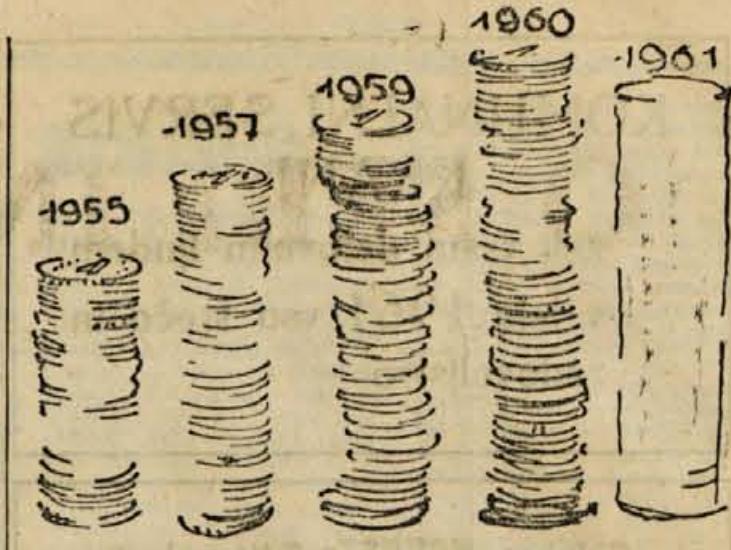
Konfekcija oblačil je ena izmed najmlajših vrst tekstilne industrije. Njen nastanek spada v obdobje formiranja tistega dela lahke industrije, ki temelji na sekundarnem predelovanju. — Poglejmo samo naš okraj pred vojno in danes! Pred dvajsetimi leti govoriti

o industriji konfekcije pri nas skoraj ni imelo smisla, medtem ko danes že obstajata dve tovarni, to je Špik v Kranju in Almira v Radovljici. Prav podatki ze letošnje leta kažejo, da se pri nas poslužuje konfekcije okrog 30 % ljudi. Pred vojno pa je uporabljalo industrijsko konfekcijo kar 5 % potrošnikov. Vsi ti podatki so namreč slovensko povprečje, vendar neuradna izjava statistika - ekonomista trdi, da se gorenjsko prebivalstvo oskrbuje s konfekcijo že preko 50 %. Tempo sodobnega življenja narekuje hitrejši in sodobnejši način oblačenja. V Ameriki se namreč oblači s konfekcijo nad 95 % ljudi, v Nemčiji okoli 90 %, v vseh gospodarsko razvitenih državah pa nihaj povprečje med 60 in 80 %. Tako vidimo, da se je tudi po tej plati vrinila Gorenjska med gospodarsko razvita področja. In še nekaj je, kar ne smemo pri tem pozabiti. T. j., da se bo vzpostavilo z ostalim razvojem vefala poraba konfekcije in da se bomo lahko čez nekaj let uvrstili med skozi magistrala od Kranja proti

vysko razvite industrijske države v Evropi.

GNEČA NA CESTAH

V zadnjih letih se naglo veča tudi cestni promet. Naš gorenjski plan za obdobje 1961-1965. Nas sedanj načrt gospodarskega razvoja za leta 1957-1961 ne bo v letošnjem letu samo dosegel, temveč tudi visoko presežen. Po tem perspektivnem planu smo predvidevali, da bo na koncu leta 1961 znašal cestni dohodek gospodarstva okraja Kranj 109 milijard 665 milijonov dinarjev, v letu 1957 pa je bil že spet za 4428 milijonov višji od leta 1956. V letu 1958 je znašal narodni dohodek že 40.353 milijonov dinarjev, v letu 1959 45.365 milijonov dinarjev, a v letu 1960 znaša po planu narodni dohodek 50.908 milijonov dinarjev.

Narodni dohodek je pri nas hitro naraščal. V letu 1955 je bilo na področju kranjskega okraja ustvarjenega za 31.873 milijonov dinarjev narodnega dohodka. Za naslednje leto se je ta povzpel na 32.992 milijonov dinarjev, v letu 1957 pa je bil že spet za 4428 milijonov višji od leta 1956. V letu 1958 je znašal narodni dohodek že 40.353 milijonov dinarjev, v letu 1959 45.365 milijonov dinarjev, a v letu 1960 znaša po planu narodni dohodek 50.908 milijonov dinarjev.

podjetja modernizirala in napredovala tako, kakor so predvidevala v predlogih perspektivnega plana, ne bo bojazni, da bi naloge ne bodo izpolnjene.

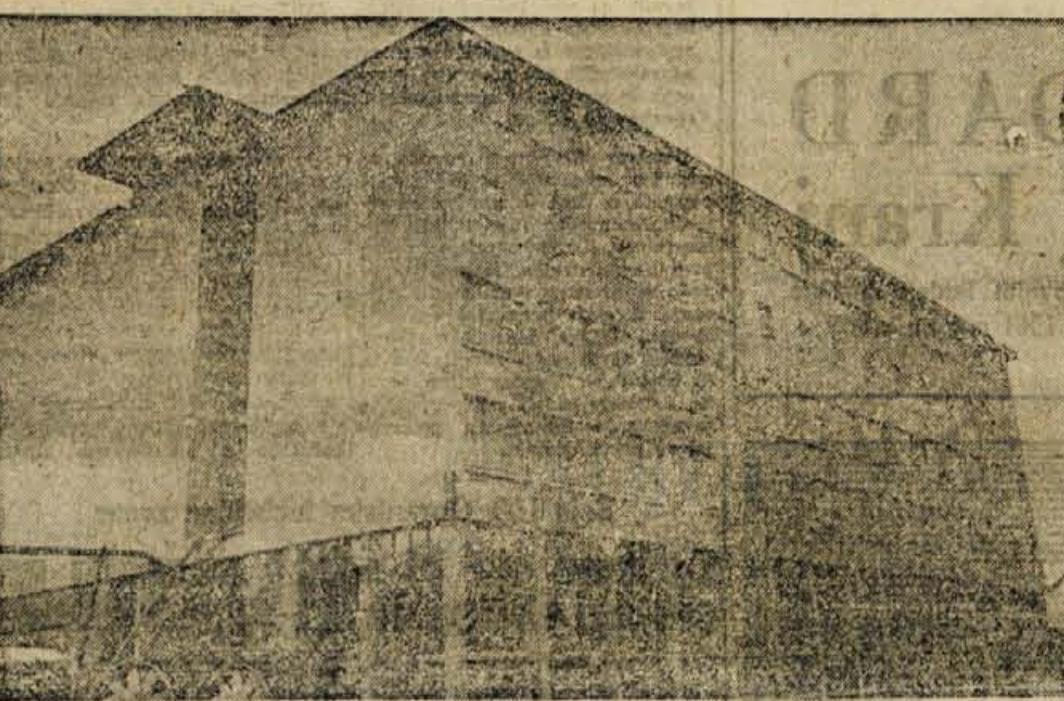
Trgovina bo v perspektivi lepo napredovala. V sedanjih lokalnih baza tega ne zmogla. Zato bomo zgradili moderni blagovnici v Kranju in na Jesenicah, trgovske centre pa bomo osnovali v Radovljici, Bledu, Tržiču in drugod. Za hitrejo in solidnejšo postrežbo bomo uvedli vse samopostrežne trgovine. Vse to ne bo končalo samo trgovini, temveč tudi turizmu.

Nova obrt se bo modernizirala. Sprostila se bo sedanji neprimerenih in zastarelih metod dela. Komunala pa bo dobila svoj delež z izgradnjo in modernizacijo kanalizacije, vodovodov, urejanjem parkov itd. Naš kraj bo torej dobil lepši in prikupnejši videz.

Taka bo torej podoba naše Gorenjske čez nekaj let. Takrat se bo uresničila tista pripovedka, ki jo prav na noveletne večere, ko zunaj divja burja in snežni mete, pripoveduje sivovali starček svojem vnučku: »Nekdaje je bilo naša Zemlja pusta. Zato je gorska vila vzelila počino košaro biserov, da jih poseje po vseh deželah. Ko je hodila po drugih krajih, je skopirila z njimi, le redkoddaj je odvrgla kak biser. Ko pa je pridila v našo deželo, je imela še dosti, dosti biserov. Tedaj je splavala na vrh Triglava, zajela počino pest biserov in jih vrgla po Gorenjski. In je eukrat in Še enkrat... Od tedaj smo tako bogati...«

Vnuk bo zaslužil. Dedek pa se bo zamislil. To je torej pravilica. A nekaj drugega je res. To je to, da bo blaginjo ustvaril naš delovni človek, naš delovni človek z lastnimi, fuljavimi rokami.

Ivan Pivk

V letu 1960 je bilo v okraju precej podjetij, ki so rekonstruirala svoje delovne prostore. Seveda pa je ostalo še precej podjetij, ki bodo z rekonstrukcijami nadaljevala v l. 1961, ali pa še začela z obnovitvenimi deli — Na sliki: poslopje nove predilnice kranjske »Tiskanice«.

Bled je preobremenjena, predvsem v poletnih mesecih. — Zato smo pričeli resno razmišljati, kako urediti ta -gordijski voz». — Jasno je namreč, da bodo morali kolesarji sile ali prej zapustiti cesto prvega reda. Toda, kam jih usmeriti? To je pereče vprašanje, o katerem so že razpravljali okrajni ljudski odbor in občinski ljudski odbori.

V vsej Sloveniji je bilo v letu 1958 registriranih okoli 1250 motornih vozil, medtem ko jih je bilo leto že preko devet tisoč. Ni divoma, da velik del teh vozil odpade tudi na kranjski okraj, kar bomo videli pozneje. Ta razvoj bo šel v prihodnje še v hitrejši smeri naprej. To nam potrdijo tudi številke o vozniških motornih vozil — amaterjih. V letu 1959 smo imeli na Gorenjskem 871 poklicnih voznikov in 3962 vozniških amaterjev. To je torej tretinja vseh vozniških, medtem ko bomo sedanji perspektivni plan začeli urenščevali na solidni osnovi.

V prihodnjem perspektivnem planu bomo dali vsej poudark kmetijstvu, gradbeništvu, obrti, prometu, trgovini in drugim dejavnostim. Tudi komunalna in komunikacijska izgradnja bosta prišla sedaj na vrsto. V prvem perspektivnem planu, ki ga letos za uspehom končujemo, smo morali prav zaradi slabega stanja našega gospodarstva še nadalje razvijati našo ključno industrijo. Zato so naše železarne, jeklarna, orodjarne in tovarne težkih orodnih strojev »Žrela« težke milijone. Toda prav s tem smo zgradili temelje, na katerih bomo v prihodnje pospeševali vse panege, ki so bile sedaj več ali manj zanemarjene.

Kaj bo Gorenjska pridobila s petletnim planom? Ceprav je že visoko razvita, jo bomo še nadalje razvijali. Čez nekaj let ne bodo na Savi več sopihale parne lokomotive. Perspektivni plan predvideva elektrifikacijo proge Ljubljana-Jesenice.

Zgradili bomo več odsekov cest in obnovili obstoječe. Resno pa se postavlja v perspektivnem planu vprašanje, kako zadovoljiti Gorenjsko z primerno cestno magistralo.

HITER NAPREDEK

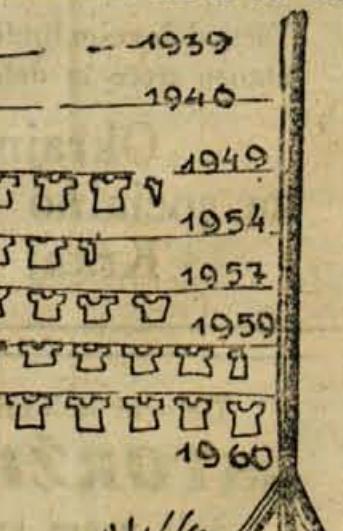
Industrija bo še vedno hitro napredovala, predvsem po blizu s hitem tempom -industrija bodočnosti-, to je kemična, elektro in delno tudi gumarška in kovinska. Za elektroindustrijo (Iskro Kranj) naj priporavnim samo to, da je znašal plan za letošnje leto preko 9 milijard 500 milijonov dinarjev celotnega dohodka, da pa bo v letu 1965 celotni dohodek dosegel viši

druževanje kmetijskih zadrug stava prisilila čas in gospodarske rezerve. V bodoče našo morali meriti po številu zadrug, temveč po uspehu, ki ga bodo dosegle. Z modernizacijo kmetijskih posstev bomo ustvarili vzor socialističnega napredka. Vzpostavimo bi rad omenil gozdovito našo zeleno bogastvo. Gozdovom v zadnjih letih nismo posvečali dovolj skrb. V gozdov smo videli samo neizmeren vir bogastva, ki pa je žal, tudi omejen. S tem ne mislim kritizirati naša leta, ko nam je bilo izkoriscenje gozdov nujno potrebno za ustvarjanje deželnih sredstev, temveč na poznejša. Nemalo je bilo kmetijskih zadrug, ki so »visele« samo na gozdovih. S poželenjem so razen teh gledali na gozdine mase še gozdna gospodarstva in tudi privatniški srami. Sedaj so razmere že dosti boljše, novi zakon o gospodarjenju z gozdovi pa bo oštro začrtal pot, po kateri se bo moralo gospodariti z gozdom.

Kaj pa naše gradbeništvo? Vzpostavimo z ostalim gospodarskim razvojem še to večala tudi potreba po stanovanjskih in ostalih gradnjah. Temu bo moral biti gradbeništvo kos. Ako se bodo gradbeni

V našem okraju se vedno več živi zaposleni v gospodarstvu. — Tako je bilo v letu 1955 zaposlenih v gospodarstvu 32,1 odstotka vseh zaposlenih v okraju, v letu 1956 pa je odstotek padel na 31,7 odstotka, v naslednjem letu pa se je odstotek dvigal. V letu 1957 je znašal 32,9 odstotka, v letu 1958 pa že 42,6 odstotka. Enak odstotek zaposlenih v gospodarstvu predvidevamo tudi za leto 1960.

Vzpostavimo z rastjo narodnega dohodka se je večala tudi proizvodnja konfekcije perla. Podatki veljajo za Slovenijo in jih izkazujemo v tisoč kvadratnih metrov. V letu 1939 smo proizvedli 2560, v letu 1946 3381, v letu 1949 7218, v letu 1954 6318, v letu 1957 7706, v letu 1958 9206, v letu 1959 9606, za leto 1960 pa predvidevamo, da bomo proizvodili nad 10.000 kvadratnih metrov površja konfekcije perla.

Medtem ko smo porabili od celotnih investicij za družbeni standard največ za stanovanjsko in komunalno gradnjo — 80,6 odstotka, so na drugem mestu investicije za gradnjo novih šol, kulturnih domov in podobn. — Na sliki: novo šolsko poslopje na Trsteniku pri Gomniku.

Razgovori ob Novem letu

O SEBI IN DRUGIH

Obiskali smo jih zato, ker je njihovo delo - delo, ki pride v človeka, ostaja v njem in ga bogati. Ob njem človek raste in se osvešča - to je tako kakor tista misel - da je biti človek, postajati človek: nastajati. — In prav zato smo jih obiskali. Leto gre v drugo in to bo šlo v drugo. Naša rast - je človekova rast - rast novih odnosov. Svet bo prej ali sleg postal enoten, pa čeprav Francozi more v Alžiriji, pa čeprav umirajo v Kongu in Laosu, pa čeprav v obeh blokih razmišljajo o čimborj učinkovitih orozjih. Svet bo postal enoten - mora postati. Človek se osvešča in zdaj je nemogoče, da bi šel sam preko sebe, zdaj, ko je v štiridesetih letih prebrodil toliko krvi in pretrpel toliko strahot. Materija, ki se je zavedela samega sebe - ne more uničiti samo sebe - to bi ne bilo logično. — Človek se osvešča in raste in ob njem raste vse novo.

Toda zato, da je človek tak, da je njegova rast smelejša in popolnejša, smo jih izbrali. Izbrali zato, ker je njihovo delo del človekovega osveščanja.

MATEJ BOR: ... preveč preprosta in preveč zamotana... Domov bom šel in sredi leh zelenih bom legel vznak in bom strmel v nebo

in meni več ne bo nobenih zapletenih misli...

Nikdar prej ga nisem viden - pa sem ga vseeno poznal, poznal tisti njegov dom, o katerem govori, zelen lehe, težke dni, v katerih je pisal. Mnogo tistega, kar je ustvaril, mi je bilo zelo blizu in zato sem ga poznal.

»Pisatelj in pesnik je pisatelj ali pisatelj tedaj, kadar je občevske problematike tudi njegova intimna problematika«, je dejal Vladimir Pavšič-Matej Bor, ko je sedel med nami. Vedel sem, da je to iskreno, zekaj mislil sem na Bršljan nad jezom, Partizanko Nino, na njegovega Popotnika... Vedel sem, da tisti dom in lehe in tamariske in samota niso samo njegove, ampak tudi moje in tvoje in njegove in naše... Vedel sem, da je to naše.

»Sodobna poezija - preveč preprosta in preveč zamotana je obenem«, je dejal, ko mu je nekdo zastavil to vprašanje in nadaljeval: »Jezik moderne poezije je postal zapisovanje nekontroliranih asociacij, ki prihajajo v človekovo zavest.« Mislil sem, da je morda tako, da pa morda tudi ni. Zreciširal nam je drobni epigram in bilo je toplo in človeško - pa nisem več razmišljal o nekontroliranih asociacijah. Toda potem, potem sem se spomnil nekoga, ki je recitiral tisto - »in Šel je popotnik skozi atomske vek...« in mislil sem in želet sem si, da nam te rampe ne bi bilo treba nikdar prestopiti.

(Zapisek ob literarnem večeru Mateja Bora v klubu kulturnih delavcev v Kranju)

JANKO PRIBOŠIĆ: »Rasen glasbe - likovnosti...«

Katera veja umetnosti vas razen glasbe najbolj privlači in zakaj?

Likovna, ker se mi zdi, da je nekje zelo sorodna glasbeni. Vzroka sicer ne vem, znano pa je, da so se mnogi komponisti ukvarjali tudi z likovno umetnostjo in obratno - likovniki z glasbo. Za primer naj navedem morda Saša Santia, znanega komponista in skladatelja, ki je tudi vnet likovni ustvarjalec

sti meščanska arhitektura. Koncem leta 1961 bo pri Mladinski knjigl izšla moja Umetnostno zgodovinska monografija F. Janja.

»Kaj si najbolj želite v l. 1961?«

»Na to vprašanje bom odgovoril z muzejskega stališča. Želim,

pogoji ugodni, tega pa ne morem reči za materialne pogoje.«

»Dosedanji gledališki repertoar in njegova ocena?«

»Repertoar je večinoma zadovoljiv, le na nekaterih odrih žal še segajo po stereotipnih in solzavih delih. Vse premalo uprizarjajo sodobna dela, predvsem jugoslovenska.«

»In vprašanje mladinskih gledališč?«

»V letošnjem letu se je to vprašanje v zvezi z revijo mladinskih gledališč na Jesenicah še posebno razvijelo. Pohvalno je predvsem to, da so perspektive teh gledališč na zelo široki osnovi, saj so v to gledališko dejavnost vključene tudi sole in društva.«

del razstavljalcev, ki razstavljajo pri nas, več sredstev. To pa predvsem iz dveh vrzokov - na eni strani zaradi ohranitve razstavne dejavnosti, na drugi strani pa zato, da iz tega umetnostnega građiva zraste oziroma se vzpredno razvija bodoča kranjska umetnostna galerija.«

Marjan Lombar:

»SEM ZA PESTROST REPERTOARJA.«

»Perspektive gledaliških amaterskih odrov?«

»Perspektive so pozitivne. Skrb vseh pa je, dvigniti kvalitetno ravnen predvsem mladini gledaliških amaterskih odrov.«

»Ali se navdušujete za komedijo ali tragedijo in zakaj?«

»Sem za pestrost repertoaria, ki pa naj bo sestavljen na osnovi želja občinstva.«

Primer z jeseniške upri zortive - Kekec in Mojca

»Kekec in Mojca«

Četrta premiera v Čufarjevem gledališču

Minuli pondeljek je bila v Čufarjevem gledališču na Jesenicah četrta premiera v letošnji sezoni. Mladinski oder je za najmlajše gledalce pripravil za novoletno

jelko mladinsko igro Vandot-Stanceta - Kekec in Mojca v režiji Jožeta Tomičiča in sceni Bojana Cebulja. Igra je pri maledi publiku doživelja topel in prisrečen sprejem, kar je zasluga mladih igralcev in igralk Mladinskega odra. - Se iz prejšnjih uprizoritev znamen mladim ljubiteljem gledališča se se tokrat pridružili še novi. Z drugo premiero v letošnji sezoni je Mladinski oder opravil svoj objekt in že morda še ne moremo pričakovati od njega zrelejih in kvalitetnejših dosegov, smo lahko resnično veseli njegove agilnosti, ki skriva v sebi mnogo obetov. V bližnjem prihodnosti Mladinski oder čaka še preizkušnja za sodelovanje na republiški reviji mladinskih odrov, ki bo sredi maja na Jesenicah.

S svojo peto premiero pa se bo jeseniško amatersko gledališče predstavilo v soboto, 31. decembra, na Silvestrov večer. Za to priložnost je izbral klasično renesančno komedijo - Mandragola-, ki jo je okoli leta 1520 napisil italijanski politik, zgodovinar in pisatelj Nicccolo Machiavelli. Komедijo, ki je vrh renesančne, realistične komedijografije, je zrežiral kot gost Marjan Belina, scena pa zasnoval Mile Korun. - Mandragola- smeši hinavčino in pokvarjenost tedenje dežube in s svojim jasnim in brezizbirnim realizmom osvetjuje prenikektere slabosti ne samo renesančnega, temveč tudi danaknega človeka. Pri tem pa s komično situacijo in močno erotično pobaranjo zgodbo audi obilno priložnosti za smeh in razvedrio.

Oba predstavi, mladinsko igro -Kekec in Mojca- in komedijo -Mandragola-, bo gledališče uprizorjalo v enih noveletnih praznikov in takoj svoji publiku nudilo obilo razvedrilja, zabave in užitka. -

• Vane Marinović v zagrebškem tehniku Telegram (23. decembra) občino piše o svojem srečanju s slovenskim pesnikom Toneom Tomom Šališkarjem.

• V Klubu kulturnih delavcev v Sarajevu te dan razstavlja slikar Borislav Aleksić.

• V začetku prihodnjega leta bo gostovalo v Sovjetski zvezni zmano angloško gledališče Old Week. Londonski umetniki bodo nastopili v Moskvi in Leningradu.

Tribuna naših dni

Na Jesenicah zelo razgibana kulturno-prosvetna dejavnost

Letošnja sezona kulturno-prosvetne dejavnosti na Jesenicah je pred široko organizacijo klubov ljubiteljev glasbe, likovne umetnosti, gledališča in drugega, pripravljen pa so ciklus pestrih programov iz kulturne zgodovine. Z januarjem se prične tudi koncertna sezona, ki bo vedno številjno uspehi pri urejanju novih kulturno-prosvetnih oblik dela so jeseniško »Svobodo« spodbudil, da tudi letos nadaljujejo s tem de-

Jesenška Svoboda je prav zdaj pred široko organizacijo klubov ljubiteljev glasbe, likovne umetnosti, gledališča in drugega, pripravljen pa so ciklus pestrih programov iz kulturne zgodovine. Z januarjem se prične tudi koncertna sezona, ki bo vedno številjno uspehi pri urejanju novih kulturno-prosvetnih oblik dela so jeseniško »Svobodo« spodbudil, da tudi letos nadaljujejo s tem de-

turi zavesti. Prvi korak k temu je sodelovanje DPD »Svoboda« Jesenice s kvalitetnim programom pod naslovom »Pod očakom Triglavom« na vseh sindikalnih občinskih zborovih Zelezarske Jesenice. Razveseljivo je tudi dejstvo, da je po nekaj letih premora spet zavestna lutkovna sekacija, ki je tudi razveselila cicibanje s premtero »Zogica-nogica«. Ob vsej tej razgibani dejavnosti pa ne smemo pozabiti na priprave mladinskih zborov po šolah za revijo v Celju, kakor tudi ostalih pevskih zborov za že tradicionalno pevsko revijo ob kulturnem prazniku v februarju.

Uspešno deluje v letošnji sezoni tudi amatersko gledališče »Tone Čufar«, ki bo do Novega leta uprizorjil pet premier. S štiridesetimi predstavami doslej in skoraj 11.000 obiskovalci, si obeta, da bo letošnja gledališča sezona ena najboljih. Zlasti je razveseljiv vse večji pomen publike na gledaliških predstavah, kar je dokaz, da široka kulturno-prosvetna aktivnost privablja vedno nove in nove ljudi ne samo k zabavnim in po oblikah novim programom, temveč tudi k zahtevnejšim že tradicionalnim kulturnim predstavam.

Napotki ljubljanskega kongresa Evrope -Svobod- in prosvetnih društev, pa tudi nedavni razgovor občinskih oblastvenih in političnih organov ter predstavnikov sindikata, občine in Zelezarske, ki ga je pripravila jeseniška »Svoboda« v vprašanju kulturno-prosvetne politike v jeseniški občini, zagotavljajo v prihodnje še večjo aktivnost kulturno-prosvetne dejavnosti in tudi solidnejše reševanje njenih materialnih problemov na Jesenicah in v jeseniški komuni.

-

Srečno in uspeha polno

NOVO
LET
1961

PLANIKI
INDUSTRIJA OBUTVE KRAJN

Srečno v letu 1961!

Splošno gradbeno podjetje

**PROJEKT
K R A N J**

KLIC IZ BEGUNJŠČICE

Zamokel, hripav glas je odmeval po golih skalnatih grebenih Zelenice in Begunjščice ter se zgubil med snežnim vzhajjem.

Ho, hooool!

Ho, hooo!

Odmeli od previsov v nasprotni steni so bili vedno slabotnejši. Po krajišem molku se je med snežno nevihto ponovno vmešal klic: Ho, hooo! Ho, hooo!

Nad visoko navpično steno na ozki zasneženi polici sta bila zvita v klopčič dva človeka. Padec navzdol po grebenu, ure čepanja na snegu, ledeno mrzle in debele kapije, ki so premočile še zadnji košček oblike, mraz, ki je že otrplil noge in je sill naprej v telo in stiskal prsi, vse to ju je kruto toda doledeno preprečilo, da je vsako upanje na rešitev le še olajšava za zadnje ure življenja. To preprečenje je utrjeval še posebno pogled na okolico. Kadars se je gosta megla za trenutek odlepila od grebena, so se pokazale vse naokrog le neprehodne, ozke police, zasute s trdim snegom do roba. Spodaj pa je zjala črna globina previse stene.

Da bi odganjal strašne misli, je on, mlad možak sedemindvajsetih let, zbral vse eile in od časa do časa zaklical v praznino pod seboj. Zeno pa je imel zvito ob sebi. Besedile so bile redke. Tudi medsebojnih pogledov sta se izogibala. Misli so uhajale na Zadar in na visoke jadrnice, ki se zbijajo na morskih valovih, in na Samčevou ulico v Zagrebu. Koliko lepih in nepozabnih dogodkov!

Možak je pod sukenjicem znova zajel zrah in z vso zbrano močjo spet zavpil v grozeco praznino: »Ho, hej!!!«

Niti odmema ni bilo nazaj. Zastavil ga je snežni metež. Toda nekje dol se je prav takrat nekdo ustavil in prisluhnil. Ze prej je bil slišal nekaj podobnega, toda v metežu ni dobro razločil. To pot pa je bil popolnoma preprčan, da je to človeški glas. Glas, ki kliče na pomoč. Tudi sotovariš, graničar, je bil istega preprčenja.

Dobro uro kasneje je zazvonil telefon na malli mizici v sobi reševalne postaje v Tržiču.

»Je tam postaja Gorske reševalne službe? – Tukaj Podljubelj. – Nekje iz severne strani Begunjščice so graničarji slišali klice. Verjetno so tam ljudje, ki kličejo na pomoč. – Kmalu zatem je zazvonilo v Predlincu, v tovarni Peko in drugod. Debeli gumijevi podplati so zaščipali po trgu navzdol in čez dobre četrt ure je bilo v sobi planinskega društva že zbranih osem najboljših alpinistov in smučarjev – gorskih reševalcev. Nadislav je nervozno gledal na ročno uro. Opremo je bil že določil. Sestindvajsetletne izkušnjene so ga v tem obogatile. – Iz kratkega obvestila po telefonu, ob pogledu na oblake in veter je brž določil, kaj je potrebno. Iz velike omare je vzel vrvi za dve naveze, nosila »marinar«, obvezne, najnujnejše prva okreplja...«

Tisti večer, 20. oktobra letos, se je zdele, da se je tema še hitreje kot navadno spustila iz ozkih grap v dolino. Razen temnih oblakov, ki so krožili nad vrhovi gora, je bil prav tisti dan tudi mlaj. Med mrzlo meglo, ki se je podila iz Tržiča po dolini proti Ljubljani, so na lica udarjale tudi osamljene dežne kapljice.

Noč nikakor ni obetała nič dobrega. – Posamezni domaćini po tamkajšnjih kmetijah so tekali v hlev ali drvarnicu in se hitro vrčali nazaj v kuhinjo ter se tam stiskali okoli pedi in štedilnikov.

Avto tržiške reševalne postaje se je ustavil v Podljubelju.

Odpriali so se na pot. Dolgoletni alpinist in reševalcev Marjan je prevezel vodstvo. Toda bil je prav tako založen s tovorom kot ostali. Vsi: Tonček, Nejc, Drago, Alojz, Janez, Milan in Janušev Andrej, vse so razen svoje opreme morali nositi še vrvi, dele nosili – celotno opremo za reševanje.

Močno je deževalno. Čim više so se vzpenjali, tem močnejši in mrzljiji je bil tudi veter. V Planovih, tako imenujejo kraj pod Zelenico, tam jih je zajel pravi snežni metež. Usta so moralni obratiti stran od vetrja ali pa jih zavkrivati z rokami, da jim ni vzelio.

Nenadoma so v snegu opazili sledove. Cevlj graničarjev so pušili zelo lepe oditse.

– Morda so tu slišali klicanje, je dejal nekdo iz vrste. Začeli so klicati. Nič ni bilo. – Toda prav v hipu, ko so prvi čevlji začeli utirati nove stopinje v trdi sneg, se je eden iz vrste oglašal, če da je slišal neki glas. – Eden izmed reševalcev je znova zaklical v temo z vsem glasom. – Vsi so napeto poslušali,

Začeli so klicati znova. Pri tem so se držali z roke in napsto poslušali. Nitestar! Samo veter je divjal nad grebeni in dež je udarjal ob premočene ovratnike in v ledeno mrzlih stragah lezel po hrbitu navzdol.

PRVI ZNAKI

Klicali so znova, poslušali, spet klicali...

In nenadoma – zopet glas ponesrečencev. Skoraj vse so to potrdili. Toda s katere strani, v tem so bila mnenja deljena. Nekateri so trdili, da je prihajal klic iz desnega vrha Begunjščice, drugi pa so trdili, da je prav nasprotni smer – iz Senturške gore. Izkušeni v takih stvarach so vedeli, da je to igra vetera. Toda ostali so brez orientacije. Da bi bilo iskanje kar najuspešnejše, so se hitro odločili: skupina naj krene proti vrhu Begunjščice. Načelnik Nadislav pa naj se spusti nazaj v dolino in pride iz Tržiča z novo skupino, ki naj razširi drugo smer.

Osmero črnih senč, premočenih in premraženih postav, je krenilo naprej po trdu in visokem snegu proti vrhu grebena. Tu pa tam se je premočen sleg udrl in cela noga je zdrknila v luknjo. Hoja je bila naporna. Nenadoma se je še hujje stenil. Crne postave reševalcev so se komaj razločevala na belem snegu. Toda s svetlikom je bil treba varčeval. Noč je bila še malone vsa pred njimi in morada z dokaj nevarnejšimi prehodi. Otipovali so posamezne skale in opazovali njihove obrise proti oblakom. Vsako so prepoznali. – Prav tam, kot so si zamisili, so prišli na vrh grebena. Toda takrat jih je močan veter skorajda vrgel nazaj. – Umaknili so se za veliko skalo. Tisti, ki so imeli še kaj suhega v nahrbniku, so se preoblekle. Potem so krenili na južno stran. Prav tam pa so opazili sledove ponesrečencev. Vsi so se tega razveseli. Obdalo jih je prijetno preprčenje, da bodo vajti takrat iz tistih prepovedi rešili ljudi pred

gočovo smrtno v snegu in mrazu. Prav pred dvernina letoma, skorajda isti čas, so tam reševalci dva ponosrečenca. – Našli so jih napol zmrznjene na ledeni polici. Z velikimi naporji so jih spravili iz prepovedi in jih vozili in nosili do ceste v dolino. Toda – v bolnišnici sta oba podlegla posledicam ozebljin.

Tokrat so sledovi vodili reševalcev znova na vrh grebena pa zopet navzdol nad previse. To se je povajevalo nekajkrat. Očividno so ponesrečenci iskali izhod na severno stran Begunjščice proti Zelenici. Polne štiri ure so reševalci hodili sem in tja, gori in dol, z lučjo iskali sledove in hodili za njimi. Toda na njihovo klicanje niso slišali nikjer več glasu. Črna slutinja se jih je lotevala. – Toda nihče ni tega takrat povedal drugemu. Nenadoma pa, neprifakovan presenečenje. Na ozki zasneženi polici so opazili zvitke črnih oblačil. Zavarovani z vrvjo so nadaljevali v temi in vetru proti ponesrečencem.

Roke reševalcev so drhte v nestropnosti in zadovoljstvu, hkrati pa se je nekam v prsi vsebla črna senča že slutnja. – Toda tam na polici se je nekaj premaknilo. Se so živii!

Nekaj minut za tem so bili reševalci pri ponesrečencih. Srečanje je bilo ganljivo. Govorile so samo oči in hvaležnost. Tudi reševalci so bili veseli. Ves trud v tej mrzli, viharni noči je bil poplaten z zavestjo, da so pravofačno prišli in rešili dvoje življenc.

Ponesrečenca, tako je kaj kralju začel po zlogih pravili izčrpani mož (žena je bila skorajda v nezavest) sta hodila po Begunjščici. V mogli sta izgubila orientacijo. Iskala sta izhod v dolino. Toda povsod sta prišla samo nad previse. Ko sta znova iskala izhod, je na grebenu ženi zdrsnila na trdem snegu in zdrsela je kakih 150 metrov navzdol. In po srečem na koncu.

Prepadom. Mož je po zelo tveganju.

reševalci iz Kranjske gore, iz Bohinja, Mojstrane, Kranja in Planice. Tokrat so sledovi vodili reševalcev znova na vrh grebena pa zopet navzdol nad previse. To se je povajivalo nekajkrat. Očividno so ponesrečenci iskali izhod na severno stran Begunjščice proti Zelenici. Polne štiri ure so reševalci hodili sem in tja, gori in dol, z lučjo iskali sledove in hodili za njimi. Toda na njihovo klicanje niso slišali nikjer več glasu. Črna slutinja se jih je lotevala. – Toda nihče ni tega takrat povedal drugemu. Nenadoma pa, neprifakovan presenečenje. Na ozki zasneženi polici so opazili zvitke črnih oblačil. Zavarovani z vrvjo so nadaljevali v temi in vetru proti ponesrečencem.

Videl se je usodi. – Klicali je in klicali, čeprav niti sam sebi ni verjel, da bi bila kakršnaki rešitev še možna, da bi ga kdorkoli slišal v tistih samotnih gorah, v tistem viharnem vremenu.

Bil je tri ura zjutraj, ko so reševalci potrčali na vrata Gostilca v Podljubelju. Ženo so tam preboleli v suhi oblačili. – Zelo je bila izčrpana in na glavi je imela temne line ob udarcev po snegu.

Klub vsemu, srečan! Tako je priznal mož, tako so dejali reševalci.

SKROMNE ŽELJE

Taka je bila noč, ena akcija tržiških reševalcev. – Toda vsakdo iz njihove postaje blisko povedal še druge, pretresljive dogodke s ponesrečenimi, bl obudili spomine na številne tvegane naveze, ko so morali sredi noči, nevi in nevi in podobno ne bi moreli nihče plačati. Reševalci imajo alpinisti povsed kralji v vzgajali za gorske reševalce. Zato nihče niti ne zahičeva plačila. Članstvo je na popolnoma prostovoljni osnovi. Tveganje v skalnatih previših, odhod iz topih domov ali celo iz postelje v viharne in mrzle noči, vse to in podobno ne bi moreli nihče plačati. Reševalci imajo dostenj celo svoje lastne oblike in osebno opremo. – Plačilo jim je

zgolj zavest, da so člani te humanitare organizacije, da rešujejo življenja tistim, ki ljubijo planine in prirodu tako kot vse alpinist. – Zato je med 120 reševalci pri nas na Gorenjskem tudi precej madžar. Ko je endan Roman Herlec iz Kranja pripovedoval o delu te službe, je povedal tudi to, da se po dolgih letih ne spomin, da bi kdo odklonil sodelovanje ali odstopil od akcije. Čelo uživali so bil posamezniki, ki jih ob določenih akcijah niso poklicali zrazeni.

Poleg najboljših alpinistov in smučarjev so reševalci večji tudi prav pomoči. Vsako leto imajo tečaje na tem. Seveda je med reševalci povsed tudi zdravnik. Tako hodi skupno z reševalci iz Kranja na vsako tveganju turo tudi dr. Sonja Mejakova, s tržiškimi reševalci dr. Robič itd.

V novem letu si reševalci želijo predvsem boljše opreme. Želijo si radijski oddajnik, avtomobilov za prevoz in drugo sodobnejšo opremo. Potem, kot pravijo sami, bi bilo reševanje še toliko uspešnejše. A te želje so razumljive in skromne.

K. Makuc.

Iz Mohorja v Zahreku je tem trem fantom šlo kot bi pihnil. Mnogi otioci v dolini nestrpno čakajo snega in morda kar zavidačijo mladim Mohorjanom. Toda ti fantje ne bodo videli niti dedka Mraza – nícesar lepega, kar je te dni v dolini. Kljub temu jim v hribih ni dolgcas. Narava jih vzgaja v ljubezni do zemlje in jih kaže za trdo življenje in nenehni boj s prirodo v teh tihih, toda lepih gorskih krajin.

trgovina je v Stražišču, ki je sosed dobro uro boda. Toda nekaj drugega ji ni učelo. Razdeljeni so na tri kraje, kot je povedala. Ce se komu rodil otrok, ce kdo umrije, ce se preseli ali kaj takaga, to morajo javljati v Zabniku, kjer je njihov matični urad. Ce pa kdo potrebuje umetno gnijilo ali karkoli v kmetijstvu, potem mora čisto v drugo dolino – v Besnico, kjer je kmetijska zadruga. Ce pa kdo boče kaj drugega, ce ima kaj večjega za kupiti, potem pa mora v tretjo, glavno smer – v Kranj, kjer je tudi sedež njihove občine. Boljši bi bilo, če bi bilo vse v enem kraju, kjer bi lahko vse opravljali in hkrati tudi kaj kupili, kot na primer v Kranju, kjer so vse uradi in trgovine. Tako je menila ženica.

Dobro uro boda skozi gozd po zasneženem kolovozu in že se je prikazala mala cerkevica na goli vzpetini in dve obnovljeni kmetiji spodaj. Nemci so bili vse požgali, kajti Mohor je bil večkrat v hudem bojnem ognju. Tiki zadaj za hribom, 900 metrov nad morjem, pa se je prikazala mala vasiča Zahreke. Dvanajst domačij smo načeli. Bila je nedelja popoldne in nikogar ni bilo zunaj. Samo nekaj otrok se je sankalo v gornjem koncu vase.

Trajnajsteta Tonka Klemenčič je bila s svojimi sankami prva. Brž smo bili v pozovoru o sankah, o snegu in o sneženem možu. Pa tudi o zgodnjem vremenu, se z njimi pogovarjali in kramljali o razmerah. Govorili smo tudi z Albinom Počačnikom. Tudi on je na kmetiji in čeprav je mlad, prav tako pravi, da ni posebno dolgcas. Toda v veliki izbi ima lep radijski sprejemnik. Hkrati pa je hitro obrnil pogovor tudi na pisce in na nove knjige. – Zelo rad čita. Kadar le ustreže. V knjižnici v Podblici si posojuje knjige. Tudi časniki ima naročene. Včasih pa vse v kino v Selca ali Zeleznički. Bolje bi bilo, če bi bila cesta. Vsaj telefon, če bi imeli. Sedaj pa je treba za usak malenkost v Selca.

Nocilo se je že in treba je bilo nazaj na pot.

Kako bližu in daleč so ti kraji! Toda ljudje »kadar se zavidi v zemljo«, kot je povedal mladi Počačnik, ne občutijo daljavo, ne sa more, ne dolgočasja, ne občutijo, da do njih vsi skupni uspehi in napredki dajejo zelo, zelo počasi produjajo.

K. Makuc

Blizu mesta in daleč od sveta

Vrtec in pišeči otrok na dvorišču je nenašel utihnil. Vsi so se razbežali, le mali Marjanček je potem, ko je prišel do sape, začel glasno jekati. Pobiral se je s tal in iz desne strani čela mu je budo tekla kri.

Cez dobre četrt ure ga je mamica že imela v Zdravstvenem domu, kjer so ga lepo obvezali in mu dali pravo pomoč.

Tako udobnosti so danes že male povsod. Organizirano in dobro opremljen je vrsto domov, zdravstvenih postaj in ambulant. Prav tako je urejen promet, trgovine, zdravstveno življenje: med Kranjem in Ljubljano (pa tudi med Tržičem), vožnja avtobusov skorajda tako postopek kot včasih tramvajev v Ljubljani. Žena si v trgovinah počiže prav take gume, ki jih želi na preobrnjenem plačetu, dijak si iz programa izbere tisti film, ki mu je sreča itd.

Nenadoma so v snegu opazili sledove. Cevlj graničarjev so pušili zelo lepe oditse.

– Morda so tu slišali klicanje, je dejal nekdo iz vrste.

Začeli so klicati. Nič ni bilo. –

Toda prav v hipu, ko so prvi čevlji začeli utirati nove stopinje v trdi sneg, se je eden iz vrste oglašal, če da je slišal neki glas. – Eden izmed reševalcev je znova zaklical v temo z vsem glasom. – Vsi so napeto poslušali,

o Šoli se je rada pogovorila. Daleč je v Selca. Nazaj iz Šole je treba približno pol drugo uro. Tona mora sedaj že celo v Zeleznički na osmiletih. V Šesti razred že hodi. Iz Šole naprej se vozi z avtobusom. – Kam pa hodiš v kino?

Gorenjski športniki v letu 1960

Športna inventura

ZGODOVINARI SI SE SEDAJ NISO NA JASNEM, KDAJ SO SE LJUDJE PRICELI BAVITI S SPORTOM, RAZLICNA IZROCILA OMENJajo različne pobudnike, le iz leta 775 pred nasim stetjem je ohranjen zanesljiv vir, s katerega je moč razbrati, da je bil koroibos iz Elise zmagovalec v teku - tedanj edini disciplini do leta 333, ko je cesar Teodozij prepovedal tekmovanja - imenovana olimpiade, so jih zgodovinarji nasteli 293; sodobni olimpijski iger, ki jih je Francoz de Courbertin ozivel na pragu 20. stoletja, pa je bilo doslej sedemnajst. - Prav letosne leto je olimpijsko leto, poleg iger v Squaw Valleyju in Rimu pa je bilo v njem nesteto sportnih prireditev na vseh koncih sveta.

Namenili smo se, da v novoletni stevilki »Glasa« oživimo najpomembnejše uspehe gorenjskih športnikov v letu, s katerim zaključujemo šesto desetletje dvajsetega stoletja - 1960.

JANUAR

Leto se prične v času, ko je prav na Gorenjskem najbolj živahn. Mado in staro uživa v beli opojnosti, saj snega ne manjka na nobenem koščku zemlje. Letos nam ga je narava bolj malo odmerila in so morali naši vrhunski smučarji na tuje. Skakalci z Gorenjske, ki že vrsto let kraljujejo na vrhu jugoslovenskega zimskega športa, so se na novoletni dan pognali po zaletiščih skakalcev v Garmisch-Partenkirchen (Ga-Pa). To je bila druga njihova preizkušnja na »Turneji štirih skakalnic«, ki jo vsako leto priredijo Avstriči in Nemci. Na pot so šli Marjan Pečar, Božo Jemc, Jože Langus, Jože Šilbar in Miro Oman. Povzd se so v močni mednarodni konkurenči dobro odrezali. Ker so se izkazali z dolgimi skoki, so jih v Nemčiji imenovali »lovci na dajave«.

Ko smo že ravno pri smučarskih skakalcih - Oto Giacornelli iz Zirov je mladinec, ki veliko obeta. V Cortini d'Ampezzo, prizorišču prejšnjih zimskih iger, je letos osvojil »Pokal Kongsberg«. Ta dragocena mladinska trofeja je bila že dvakrat last Marjana Pečarja (leta 1956 in 1959), enkrat pa si jo je »priskakal« Blejčan Božo Jemc (1957). - Prihodno leto bo tekmovanje za pokal Kongsberg v Jugoslaviji in »nini vrag«, da bo še petič ostal pri nas. - Najboljji jugoslovanski skakalec - devetnajstletni Marjan Pečar iz Mojstrane je januarja zabeležil lep uspeh v Klingenthalu (Vzh. Nemčija). Na 90-metrski skakalnici je pristal pri rekordni znamki. Dajina 93 metrov in dobra ocena za dovršen slog sta mu zadostovali za drugo mesto med 55 tekmovalci iz štirih držav.

FEBRUAR

Tega meseca je bilo na Gorenjskem toliko tekmovanj, da nismo vredeli, kam bi se dell, da bi kar največ videli. Najvažnejši smučarski dogodek leta smo zabeležili v Kranjski gori, kjer so se alpski smučarji srečali na XV. povojnem državnem prvenstvu. Blizu 200 smučark in smučarjev je bilo teda v zasneženo Kranjsko goro. Tri dni so se naši najboljši vlijugali med vrati in doobili smo nove prvake države. Gorenje so imeli glavno besedo na smučšču in vsi najvišji naslovi so ostali doma. Peter Lekota je bil prvi v smuku, velesalomu in alpski kombinaciji članov. Edini naslov državnega prvaka se mu je izmuznil v nedeljo, ko je v lepem vremenu (le ta dan državnega prvenstva) bil lep zmagač Tržičan Dornik. Zadnji dan, na sporedje je bil slalom, so poleg Dornika postali prvaki še A. Klinar z Jesenic (mladinci), Zupančičeva (članice) in Rutarjeva iz Kranja (mladinci). Na prihodnjem prvenstvu, ki bo sredi februarja na Jahorini, bodo branili naslove državnih »rvakov« še Ankeletova in Detiček v smuku ter Zupančičeva, Detiček in Klofutjeva v velesalomu.

V Bistrški dolini je bilo republiško prvenstvo v smučarskih tehnik, prav tam pa tudi kasneje državno prvenstvo. Republiški laveriki sta pobrali Roman Seljak in Mara Rekarjeva. Državni prvak v klasični kombinaciji za leto 1960 je postal član Triglava Gašper Kordž. V štefeti 4x10 km kometrov so bili že osem let zapored državni prvaki člani Enotnosti iz Ljubljane. V Bohinju so Kranjčani odločno zasadili palice in pospešili drsače korake. Uspeh ni izostal - prehiteli so Ljubljane in postali državni prvaci.

To je bil hiter pregled gorenjskih športnih uspehov v deževnem mesecu.

MAJ

Sonce je pozlatilo vrhove, ki so izgubljali snežene kape in doline, kjer se je prebujalo polje. - Na Bledu je sonce založito veslače, ki so s tekrimi počastili delavski praznik. Tam ob robu gozda je sonce pozdravilo mlade fante, ki so se pripravljali na tradicionalni partizanski pohod. Saj res! Pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« je največjastnejša proslava ob zmagah naših revolucionarnih ljudi nad tujimi krvoloki. Z letošnjim pohodom, ki se ga je udeležilo na tisoči pionirjev, mladincov, delavcev, borcev in športnikov, je Ljubljana dostenjno proslavila 15-letnico osvoboditve.

V maju je tudi Dan mladosti in rojstni dan maršala Tita. Nešteto športnih tekmovanj je bilo letos ob teh praznikih.

Kot tretje napeta telesa so se pognala v mrizo vodo. Plijus... voda je enakomerno zavalovala. Roke plavalcov so - po stilu, ki ga je »izumil« Weissmüller - bolj poznan pod imenom Tarzan - delovalo kot stroji. Mojstrski obrat zdru... še 30 sekund napetege pričakovanja in... iz vode je pogledal Janez Kocmur. Casomerički so mu namerili čas 55 sekund in dve desetinki. Zal sta bila tista, ki sta merila čas, le dva in to ni novi rekord. Na stezi (poznamo je po tem, da je letno dvakrat v rabi) v Stražišču so zabrenili JAPI in zadisalo je po izgorelem plinu. Ljubljitelji speedwayja so prišli na svoj račun takrat, tisti, ki so jim pri pri celi cestne dirke, so pohiteli v Portorož, kjer je bil v tekmovanju za »Nagrada Primorskoga« odličen tudi naš tekmovalec Leon Pintar, ki je zmagal na mopedu - specialki.

Kegljenci mladinskega moštva iz

Kranjske gore so si »podrli« naslov republiškega prvaka, ta naslov pa je pri posameznikih prispadel tržiškemu mladincu Pavšku.

JUNIJ

Kmalu bomo na polovici leta. - Pri »specjalno« gorenjskih športnih panogah smo se preveč zaklepali in bomo našo inventuro odše podali le v obrisih, toliko, da vam malo podzemamo po spominu, ker je to že bližnja preteklost.

Opatijske dirke si je tudi letos ogledalo precej gledalcev. Drzne vozače na jeklenih konjih smo imeli možnost videti tudi na televiziji. - Najhitrejši Jugoslov Pintar je zmagal v kategoriji 250 kub. centimetrov. »Velika nagrada (Grand Prix) »Jadranski« je šla na trikrat zmagal.

MAREC

Vse oči športnikov so bile v marcu obrnjene proti Gorenjski. Pod Poncami je naša Planica slavila srebrni jubilej. Na velikih tekemah se je zbrala vsa svetovna elita in kar 50 skakalcev iz 12 držav se je spustilo po Bloudkovu mojstrovini. Stiri dni so težke smuči udarjale po eleganten snežen most. Olimpijski zmagovalec Helmut Recknagel je zadržal dan poletel visoko in doskočil v radiusu. Med 20.000 glavo množico je zavrešalo. Vsi so prizakovali dober izid, saj so videli, da je letel čez modro črto. Speaker je z mirnim glasom pogovarjal: »Helmut Recknagel - Vzh. Nemčija - 127 metrov.« Vsi so pozdravili novega absolutnega rekordeira, kot bi bil domačin, in tudi tovarš Tito mu je krepljivo prisli roko. Zmagovalcu je v Planicih stal ob strani Marjan Pečar, ki je bil s 115 metri izboljšal jugoslovanski rekord in z dobro uvredljivo pripomogel k do sedaj največjemu uspehu jugoslovenskega skakanja. Letošnja Planica bo vsem ostala v najlepšem spominu.

APRIL

V aprilu se je pričela slovenska rokometna liga. Pečar je bil za zaključek zimske sezone šesti na mednarodnem tekmovanju v Vzh. Nemčiji: Teran in Pluto iz Kranja sta nastopila na II. evropskem prvenstvu v namiznem tenisu v Zagrebu (pred tem sta dosegla lepe uspehe na turnejah v inozemstvu in na domačih turnirih, posebno Janez Teran); Vinko Cuderman je - po osvojenem naslovu prvaka Kranja - brez poraza postal Šahovski prvak Gorenjske; smučarji so še enkrat startali na Zeleničel - mlađinska prvakinja Slovenije v veleslalomu je postala Majči Rušar pred Barbko Jamnikovo in Zmago Klofutar, pri mlađincih je bil drugi Andrej Klinar; na X. državnem prvenstvu v kegljanju za ženske je bila kranjska ekipa trejca: moštvi Mladosti in Triglava iz Kranja sta na mlađinskom ekipnem prvenstvu v namiznem tenisu na Ravnah osvojili prvi mestni - prvo pri mlađinkah, drugo pri članicah; na Jesenicah se je pričelo mednarodni Šahovski turnir za pokal Jesenice.

To je bil hiter pregled gorenjskih športnih uspehov v deževnem mesecu.

AVGUST

V Rimu se je pričela XVII. olimpiada - veličastna kot vse in nemočna, kot se nobena (prav tako tudi razvija) naša športna družba ne more biti. Jugoslovanski športniki so prilegli s temeljitimi pripravami za olimpijske igre. V njihovi senci so tekmovali manj znani športniki, ki se jim je zahotel take zabave na dopustnih in med počitnicami.

JULIJ

Za mnoge športnike je to mrtva sezona. Ledino so zaorali plovenci, ki so se pomerili po ligaskem sistemu. Poletje je prestopilo prag in naši turistični kraji so oživeli.

Jugoslovanski športniki so prilegli s temeljitimi pripravami za olimpijske igre. V njihovi senci so tekmovali manj znani športniki, ki se jim je zahotel take zabave na dopustnih in med počitnicami.

OKTOBER, NOVEMBER IN DECEMBER

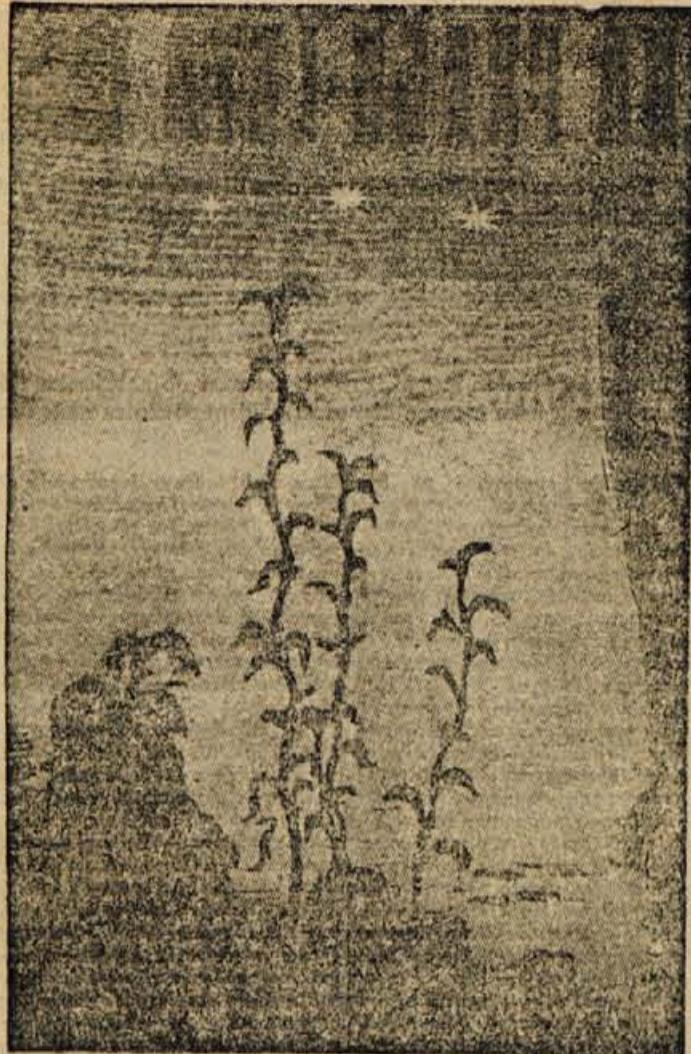
Zadnje tromeseče leta 1960 nam je kar hitro minilo. Vsako nedeljo smo nestrpno pričakovali rezultatev nogometnih lig, izide rokometnih tekem, razveseli smo se na uspehu kranjskih košarkarjev in waderpolistov, jeseniških košarkarjev in obojkarjev pa se kegljačev iz Kranja, Kranjske gore, Bleda in drugod.

MNOGO JE SPORTNIKOV, KI JIH TU NISMO OMENILI, PA ZASLUŽIMO, DA BI JIH NAPISALI Z VELIKIM CRKAMI: - VEMO TUDI Z POMEMBNO DELO FUNKCIJARJEV, KI NE UMORNO SKEBIJO, DA BI NJIHOVI VAROVANCI DOSEGЛИ LEPE USPEHE, DA BI SE ROBILI SPORTNO IN DA BI Kovali PRIJATELJSTVO MED VSEMI LJUDMI.

NAJ NAM TISTI NE ZAMERIJO, SAJ VSI POZNAMO NJIHOVE USPEHE IN ŽIVIMO Z NJIMI OD NASTOPOV DO NASTOPOV, OD TEKMovanj DO TEKMOVANJ, OD ZMAG DO ZMAG.

Na Gorenjskem je bila ta mesec se ena velika športna prireditev - Ljubelj 60. Takih gorskih motočklističnih dirk, kot letos na Tržičem še ni bilo. Triumfal

zvezni meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega človeka, da bo na sport in telesno vzgojo gledal za vse in za vsakogar, ko množičnost ne bo le beseda o temih programih društva in njihovih funkcijarjev, beseda, ki se lepo sliši. - Govorili bomo o telesni kulturi kot o nečem, kar je pogoj človekove celovitosti in njegovega dela, kar bo tudi žola v žvezdi meri kot dosegli naučili vsakega mladega

BOŽIDAR JAKAC: Poslednje zvezde, 1953 — (barvni lesorez)

Ze dolgo jih poznam... Z njimi živim, z njimi preživljam prijetne in manj prijetne dni. Njihove poti poznam — tako se kot poti vaših prijateljev in znancev... morda celo take kot vaše. Pa saj jih tudi vi poznate. Včasih takole v jesenski večer, ko sedate po napornem dnevu k časopisu, se sprečate z njimi. Včasih ste srečani veseli, včasih ob njih razodarani... pa vendar... pa vendar... saj so taki kot vi, čisto taki. Takole, ko gre staro leto h kraju,

Bojan Nuber —

LISTI IZ DNEVNIKA

Kadar se spomnim svojih gimnazijskih let in debelega zvezka s črnimi platinami, mi je vedno toplo pri srcu. Ta droben zapisek iz črnega zvezka, ki sem ga izbral za letošnje Novo leto, je nastal na pragu jeseni 1949. Tako daleč je vse to, nerad se vračam v tiste dni... pa se vseeno vračam (vračanja so pogosto neprijetna — pa se vseeno vračamo). Nastal je nekega večera v zakotni kavarnici, ko sva s prijateljem razmišljal

podobno kot vi razmišljajo o tem in onem, se vračajo v spominih in kujejo načrte. To so trije s kulturne strani. Ondan, ko je pričelo snežiti, mi je kar nenadoma začelo v misli, da je leto mimo (in ob letih se ljudje navadno zares zamislimo) in poprosil sem jih za društvo zgodbo. Pa so mi in napisali. Tako so nastale te tri drobne zgodbe o človeških iskanjih, tri človeške zgodbe, ki niso niti globoke niti plitke...

o vojni, ki se je razpredala po Evropi. Pričovedoval mi je o sebi. Takrat, dobro se še spomin, so se mi zdele njegove besede nekoliko zanečajne. Toda knane, mnogo prekasno, sem spoznal, da so bile besede zrelega moža, ki je opravil sam s seboj. Tisto leto je bilo zanj težko: najprej mu je umrl oče, potem ga je zapustilo dekle — nehal je studirati in se pričel sam preživljati.

Pričovedoval je: -Ze dneve in

dneve se prepričujem, da je treba

sestti za dan ali dva v neizmerno

čistino in razmisiliti o vsem svojem

došedanjem življenju in snovanju

ter si utreti pot iz te brezprestevnosti v prihodnost. Odlašam. —

Morda zato, ker se bojim, da ne

bom iskren sum s seboj — toda

zdržal moram biti — zdaj ni nobenega izhoda več. — Tako, kot sem

ji pisal, ko svet Štaunkeb, da

je treba najti nov svet in zaži-

veti z njim; tako je treba tudi končno storiti. Toda to ne bo nov

svet, to bo prav ta svet kot doseg, le moj odnos do njega bo treba

spremeniti. Treba bo zavestiti z

ljudmi v novo življenje. Ob lju-

debi se je treba zgraditi nov svet,

ne samo zaradi tega, ker je bil do-

sedanjih hreznih, ameak tudi

zato, ker je treba rasti ob ljudeh,

ob njihovih tezobah, trpljenjih in

iskanijih. Dovoli je bilo ritja po

lastni duševnosti; treba se je spre-

meniti in postati človek med ljudmi,

človek s srcem za vse...

Nikdar v svojem življenju še ni-

sem bil tako nesrečen kot letos;

pač morda sam bil, le da je po-

slednja bolečina najboljša — toda

ta bolečina mora roditi mene sa-

mega. Preklik mora v novega

smelega človeka, ki se zaveda svo-

ih pravic in dolžnosti — človeka,

ki ve, da je ob njem še nekdo

drugi morda nesrečnejši in bed-

nejši. Trenzo razmisli v sebi in

o vsem došedanjem življenju...

trenzo razmisli o prihodnjem

slovniku... Bom razmisli jutri?

Morda poljutrišnjem. Cimprej. —

Bom postal človek jutri, morda po-

jutrišnjem... pred smrtjo... to

ni važno. Treba je najti pot in sto-

piti svoji pravi domi na prostoru —

iskati človeka v sebi. To je bistvo

vsega. Najti ga all na najti, to je

končno končev popolnoma vseeno.

Važno je občutiti potrebo po njem

in ga iskat... iskat... iskat... iskat... —

Tole sem si potem tisti

človek zapisal med svoje črne plati-

zastave.

Leto za tem je padel.

Tomi Piki —

MUNGCHOV — VEČER

Kostanje ob reki so polni jesenskega rokoko in z listi, ki odhajajo, usiba nihovo usakletno življenje. Na veler sedem ob reku in jo gledam ter se trapim z vprašanjem: kaj je ta reka, kam teče... ali bo pritele... ali sploh teče... Mrači se in bitoma pride z mramor podoba Mungchova. — Vrčere. V spomin se prikade drobahn, bleš obraz na obliki, ki stvari tia čez more in razmilišča. — Za njim stoji zbirih ob skalnatne stene nekaj hornih hiš in razvete riljive more, vse v obliki. Mož, ki stvari tia čez more rokoko in blado obnam, razmilišča. Kaj? O nekam, ki nekje pravkar umira... o njej, o razsušenih mrežah, ki jih bodo utrujši dan vroli v more... Ne-

Nedamona se spomini Steinbecka in red bi bil Lee v njegovem ratu... da fant moj, biti človek je velika dolžnost, to se ne pravi samo napolnjevanje prostora, kier bi bil sicer prazen zrak. Krik pretreja tisoč. Odbahiam. Na cesti prehitim nekoga. — Za seboj zastiliš plati-

— brez lutki. Nasmehnem se, kajti vem... luč je v meni... luč je v meni... Ob koncu drevoreda stopi s kolesa in ko pride na glavo, cesto si priznem cigaret. Nekje je še meilen občutek, da moram biti človek.

Vse pravljice mojega življenja so se pričenjale z besedicama »potem in pa« nekaj, ko se vrnem. Vedno sem hotel nekaj daleč in se vrnil, vrniti čez leta, ko vino misli dozori. To so zelo lepe pravljice mojega življenja. Vračam se v jutrih,

prilji in te fisočrni pretepenega odginali v jesenski dan in te ubili kot pes. Umreli pri dvajsetih letih, umreli na pomladanski dan, ko je sonce v modrini in ko so jeli ob potoku doma vse države. Umreli zjutra, ko več, da je pred teboj že cel dan in da bo sijalo sonce, ko boš odpotoval. Umreli in mizli, kako bo na jesen doma z ajdo, na jesen, ko bo nebo nad poljem skoraj čisto rdeče od nje. Umreli na pomladni dan in misli načno, kako pravkar sedi v izbi in misli o njunem jutrišnjem dnevu. Umreli ob vsem še neizpitem življenju. Tisoči so umrli, povredili, pri nas v Dragi, na Jelovici, v Mauthausenu, Auschwitzu; danes umirajo v Kongu in Alžiriji. Jutri bodo morda nekje v Južni Ameriki... toda človek je velika sivana. Umreli zato, da bodo srečni ljudje, ki je da bo morda srečen nekdo, s katerim si nekaj potovati v letom viketu in ga spleh nisi poznal — to ni tako težko. Umreli in jutrišnjem dan, pri čemer bo ves sinji — morda le ni tako težko. Tista pesem iz Beguni — Ce ti sreči v bolcih mere / če sreči se ti v veliki boli / če sledinja nada se podre / obupadi nikoli — tista pesem.

Peter Jasmin —

SAMO LJUDJE

Človek je velika stvar! Jasmina je bila razpeta čez nobo, a iz dre-

ve je dihalo po jesenskem dežju. Macesni vgori so bili zlatasti — skoraj pravi Groharjevi macesni. Preden sem prišel in pogledal smrtni v »celicah smrti« v obraz, sem brodil po odpadom jesenskem blizu. Jesen je bila čisto takša, otročno boleča Verainova jesen. — Na kamnitem tlaku v celici je le-

sal droben odpadel list in z njim je prišla bolečina... Sedel sem v travo v jesenski dan ob begunjščih jelenčincih in misli so se pri-

polide kat pomladni oblaki. Umreli! Tiste dni. Dvajset let; pa so

Končati moram. Te tri zgodbe niso niti globoke, niti plitke... samo človeške so. Ljudje ob dneh, ko leto odhaja, kujejo svoje svtote in teme dni. — In nekaj teg je tudi v teh skromnih zgodbah.

Jure Kobal

Pesnik Heine in Kranj

Ersikne Caldwell:

NAJLEPSE DEKLE

»Kaj dobra!« je zavpil Pete. — Najlepša med vsemi bo na južnem zavabi, da veš! Ne pa dobra!

Tom in Jack Phillips-ki sta se dela na zaboju v kotu, sta začela izvazati.

Snacker je žele zdajše spomnil, da bo naslednjega dne nogometna zabava, ki je visoko leto petrto soboto v novembrov.

Tom je prenehal življati in je upačal: »Snacker, katero dekle boš pa ti pripeljal na zabavo?«

»Jaz! Saj sploh nimam nobene. Sam bom tel.«

Tedaj je začel Jack: »Saj te ne bodo pustili noter, če ne boš imel dame s seboj.«

»Kaj res ne moreš pripeljati enej! Kaj, punc da nimaš!« je rekel Tom.

»In sploh je te nikdar nisem imel.«

Tom je živil, Pete se je nasmihal. Ogledovala sta si Snackerja. Ta je predlagal: »Kaj, ko bi pripeljal kako dekle v mestu, da bi bla z meno?«

Tom je prenehal življati in je upačal: »Snacker, katero dekle boš pa ti pripeljal na zabavo?«

»Jaz sploh nimam nobene. Sam bom tel.«

Potem je Snacker izjavil: »Veste, ko bi se le spomnil na to, bi jutri imel s seboj najlepšo v državi.«

»Ti bi imel najlepše dekle v državi! Nehaj no! Najlepša živi v Sauderstonu.«

»Kako je imel? se je zanimal Snacker.«

»No, saj ne vem. Le videl sem jo enkrat na plesu. Rad bi plesal z njo, toda pred menoj, v vrsti je bilo vedno kakih štirideset fantov.«

»Ali veš njen priimek? je upačil Snacker.«

»Zdi se mi, da se plete Hamp-ton. Sicer pa je vseeno, ker...«

Snacker je vrnil v svojo sobo in potem takoj odšel proti mestu. V banki na vogalu je upačil, ko

je pozvonil in odprla mu je črnska služkinja. Stisnil ji je v dlan srebrn kovanec.

Snacker sem prispev v mesto in nujno moram najti gospodično Hampton.«

Toda katero v Sauderstonu je nekito gospodičen s tem priimkom.«

Važno sporočilo moram predati najlepši.«

Stavim, da mislite gospodično Sally Mapton,« je rekla. »Ta je čudovita.«

In kje stanuje?«

Cranka je počakala na belo trdnadstropno hišo.

Ko je Snacker prišel do tja, je stekel po stopnicah in je preden je mogel pozvoniti, je nekdo v veči stopil preden. In v tej veči je bila tema.

Prišel sem obiskat gospodično Sally Hampton,« je rekla Snacker.

»V! No, jaz sem Sally Hampton. Toda — kdo pa ste vi?«

Snacker, je rek. »No, veste — Snacker. Ampak imam me jem — jaz sem Russell Sherman. Jaz sem — jaz — Snacker sem...«

Ali imate sporoljko od koga, ki ga poznam? Vas je kdo poslal?«

Prauzaprav ne,« je odvrnil Snacker in jo počakal. Prišel sem, ker so mi moji kolegi iz Forest Grove povedali, da ste —

Saj od tam ne poznam prav nikogar. Gotovo ste se zmotili. — Jaz poznam le neke Jane iz Riberseide.«

»Ol Mi smo jih potolki prošnili eden teden 21: Ol je hotel Snacker.«

Ste prišli sem zato, da mi to povestite?« je rekla.

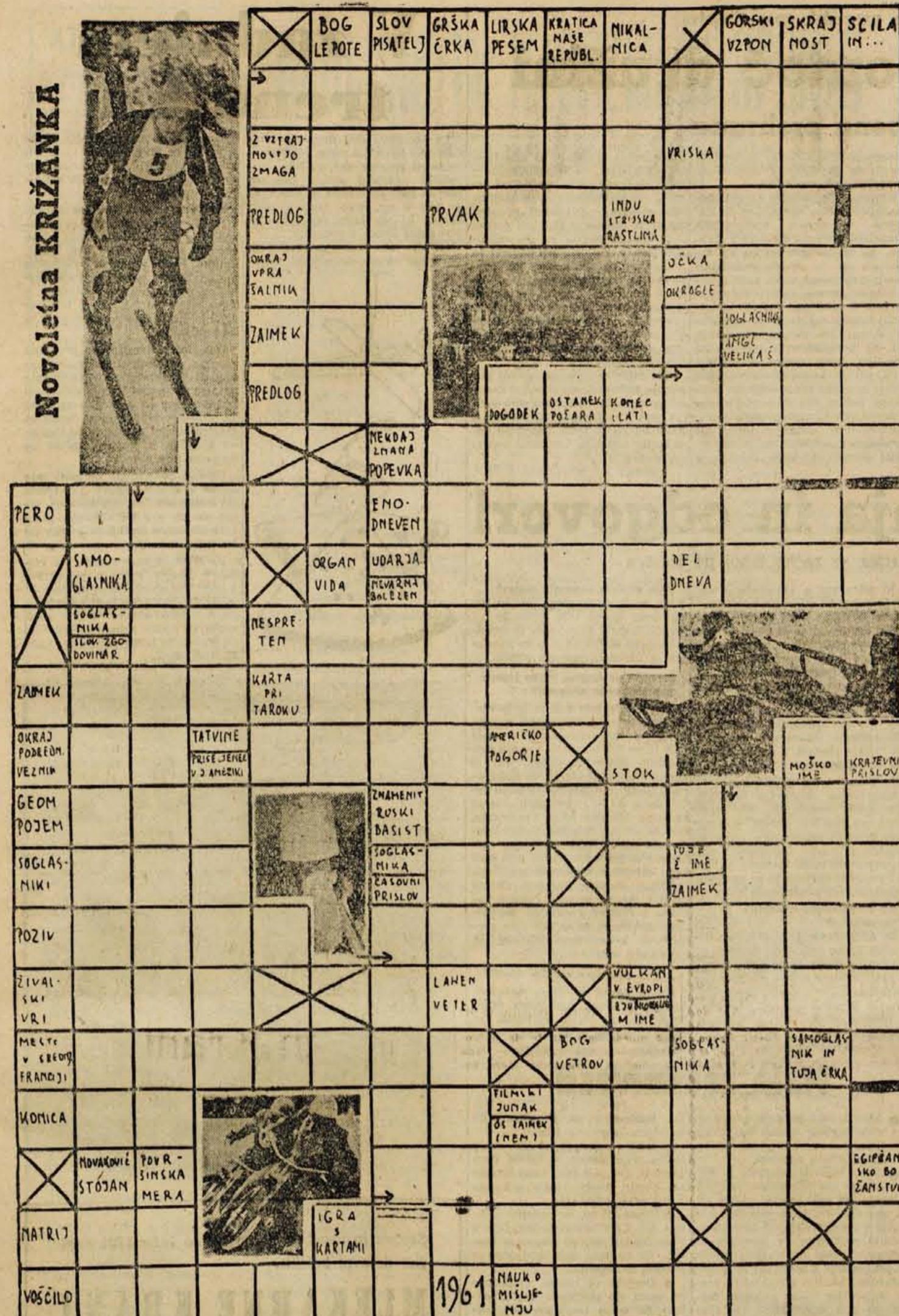
Ne, pravzaprav ne. Vendar pa je s tem v zvezi: jutri zvečer je zabava, kjer vsako leto ob obilni brani praznujemo konec nogometne sezone. Misil sem, da bi tudi vi radi illi. Prišel sem sem v Sauderston, da vas pozabim.«

Saj ne vem,« je odločno rekla. »Mami morda ne bi bilo prav. In razen tega, saj vas ne poznam.«

Jaz sem Snacker. Boste videli.

Marsikdo izmed naših šolanih ljudi je sicer nekaj slišal in bral o naprednem socialnem nemškem pesniku Heinrichu Heineju, ki je precej vplival t

Novoletna Križanka

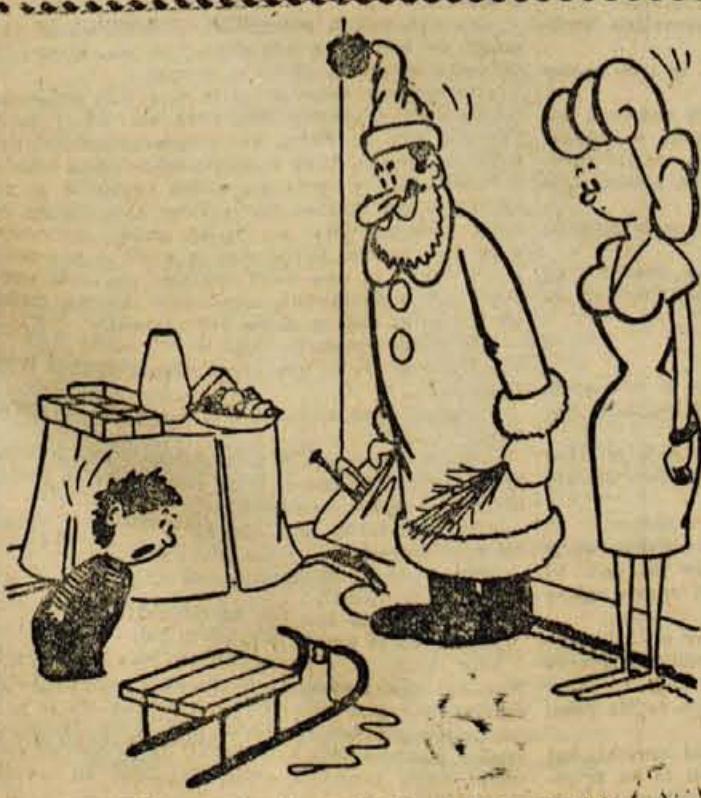

13 NAGRAD

Uredništvo »Glasa« je za reševalce novoletne nagradne križanke pripravilo 13 denarnih nagrad, in sicer:

1. nagrada 3000 dinarjev
2. nagrada 2000 dinarjev
3. nagrada 1000 dinarjev
- 4.-13. nagrada po 500 dinarjev

Rešitve pošljite na uredništvo do vključno sobote, 7. januarja 1961. Javno žrebanje pa bo v prostorih uredništva v pondeljek, 9. januarja 1961 ob 16. uri.

»Kaj samo navadne zanoke - celo bruto materialje!«

ZA NOVOLETNE PRAZNIKE

PO PORAZU ITALIJANOV v Libiji, se je nenadoma pojavil na afriških tleh general Erwin Rommel. Z bliskovitim napadom je začel pohod za osvojitev severne Afrike, vse tja do Aleksandrije in Kaira, pa še naprej na Sinaj in Blízni Vzhod. Angleži so se umikali. Umaknili so se prav do egiptovskih mej, pa še preko njih.

Nemški uspehi so močno presesteli zaveznike. Rommeiev ugled v Reichu pa je rasel iz dneva v dan. Povinjen je bil v marsala in njegova silka je v nemških hišah visela ob Hitlerjevi. Celo zavezniški vojski so začenjali verjeti, da je Rommel nepremagljiv. Kako naj bi se upirali temu »čudežnemu vragu?« Začeli so ga imenovati »puščavska lisica«.

V stavu zavezniških sil v Severni Afriki je prevladovalo prepričanje, da bi bila položaj na bojišču povsem drugačen, če Nemci ne bi vedli Rommel. Zato je vodila angleških komandosov, polkovnik Keyes izdelal načrt za Rommelovo likvidacijo.

KO SO SE PRIBLIŽALI Rommelovi vili na streljaj, so obstali. Keyes se je sam splazil naprej, da preveri podatke, ki jih je dobil od Arabcev. Ugotovil je, da so podatki sicer točni, toda zadnja vrata, skozi katera so numerirvali vdreti in hišo, so bila tako močno zavarovana, da je moral v hipu spremeniti načrt.

Treba je bilo hitro misliti. Za polnoči je bil dozovoren napad na vsej črti. Tedaj pa je manjše do polnoči le še pet minut...

Brž se je - kolikor se je dalo - spazil načrt v svojem ljudem. Padal je del in močno je treščalo. To mu je očišalo posel.

Ko se je vrnil v grupe, je brž postal dva komandosa k bližnjemu hotelu, da bi prepričila izhod vsakomur, ki bi hotel posredovati ob morebitnem streljanju v Rommelovi vilji.

Z ostalimi se je napotil k vilji. Potkrali so kar pri glavnem vhodu. Nihče se ni oglasil. Zato so zmedli tolci glasneje. Celo s skornji so začeli zbijati po vrati. Tedaj

Izza kulis druge svetovne vojne

NA LOVU ZA PUŠČAVSKO LISICO

Skupaj s polkovnikom Laycockom sta dobra proučila Rommelojeva navade in preko angleških obveščevalcev dosegla tudi, kje je njegov štab. Tedaj je bil nemški feldmaršal v predmestju libijskega mesta Beda Littoria.

Keyesov načrt je predvideval dvojno akcijo Angležev: Hkrati ko bi likvidirali Rommela in njegov štab, naj bi začela tudi angleška protiofenziva na vsej fronti.

10. NOVEMBRA 1941. leta sta iz Aleksandrije nastrikvali odpuli dve britanski podmornici. Razen potrda je bilo na podmornicah 55 komandosov. Vodila sta jih Keyes in Laycock osebno. Onadva sta tudi edina vedela, kam greco. Ostali so zvedeli za načrt sele, ko sta se podmornici ustavili pred obalo Cirene.

Izkrcavanje je bilo zelo težljivo. Izkrcajti so se morali pred zaro, da bi ne bi slučajno ozabiljali Nemci. Razen tega pa je bilo morje zelo nemirno. Dva podmornika sta bila pri izkrcajanju ranjena. Iz druge podmornice pa je doseglo obalo le pet ljudi. Ostale so potegnili valovi iz dolina in so utonili.

Začelo se je slabo. Se pred akcijo je bila grupa močno ekranirana. - Do Rommelovega štaba so imeli še 35 kilometrov nevarne poti.

Kljub temu so odšli na pot. Vodila sta jih dva Arabca, ki so ju za to priložnost najeli angleški obveščevalci.

V puščavi redko dežuje. Ce pa dežuje, se rado zgodi, da prav ob najbolj nepravem času. Tudi takrat se je vili gost doč. Bilo je temno ko v rogu. Ko so že dobri dve urki tavoli po puščavi in se vsi premičeni spotikali ob nizkem grmičevju, so nenadoma ugotovili, da sta se oba »zanesljiva« arabska vodila nekam izgubila.

KEYES JE KLJUB vsemu ohranil mirno kri. Bil je pobudnik za to akcijo in moral jo je za vsako ceno izpeljati. Pri sebi je imel star italijanski zemljevin v kompas. - Tako so se za silo orientirali. Ko so prišli do nekega zavetnega kraja, so se utaborili. Mnogi so od izčrpansosti, kljub dežju in premičenosti oblikeli, v hipo zaspali.

Toda že zgodaj zjutraj jih je združil stražar. Približeval so se jim neki oboroženi ljudje. Na srečo niso bili Nemci, marverči arabci in legizdi. Za negredo v zlatu so bili pripravljeni pokazati Keyesovi stupini pot do Bede Littorie.

Naslednjega noči okoli enašte ure so Keyes in njegovi ljudje - vodila sta jih dva Arabca - prišli do poti, ki je vodila k Rommelovi vili.

Tu so se razdelili v skupine. - Arabci sta se poslovila. Prva skupina je odšla v mesto, da minci električno centralo in uniči telefonske vode, druga skupina trh ljudi je odšla proti avtomobilskiemu parku, da uniči vse prevozne sredstva in prepreči zaledovanje, glavna skupina s Keyesom na čelu pa je odšla proti briogu »puščavske lisice«.

TODA KMALU SE JE pokazalo, da je prepričanje o Rommelojevem nemirnosti le legenda. Pod udarci zavezniških armad se je v naslednjem letu vse bolj krhalo med nemške soldatke v Afriki. Končno je moral - puščavska lisica - zapustiti svoj briog. Rommel je moral bežati iz Afrike.

Pozneje mu je Führer zaupal obrambo zahodne fronte v Normandiji. V atentatu na Hitlerja je bil baje veden tudi Rommel. Hitler mu je tedaj - tako vsač pravijo - velikodušno dovolil, da si sam vzame življenje. Morda ga je s tem hotel nagraditi za nekdanje uspehe v Afriki?

INDUSTRIJA GOLOTE

V zahodno-evropskih državah vlada -umetnost-, ki se je po vojni neverjetno naglo razširila po kabaretih in nočnih lokalih. Gre za stilizirano javno sláčenje, ki ga imenujejo »strip-tease« in je postalo vir velikih dohodkov. Po neki anketi, ki so jo izvedli v Franciji, je finančno korist to ritmične veščine, ki živi od najnižjih nagovor občinstva, ocitna.

Samo v Parizu izvajajo danes »strip-tease« v več kot 50 kabaretih, kot edino vrsto sporeda. Francosko ministrstvo francoske republike računa, da obiskuje letno te kabarete 200.000 gledalcev.

Osebje takih dvoran steje že več kot 1000 ljudi (šefi postreže, barmani, garderoberke, prodajalke cigaret, natakarji itd.).

Tehnična priprava sporeda zahteva vedno več strokovnjakov. - Održi za »strip-tease« imajo danes v Parizu več režiserjev, elektri-

čarjev, mehanikov in gledaliških tehnikov, kot vsa pariška dramska gledališča skupaj.

Več kot 30 dekoraterjev in slikarjev opremi letno tri izvedbe s povprečno 500 različnimi kulismi. Večina teh sceniskih slikarjev dela za največje pariške gledališča hiše. Stevilni koreografi prejemajo po 800 novih frankov za postavitev vseh dobrake na oder.

Pariz šteje danes že okoli 300 deklev, ki izvajajo javna sláčenja kot glavni poklic. Dvakrat letno uvežbajo nov »spored«. Tolek takih sporedov izvajajo ob spremljavi godbe vsaka točka pa zahteva dva ali tri različne glasbene motive. Zahvaljujoč temu, živijo od javnega sláčenja deklef tudi mnogi skladatelji in glasbeniki.

Statistika francoskega ministrstva za delo kaže, da živi direktno ali indirektno od strip-tease mnogo več ljudi, kot od proizvodnje gramofonskih plošč.

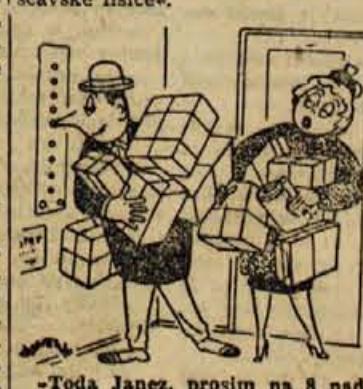
Raznobarvni upl

Zahodnonemški list »Welt am Sonntag« piše:

»Upi, ki jih ves svet polaga na mladega predsednika Kennedyja, so večbarvni - kot mavrica. Rusi se nadejajo, da bo popustljiv, Nemci, da bo nepopustljiv, Indijci, da bo eno in drugo, siromaki, da jim bo zagotovil kruh in bogat, ne bo od njih zahteval, naj ta kruh plačajo.«

»Vse so seveda prazne - toda pomisl, kako so se šudili nasledje!«

»Toda Janez, prosim na 8 nadstropje! - Tako visoko pa moj nos ne seže!«

Iz Dela okrajnega Zavoda za napredek gospodinjstva

Vsestranska pomoč družini

V ospredju družbena prehrana

Naš gospodarski in družbeni razvoj terja tudi na področju gospodinjstva vedno hitrejši napredek, saj je gospodinjstvo sestavn del gospodarstva in ga ne smemo zapostavljati in izolirati od celotnega gospodarskega dogajanja v naši družbi. Da bi bilo to delo čim bolj sistematično, so bili ustanovljeni okrajski zavodi, centralni zavod in občinski gospodarski centri. Kakor zavodi za napredek gospodinjstva po ostalih okrajih je tudi kranjski prav kmalu našel pravo vsebinsko dela in svoje prizadevanje usmeril predvsem na področje družbene prehrane in vsestranske pomoči družini. Z ustanavljanjem stanovanjskih skupnosti pa so te naloge postavljene še bolj v ospredje, ker gre za nov, temeljiti v bistven proces – izboljšanje življenjskih razmer delovnega človeka.

Pretelki petek popoldne so se člani upravnega odbora Okrajnega zavoda za pospeševanje gospodinjstva zbrali na sedmi, to je zadnji redni seji v letosnjem letu. Med drugimi so poslušali poročilo upravnice o dejavnosti zavoda v letosnjem letu in plan za prihodnje leto in izrekli tudi nekatere svoje pripombe. Prav gotovo ne bo napak, če ob zaključku leta tudi mi opisemo, čeprav zaradi pomanjkanja prostora zares le bežno, nekatere pomembne naloge, ki so jih uslužbenici zavoda že uspešno opravili.

Z reševanjem problema družbene prehrane se prav v zadnjem času uspešno ukvarjajo najrazličnejše organizacije, vendar pa kljub

visokim investicijam ne moremo prizakovati vidnejših uspehov, če v teh obratih ne bomo imeli primernega strokovnega kadra, ki bi že investicije znal pravilno izkoristiti za čimkvalitetnejše in cenejšo prehrano. Zaradi izredne važnosti pravilne prehrane v menzah podjetij, javnih kuhinjah, vzgojno-varstvenih ustanovah, socialno-zdravstvenih ustanovah, šolskih kuhinjah – internatih – prehrane kmečkih delavcev, gozdnih delavcev itd., je prav skrb za družbeno prehrano med najvažnejšimi področji zavodovega dela. Pregledali so vse obrate družbene prehrane in tako dobili točno sliko o materialnem in kadrovskem stanju, pomagali so pri organizaciji ene obratne menze, organizirali večje število tečajev za kuharico obretnarjev, ki bodo začasna, a

dosego polkvalifikacije in kvalifikacije in pomagali z nasveti za čimboljši sestav obrokov.

Zavod s strokovnimi nasveti pomaga servisnim pralnicam, ki delujejo v okviru stanovajskih skupnosti v Skofji Loki in v Kranju, na občinskem centru na Jelenicah pa je zavod organiziral dvodnevni seminar za perice.

Zelo odgovorna je tudi naloga – skrbeti za pravilno delovanje šolskih kuhinj, saj so vanje vključeni skoraj vsi učenci gorenjskih šol. Se pomembnejša je skrb za pravilen potek pouka gospodinjstva, saj je ta zaradi začetniških težav, da ne omemajo se vrste različnih tečajev kot na primer konservirne, tečaje za gospodinske pomočnice in druge.

Naš hiter vsestranski razvoj postavlja tudi pred uslužbenec Zavoda za napredek gospodinjstva vedenje in odgovornejše naloge, s katerimi pa se bodo, sodeč po dosedanjih uspehov, vsekakor uspešno.

Le še dobra dva dneva nas ločita od večera, ko bomo veseli pričakovali začetek novega leta. Novoletni prazniki imajo poseben pomen tudi za otroke in zato mora biti v teh dneh zanje čimveč stvari, ki jih bodo navdušile in jim dolgo ostale v spominu.

Otroti se veselijo bleščecih okrasov na novoletni jelki, neko-

liko neradi pa se sprijaznijo z mladijo, da te kroglice, te svečke in vse najrazličnejši krhki okrasni niso zaigranje, saj se jim še približati komajda smejo.

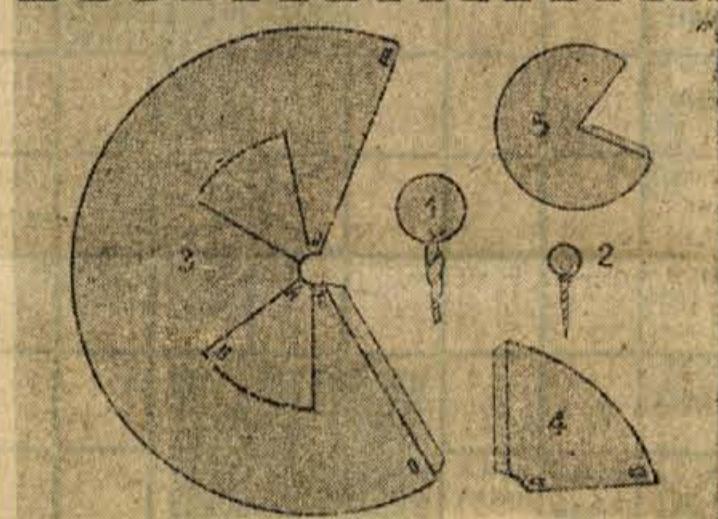
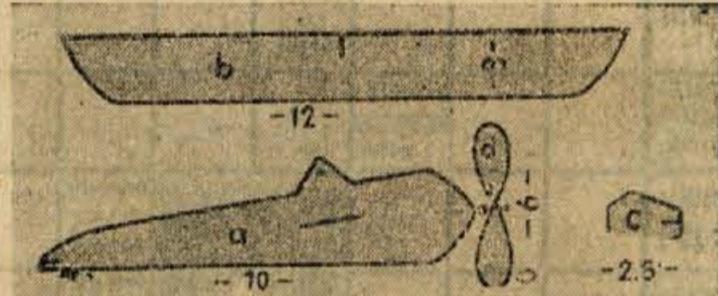
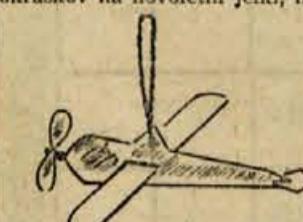
Ni se prepozno, da jim napravite, ali pa si otroti celo sami narodijo, okraske, ki jih bodo lahko snemali in se z njimi tudi igrali. Fantike bodo vsekakor navdušila majhna letala, narejena iz močnejše lepenke in ovita z staniolom.

Taka letala na jelki prav lepo izgledajo, ker imajo propeler pa lahko tudi letijo.

Dele letala izrežite po predlogu na skici, na vsak del nalepite staniol ali sličen svetlec papir in še nato skozi rez na trupu pričvrstite krila na rep in z bucelko pripnite še propeler. Med trupom letala in glavicu bucike natankite še stekleno kroglico (o oglice), da se bo propeler laže obratil.

Deklice bodo imelo verjetno raje lutko v pisani obliki. Ce imate pri roki malo tanjšega kartona, pisanega papirja ali staniola, malo vrate in dobro lepilo, vam tega ne bo težko narediti.

Za glavo in roke navijte na vžigalice koščke vate in pričvrstite z nitjo. Na obliko nalepite barvast papir in prav tako tudi na rokave (št. 4). Nato oblike ovijte okoli vrata in zadaj zapepite. Sestavite še klobuk in lutka je gotova. Lahko tudi stoji.

Srečno in uspehov polno novo leto 1961 vam želi delovni kolektiv

MLEKARNE KRAJN

70 let dela v gospodinjstvu

Dandanes skoraj ničesar več ne naredimo, da ne bi bilo to tudi v eni ali drugi statistiki. Vse ustanove, gospodarske organizacije in drugi delajo mesečne, četrtečine, polletne, letne in druge statistike, ki nam, ko so združene, pomagajo do prepričnih, često pa tudi zelo zanimivih podatkov.

Poleg vseh teh naštehtih statistik, se je našla tudi ena »neuradna«, a kljub temu dokaj zanimiva statistika in marsikdo se bo nad njo zamisli.

Naredili so jo seveda v Ameriki.

Dejavnost žene, ki je rodila dva otroka v same gospodinjstva, bi v 70 letih svojega življenja izgledala približno takole:

zašila 20.000 gumbov pospravila 55.000 postelj servirala 18.000 zajtrkov in 60 tičnic drugih obrokov oprala in očistila 15 ton zelenjave

vsa leta življenja je posvetila pranju 500.000 žlic, nožev, vilič, pomila je 100.000 skodelice in krožničkov in 1.000.000 krožnikov Oprala je neverjetno količino perila:

100.000 kvadratnih metrov (brez posteljnega perila)

120.000 kvadratnih metrov namiznih privratov

V svoji kuhinji in stanovanju je prehodila 60.000 km, to je prav toliko, kot da bi šla en in polkrat okoli Zemlje.

Vsekakor je ta statistika zelo prepričljiva kljub temu, da zajema le povprečne podatke. – Prav zaradi tega pa za gospodinjo – pa naj bo zaposlena ali ne – gospodinski pripomočki niso nikakršno razkošje, ampak le potreba, saj moramo misljiti tudi na zdravje, higienske potrebe in zmanjšanje uporabe časa.

»Lepa hvala, že od nekdaj sem si želel takšno darilo.«

AGATA CHRISTIE

ALIBI

– Tako je, major Ellerby. Major je iz navade jeman mamila, mar ne? Potovali ste z njim. V Bernu je prišlo do neljubega dogodka – nekdo je bil ubit. Major Ellerby je bil sokriv smrti. Znal pa je vse lepo zabrisati. Edino vi ste vedeli, kako je bilo. S kakšnim zneskom je major Ellerby kupil vas molk?«

Parker je buljil vanj z odprtimi ustmi. Bil je popolnoma zlomljen, njegova lica so drhtela od razburjenja.

– Kakor vidite sem se za vse poznamen, je dejal Poirot prijazno. – Tako je bilo, kot sem dejal. Za svoj del ste prejeli precejšnjo vsto denarja in major Ellerby vam je še dalje plačeval, dokler ni umrl. Zdaj bi pa rad slišal nekaj o vašem zadnjem poizkusu.«

Parker je še vedno buljil vanj.

– Nič nimaš tajiti. Hercule Poirot ve. Vse je točno, kar sem povedal o majorju Ellerbyju, mar ne?«

Parker je prikimal. Njegov obraz je postal pečnatno sivo.

– Toda v smrt gospoda Ackroyda nisem vmešan! – Je vzkliknil. »Bog mi je priča, da tega nisem storil – jaz ga nisem umoril!« Skoraj krijal je.

– To vam rad verjamem, dragi prijatelji, je odgovoril Poirot. »Saj nimate živec niti poguma za kaj takega. Toda izvedeti moram resnico.«

– Povedal vam bom resnico, gospod, vse, kar želite izvedeti. Res je, da sem oni večer poskušal prisluškovati. Eta beseda ali dve, ki sem ju ujel, sta vzbudili moje zanimanje. In to, da je želel gospod Ackroyd, naj ga nihče ne moti in da se je tako eduno zaprl z gospodom doktorjem. Bog ve, da je vse, kar sem povedal pred policijo, čista resnica. Slišal sem besedo »izsiljevanje« in...«

– Sto mislili, da bi mogli tudi vi dobiti svoj dežur? – mu je Poirot mirno vpadel v besedol.

Znal je res imenito vreči vaboh.

– No, da tako je bilo, gospod. Takole sem si

misli: če gospoda Ackroyda izsiljujejo, zakaj ne bi jaz...«

Cuden izraz se je pojavil na Poirotovem obliju, sklonil se je naprej.

– Ali ste imeli že pred tem večerom razlog za domnevno, da so gospoda Ackroyda izsiljevali? –

– Ne, res ne. To me je zelo presenilo. Genušam, ki je živel v tako urejenih razmerah! –

– Kaj ste stishali? –

– Ne mnogo, kajti imel sem seveda opravka tudi v kuhinji. Kadarkoli sem se našlo splazil k vratom, je bilo vedno zaman. Prvi je prišel iz sobe doktor Sheppard in bi me skoraj ujel, drugič je šel gospod Raymond po hodniku in ko sem prišel s pladnjem, mi je naročila gospodinja Flora, naj zopet odidem.«

– 1884. leta je bilo v Srbiji ustanovljeno prvo antitaločno društvo. – V Velikem Selu, v ok-

lici Požarevcu ga je ustanovila učiteljica Leposava Krstić.

– Vnsko sekundo se na svetu

rodijo trije otroci, v istem času

umrjeta dva človeka; tako imamo na Zemlji torej vsako sekundo

enega prebivalca več.

– Ugotovili so, da časopis »SA-

MÓ ZA ZENE«, ki ga izdajajo v New York, največ kupujejo mesti. Ta časopis piše izključno o ženskih problemih.

– Dvojčki se rodijo povprečno na osem sto porodov, trojčki enkrat na osem tisoč porodov, četvorki povprečno na 500 tisoč porodov in petorčki na vsakih 51 milijonov porodov – tako trdi neki francoski časopis.

– Ja... kdo? Morda bova dosegla svoj cilj z obiskom pri dr. Hammondu. Ta bo lahko odvrnil vsak skrom pri Parkerja, ali...«

– Ali? –

– Danes dopoldne padam neprestano v napako, da puščam stavke nedokončane,« je odgovoril Poirot. – Prosim, da mi oprostite.«

– Sicer, sem zmudeno jecjal, – vam moram nekaj priznati. Zar sem iz neprevidnosti nekaj izklepetal o prstanu.«

– O katerem prstanu? –

– O prstanu, ki ste ga našli v ribniku.«

– Ah, da,« je dejal Poirot in se zadovoljno smehl.

– Upam, da mi ne zamerite? Bilo je zelo neprevidno od mene.«

– Nič najmanj, dragi prijatelj, niti najmanj. Saj vam nisem prav nič predpisoval, kako se morate zadržati. Na prostu vam je bilo dano, da ste govorili o čemerkoli. Vašo sestro je to gotovo zelo zanimalo!«

– Oh, seveda. In kolik posledica tega se je pojavila kopica domnev.«

– In pri vsem tem je vsa zadeva vendar tako preprosta. Pravilno pojasnilo je bilo vendar na dlan, mar ne? –

– Res? – sem vprašal suho.

– Poirot se je zasmjal.

– Modre mož se za nič ne zaveže.« je pripomnil.

– Mar ne? In zdaj vsa že tu pri doktorju Hammondu.«

– Odvečnik je bil v svoji pisarni in naju je takoj sprejet. Dvignil se je in naju po svojem običaju suho pozdravil.

– Poirot je prešel kar takoj na jedro zadeve.

– Gospod, potrebna so mi nekatera pojasnila, se pravi, če boste tako prijazni in mi ih dati. Vi ste, če me vse ne var, zastopili umrlo gospo Ferrarsovo.«

– Opazil sem, kako so se odvetnikove oči začedeno zasvetile, a kmalu se je zakril s poklicno rezervo kakor z masko.

– Gotovo, vse njene pravne zadeve so še skozi moje roke.«

– Odlično. Preden bi vas sam kaj vprašal, vas prosim, da poslušate zgodbo, ki vam jo bo pripovedoval dr. Sheppard. Bodite tako prijazni, se je

obrnil k meni, »in povejte vse o razgovoru, ki ste ga imeli v petek zvečer z gospodom Ackroydom.«

– Prav rad,« sem odgovoril in pričel takoj s poročilom o tistem čudnem večeru.

– To je vse,« sem dejal, ko sem končal.

– Izsiljevanje,« je rekel odvetnik zamišljeno.

– Vas to preseneča,« je vprašal Poirot.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 13., 17., 22., 23. in 24. urici radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. urici ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 1. januarja

- 6.00 Dve veseli narodni
6.10 Veselo v praznično jutro
7.15 Novoletni pozdravi
8.00 S citrami po Evropi
8.30 Z vseh koncev sveta
9.00 Mladinska radijska igra
9.30 Ob delu in ob radijskem sprejemniku
10.30 Veliki navdih
11.20 V vedrem ritmu s triom Suns
1.40 ZN na pragu leta 1961
12.00 Novo za Novo leto
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Vesele pesmi z domačim poljan
14.00 Radi ste jih poslušali v preteklem letu
15.15 Zabavni zvoki za mlade poslušalce
15.30 Peter Pan – pravljica
16.00 Naši solisti čestitajo svojim poslušalcem
16.45 Znani ansamblji
17.15 Novoletni mijav – mijav
18.30 Pozdrav iz Zagreba
19.00 Obvestila
19.05 Sredno
19.30 Radijski dnevnik
20.00 „Ze noči se, že glasi se po cestah vabeci glas...“
20.30 Radijska igra
21.30 Po pariških ulicah
22.15 Za naše izseljence
23.05 Plesna glasba

PONEDELJEK, 2. januarja

- 6.00 Smo dobre volje...
7.15 Novoletni pozdravi
8.00 Veselje v narodnih nošah...
8.30 Sportniki za Novo leto
9.30 Cetrt ure z ansambalom Tommym Gumičem
9.45 Naročila in posvetila
10.45 Ob zvokih kitare
11.00 Spoznavajmo svet in domovino
12.00 Melodije za opoldne
12.30 V pesni in plesu okrog sveta
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Trikrat deset
14.30 Po orientu z orkestrom Wernerja Müllerja
14.15 Iz kronike Svobod in ljudsko-prosvetnih društev 1960
15.15 Iz glasbenih revij Irvinge Berlira
15.40 Ko umolknemo sirene – reportaža
16.00 V svetu opernih melodij
17.30 Cajanka z orkestrom Ralph Flanagan
18.00 Pod južnim soncem
18.15 Radijska igra
19.00 Obvestila
19.05 Majhna revija
20.00 Zabavni zbor Walter Schuman z novimi posnetki
20.20 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana
20.55 Kulturna panorama
22.15 Igramo za ples
23.05 V ritmu današnjih dni
23.55 Prijeten počitek

TOREK, 3. januarja

- 6.00 Melodija za vas
7.15 Novoletni pozdravi
8.00 Orgle in orglice
8.30 M. Kozina – Abeceda
9.00 Mladi ambasadorji
9.20 Čez kontinenta
9.50 Glasbeni intermezzo
10.00 Novi pevci pred mikrofonom in pred publiko
11.00 Pesmi, ki jih še vedno radi poslušamo
11.30 Naša glasbena žetev v letu 1960
12.00 Zvoki za dober tek
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Ob kamnu
14.15 Se zadnjič Cestiske za Novo leto!
15.15 Poje Les Panches
15.30 V gosteh pri pihačnem orkestru LM
16.00 S poti po ZAR
16.15 Prijetno so nas zabavili
17.20 Deseti brat
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Na gostovanju v Zagrebu – I. del
21.00 Veseli beradi – oddaja

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 1. JANUARJA DO SOBOTE, 7. JANUARJA 1961

- 21.30 Ljubezenska pisma
22.15 Osma simfonija – Na domači gradišču
23.05 Na gostovanju v Zagrebu II. del
23.55 Prijeten počitek
- SREDA, 4. januarja**
- 5.00 Dobro jutro
5.05 Poročila in dnevni koledar
5.10 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Mladina poje
8.30 Jutranji spored solistične glasbe
9.00 Jezikovni pogovori
10.15 Od arije do arije
11.00 S popevkami čez kontinente
11.30 Za cicibane
12.00 Iz Tomšetove mape
12.15 Radijska kmečka univerza: ing. Janez Božič – Hitro rastoče gozdno drevje in plantaže
- PETEK, 6. januarja**
- 5.00 Dobro jutro
5.10 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Slike iz Alzacie
8.30 Zabavni potupri
9.00 Naš podlistek
9.20 Zenški vokalni kvartet
9.35 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Igrata flautista Boris Pahor in Fedja Rupel
10.35 Majhni zabavni ansamblji
11.00 Operni baleti
11.30 Clovelj in zdravje
11.40 Radi jih poslušate
12.00 Stirje fantje na obisku pri nas
- SOBOTA, 7. januarja**
- 5.00 Dobro jutro
5.25 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Poje mešani zbor Brajša Rašan iz Puja
8.25 Glasba ob delu
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Slovenski samospovi
10.15 Od polke do slow-rocka
10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
11.00 Ruski tečaj za začetnike
11.15 Glasbena medigrada
11.20 Simfonija št. 5, v e-molu
12.00 Slovenske narodne z malimi ansamblji in pevci
12.15 Kmetijski nasveti – Jože Kregar: Vrtna bitja in sneg
12.25 Duet in ansamblu iz raznih oper
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Vokalni kvintet Niko Štritof
13.45 Zvočni kaleidoskop
14.05 Popularne orkestralne skladbe
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.40 Iz svetovne književnosti
- DNEVLJA, dne 1. januarja**
- 11.00 Film za otroke iz serije O Lassie
11.30 Risani filmi za otroke
12.05 Prenos novoletnega koncerta iz Dunaja
13.40 rPenos smuških skokov iz Garnischa v Nemčiji
- TELEVIZIJSKI SPORED**
- NEDELJA, dne 1. januarja**
- 11.00 Film za otroke iz serije O Lassie
11.30 Risani filmi za otroke
12.05 Prenos novoletnega koncerta iz Dunaja
13.40 rPenos smuških skokov iz Garnischa v Nemčiji
- PONEDELJEK, dne 2. januarja**
- 18.00 Film iz serije Medic
18.30 TV pošta
18.45 Dokumentarni film
19.00 TV pregled
19.30 »Pošče, ki živijo – Majda Sepe iz Zagrebšči jazz kvartet
20.00 TV dnevnik
20.15 Olimpijsko leto – Športna reportaža
20.45 Kaj grizeš, prijatelj – prenos iz sodobnega dramskega gledališča
- TOREK, dne 3. januarja**
- 20.50 Preos tujih TV sporedov
- SREDA, dne 4. januarja**
- 18.00 Sestanek ob šestih – oddaja za otroke
18.45 Svet v znakih – serijski film
19.00 Cas, Ijudje in dogodki
20.00 TV dnevnik
20.15 Svet v 1960
20.45 Volna, bombaž in modeli – reklamni film
21.00 TV magazin – zabavna oddaja
22.00 Portreti in srečanja
- CETRTEK, dne 5. januarja**
- 9.00 TV v Šoli
18.00 Razgled za mladi svet
18.30 Igra z denarjem – film iz serije Interpol
19.00 Problemi industrije II.
19.30 TV obzornik
20.20 ... rezerviran čas
20.30 »Poznaš svoj domači kraj?« prenos iz Trbovlje
- PETEK, dne 6. januarja**
- 20.00 TV dnevnik
20.15 Kinoteka
- SOBOTA, dne 7. januarja**
- 18.00 Otroška predstava
18.45 Serijski film »Nevarnost je moj poklic«
20.00 TV dnevnik
20.20 ... rezerviran čas
20.30 Pol ure s plesnim orkestrom RTV Ljubljana
21.00 Novoletni košarkarski turnir ASK Olimpie po tekmi: Willy – film iz serije Cannonball

Novoletna darila

– Rrrrrr! – so zaškripale duri in Jakoc je ves preplašen skočil po konci. Sveči zrak mu je zavel v prestrašen obraz in njegove oči so zmanj iskalne v temi.

– Kajne mama? – Prav gotovo, sicer ti ne bi prisnel toliko daril.

– Kaj pa je prinesel? – Poglej! Dede Mraz rad privravi kakšno prezenčenje.

In Jakoc je odvijal. Le zakaj je tolkokrat zavito? Darilo je govorilo njegove oči. Kako strimijo vame, že gre proti meni...

Ves premražen se je zakril z odoje, zadreval je dih in čakal, kdaj bo prisel njegov konec, v katerega je bil prepričan.

Iz spanja ga je prebudilo rahlo zvončekanje in prve misli so mu pohitile k hranilniku. Skočil je v zvezni listek. Le s težavo je prebral, kar je bilo napisano, kajti vedeti je treba, da je bil Jakoc le slabi učenec.

Pisalo je: ČE SI MARLJIV V SOLI IN DOMA, BGŠ Z LAHKOTO STRL TE OREHE IN ZA TRUD BOS MORDA DOBIL LEPO KNJIGO. Jakoc že rešuje, da bo med prvimi odpisal pravilno rešitev. Ce nam boste tudi vi do 10. januarja poslali pravilne rešitve

Obiskal nas je pisatelj France Bevk

France Bevk je letos praznoval 70-letnico življenja. Cestital smo mu in ga povabilili na obisk.

Naši želji je ustregel. Pisatelj je stopil v razred v ponedeljek med zadnjo uro. Bili smo zelo presečeni. Kar gledali smo ga. Začeli smo se z njim pogovarjati. Potem smo šli v drugo nadstropje. Tam so bili zbrani že vsi dopolnenci učenci, ker bi pisatelja Bevka vsi radi videli. Pisatelju so najprej pozdravili trojki iz 3. b razreda in mu dali lep šopek. Vsi smo ploskali. Nato smo poslušali Bevkove zgodbice. Ker je bil zelo dobre volje, smo ga lahko vse

Ste vi tudi tak?

Nekoga deževnega popoldneva sem se vračal domov iz službe. Dežnika nisem imel, ker je bilo zjutraj vedro. Ko sem se bližal domu, sem pred seboj zagledal sedovo Iljeton Sonjo, ki sem jo kmalu dohitel.

Že sem pospešil korake, da bi bil čimprej doma, ko me prijazno pozdravil: »Dober dan!« in se nadaljuje: »Oprostite, da vas nisem prej opazila, da greste za meno brez dežnika.« Približala se mi je v dvignila svoj mali ženski dežnik nad mojo glavo.

Toda Sonja je še majhna, zato sem sam vzel dežnik in ga dvignil nad obo, ona pa je lepo stopila poleg in se pogovarjala tako, kot zmorce le dobro vrgojeno otrok.

Do doma sicer ni bilo daleč in četudi brez dežnika, bi bil kmalu pod strohom, to, njena dobroščnost mi je tako ugajala, da sem z veseljem sprejal ponujeno uslugo.

A. B.

magičnega lika, križanke in rebusa, vas bomo lahko upošteli pri zrebanju za lepe knjige, ki jih je za vas pustil v našem uredništvu Dede Mraz.

MAGICNI LIK: Vodoravno in navpično: orožje, organ, roža, ptica.

KRIŽANKA: Vodoravno: 1. beseda v naslovu pionirske strani Glasa, 6. osebni zaimek, 8. prodajalna, kjer je Dede Mraz nakupil ženljive, 11. Številka, 12. ime grške trke, 13. vodni pojav, 15. morska riba.

Navpično: 1. premetno, 3. žensko ime, 4. poklon, 6. znakna avtomobila, 7. druga beseda v naslovu pionirske strani Glasa, 9. glavni števnik, 10. nogometni klub, 14. igralna karta.

Dva praznika

Kakor vsako leto, tako smo imeli tudi letos skupaj z vojaki garnizona v Križah na predvečer praznika proslavo. Za program te proslavo smo poskrbeli mi – pionirji in vojaki. Sedeloval je tudi naš pevski zbor pod vodstvom Milice Študejne. Na Dan Jugoslovanske ljudske armade so nekaj učencev povabili v vojašnico. Da ne bi šli na to obisk vedno samo najboljši učenci, so letos izbrali tiste, ki se zaradi katerinekoli bolezni učijo bolj težko. Ti učenci so bili povabili zelo veseli, saj so si pri obisku lahko ogledali vse barake pri vojašnicah in še orožje, ker so jim vojaki vse radi razkazali.

Komaj je minil ta praznik, že se vso vremeno pripravljamo na drugega – Novoletno Ježko in prihod Dede Mraza, saj je to prav naš praznik. Vsek razred v Križah bo imel svojo proslavo. Pripravljamo krajšo igrico o Dedku Mrazu, ki bo obdaril svoje pionirje, mi bomo pa lepo okrasili vse prostore, da bomo ta praznik čim lepše proslavili. Tonček Ribnikar V. b. Križe

Zgodovina v 24 urah

Recimo, da je preteklo od nastanka Sveti pa do danes le 24 ur – torej vsa zgodovina Sveti le v 24 urah. – Potem odpade 12 in pol ure na pradobo in čas bitij brez vretenč, 8 in pol ure traja čas rib, 2 in pol ure zemeljski srednji več, čas kuščarjev plazilev, 43 minut odpade na terciarno dobo, zlasti na čas sesalcev in le dve in pol minute obsegajo čas od pojave prvega človeka na Zemlji do današnjih dni. Komaj pet sekund pa obdaril svoje pionirje, mi bomo pa zgodovino slovesita.

Z obiska v Elektro Kranj

Sodelovanje zagotavlja uspehe

Ceprav majhno podjetje, je Elektro Kranj znano po vsej Gorenjski in tudi izven njenih meja. Znano pa je predvsem zaradi velikih in zahtevnih del, za katere se je usposobil maloštevilni kolektiv. Prav zaradi tega pa tudi nima pomena pisati o združljivini podjetja, saj smo o tem precej na široko pisali približno pred enim letom. Našteto naj le vsa pomembnejša dela, ki jih je kolektiv izvršil v letu 1960 in seveda tudi naštete, ki jih ima za prihodnost.

LABORE IN INDUSTRIJA

Najpomembnejši objekt, ki ga je kolektiv Elektro Kranj ustavil v pogon nekako na meji med letom 1959 in 1960 – razdelilno transformatorsko postajo na Laborah – je bil osnova za pretežni del razvoja kranjske industrije v preteklem letu. V obratu Sava II bi sploh ne mogli pritičeti s proizvodnjo, omogočena pa bi bila tudi proizvodnja v Iskri, Planiki, Zvezdi ter Mlekarni v Črčah. – Krog kranjske industrije, ki je vezan na to razdelilno postajo, s tem še ni zaključen. Prav v teh dneh je bila postaja pridružljena Inteksu, v kratkem pa bo povezana tudi s Tiskanino. Torej je objekt na Laborah res velikega pomena, saj omogoča proizvodnjo celotne kranjske industrije ob Savi.

Podjetje Elektro Kranj pa je sedaj pred gradnjo nove razdelilne transformatorske postaje, in sicer na Zlatem polju. Severni del Kranja, kjer so najsteviljnije novogradnje, mora presečeti z električnim tokom. Nova postaja bo še večja kot je sedanja na Laborah, ker bo morala napeljati vse 20 KV in 10 KV daljnovede in kablovode v Kranju. Razen tega pa bo tudi usmerjala napetost električnega toka, česar doslej v

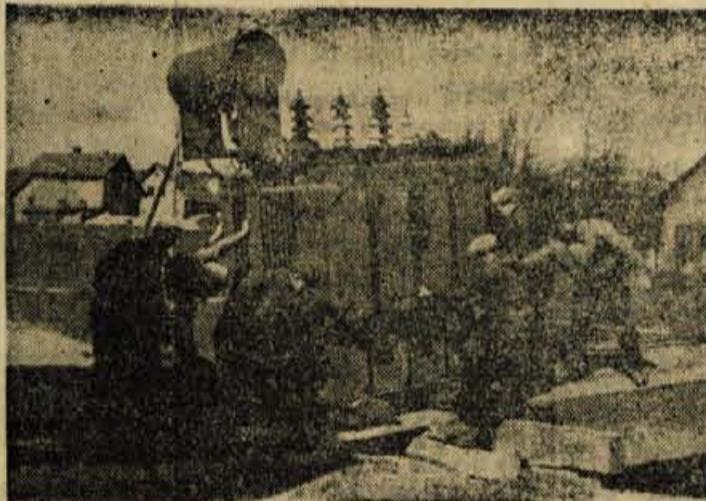
Kranju sploh ni in se številni potrošniki pritožujejo zaradi tega, češ da ne morejo vedno uporabljati raznih električnih naprav. – Nova postaja bo po dveh kratek zvezana tudi s postajo na Laborah, s čemer bo Kranju zagotovljena 100-odstotna doba električne energije. Predvidevajo, da bo nov objekt dograjen še v letu 1961, ceprav zanj še niso sredstva povsem zagotovljena. Vendar pa kolektiv upa, da tudi za to gradnjo ne bo imel več težav, saj je doslej s tem sodelovanjem vseh družbenih in upravnih činiteljev ter z gospodarskimi organizacijami vedno uspešno reševal posamezne probleme.

Pomembno delo, ki ga je kolektiv Elektro Kranj opravil v preteklem letu pa je vsekakor obnova 20 KV daljnoveda Radovljica-Polica pri Kranju. Daljnoved, ki je zvezan z elektrarno v Mostah preko Kranja z elektrurno

ELEKTRIFIKACIJA ŽELEZNICE LJUBLJANA-KRANJ-JESENICE

V cicop novih postaj in daljnovedov, ki jih ima podjetje v načrtu novogradnjen v letu 1961, pa bo priključena tudi nova napajalna postaja za elektrifikacijsko omrežje železnice Ljubljana-Kranj-Jesenice. 35 KV daljnoved je že v gradnji, predvidevajo pa, da bo elektrifikacija železnice opravljena v letu 1962.

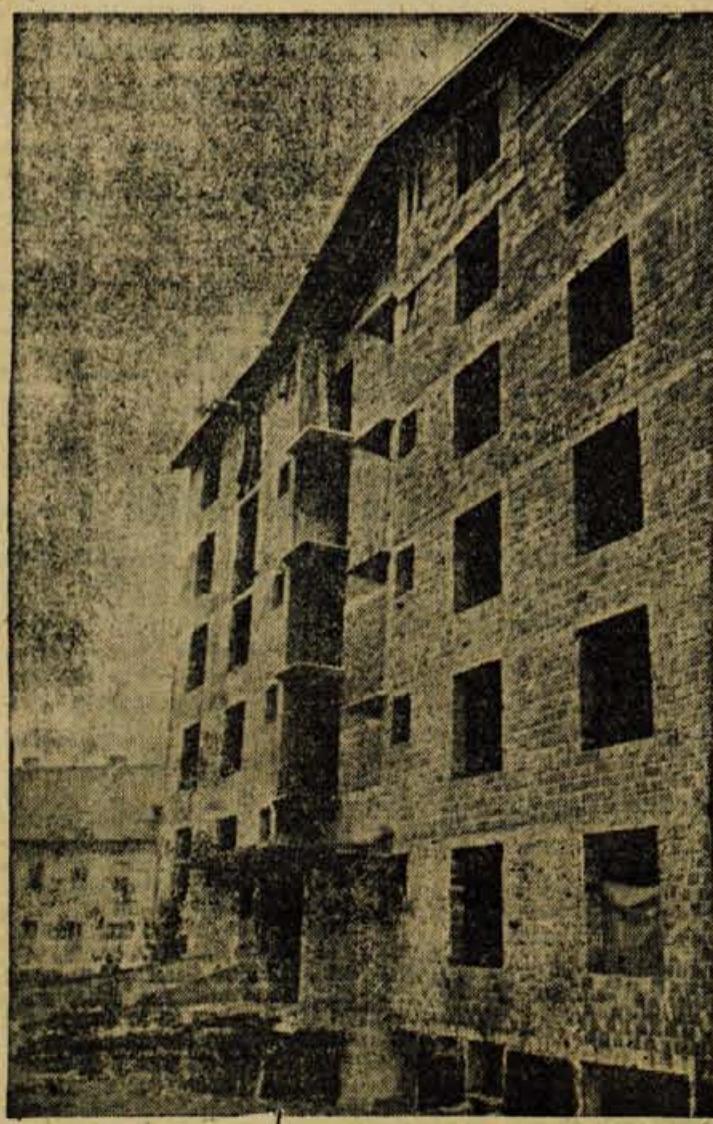
Razen te obsežne gradnje v podjetju že tudi kujejo naštete o gradnji večje razdelilne transformatorske postaje med Polico in Naklom. Ceprav bo ta postaja zradi elektrifikacije železnice nujno potrebna, pa bodo z njo lahko

Elektro Kranj je v 1960. letu opravilo tudi v Škofjeloški občini velika dela. Na sliki: transformator za elektrifikacijo občine dolin

Ponos kolektiva »Gorenje«

Tuk ob glavni vrata v Radovljici vstopi in med mudi drutu. Svetlo so nagradili kuge opeke. Vrteli sobe, udobne kuhinje in lepi belišči, udarjala so zidarska koni nudijo stanovalcem povsem kladiva in kmalu zatem, ko se je prijetno življenje. Iza odstranjenih odrov prikazalo To so zgradile roke delavcev lepo pročelje, se je v veliko hišo gradbenega podjetja »Gorenje« v

MED GRADNJO...
Foto: J. Čebulj

Radovljici. Letos so začeli graditi en tak 30-stanovanjski blok. – Enogor gradijo v Radovljici. Toda būtinske meje jih ne ovirajo. – Stavbe, ki so v ponos temu kolektivu so prav tako na Blebu, v Tržiču, v Kranjski gori in drugod. Njihova dejavnost se je v zadnjih letih zelo povečala in so danes sposobni prevesti tudi zahtevna delna dela. V skromni dobičku za to trditve najzadostjuje samo tak podatek: pred desetimi leti (1960) je ta kolektiv zmogel opraviti kar maj 13 milijonov dinarjev del v letu. Se pravi, zgradili so komaj nekaj stanovanjskih hiš. Lani pa so že dosegli 380 milijonov dinarjev rezultacije. Zaradi so utemeljeno postavili letodelni plan na 410 milijonov. Po vsem kaže, da bodo ta plan še visoko presegli, in sicer za okrog 90 milijonov dinarjev, tako da bo vrednost njihovega opravljenega dela dosegla že skoraj pol milijarde dinarjev. Seveda kolektiv, s približno 300 delavci, ne bi zmogel tega, če ne bi vsako leto kupili kak stroj. Same v zadnjih štirih letih so nakupili strojev za 41 milijonov dinarjev. Danes imajo po vseh gradbiščih mesalce, dvigala, vibratrorje, kovinske odre, pedpore itd. – Celo žerjav pritakujejo prav te dni. V prihodnjem 1961. letu pa bodo nabavili buldožer. – Tako gredu dela dosti hitreje in pod rok, kot pravijo delavci, in ni toliko težav kot včasih.

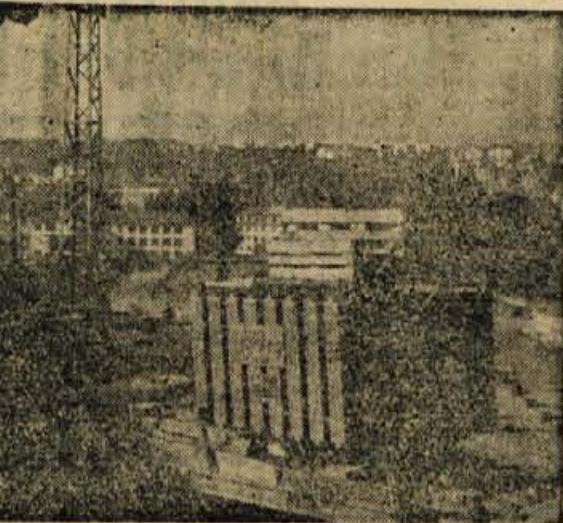
Skladno z mechanizacijo so letos delavci mnogo govorili tudi o novem nadčinu nagrevanja. Letos junija so začeli. Vsako gradbišče ima svojo evidenco, svoj račun. – Cim bolje organizirajo delo, čim

več materiala prihranje, tem višji so njihovi prejemki. Najbolje so se odrezali v Žirovnici. Morda zato, ker so tam takrat šele zastavili novo delovišče in od začetka pazili. Tudi evidecna je bila lažja kot drugje, kjer so to spremembu vnesli sredi največjega dela. Delavci doslej še niso povsem zadovoljni s tem nagrevanjem. Nekateri so pričinkovali večje spremembe. Toda v prihodnje, na novih gradbiščih v 1961. letu so pripridani, da bodo našli še »skrite rezerve«, s katerimi bodo dvignili delovno storilnost, zmanjšali gradbene stroške in tako povzeti tudi svoje osnovne dohode. Desetletne izkušnje, mechanizacija in druge oblike dela jim to zagotavljajo.

Ke smo se ondan srečali z nekaterimi delavci, so nam veliko pričovedovali tudi o tem, kako živijo, kako se počutijo pri tem podjetju in podobno. Večina jih je iz drugih krajev: iz hrvaškega Zagorja, Prekmurja in od drugod. Nekateri so se odločili, da si bodo v Radovljici v okviru stanovalnske zadruge postavili nov dom, morda celo udobjnejši in lepsi, kot je bil v njihovem rojstnem kraju. Drugi so pričovedovali o njihovih menzah in o hrani. Vsako gradbišče ima urejeno svojo kuhinjo. Kuharice in prostor preskribe in plača podjetje. Vse drugo: kaj naj se kuha, koliko naj stane in podobno, vse to se zmenijo kar sami, kajti sami tudi plačajo. – Letos je dejavje hudo nagajalo pri njihovih delih. Celo življenje je bolj doigračno in pusto ob slabem vremenu. Toda upaj, da bo zima udobna: da bodo lahko delali in tako tudi več zaslužili.

Zažeeli smo jim veliko lepega vremena, sonca in veliko sreča v prihodnjem 1961. letu.

K. Makuc

Transport transformatorja 8000 KVh za novo razdelilno postajo Zlate polje

tudi ojačali električno energijo v samem Kranju, kjer so potrebe vse večje in sedanja energija že ne zadošča več. Razen tega bodo imeli boljši električni tok tudi v Tržiču, Skofiji Lobi in v vseh manjših naseljih v okolici omenjenih mest.

IZVEN PLANA

V zadnjih letih je Elektro Kranj na vsem svojem območju razprestil električno omrežje in skoraj ni več naselja, kjer se ne bi imeli električnega toka. Za elektrifikacijo pa je bil opravljen levji del v Selški dolini; v kateri je ostalo le še 5 hiš brez elektrike. Delo, ki ga je kolektiv opravil, je naredil izven svojega plana. – Kljub temu pa je delal z veseljem, saj je pomagal ljudem, ki so za elektrifikacijo sami zbrali nad 30 milijonov dinarjev.

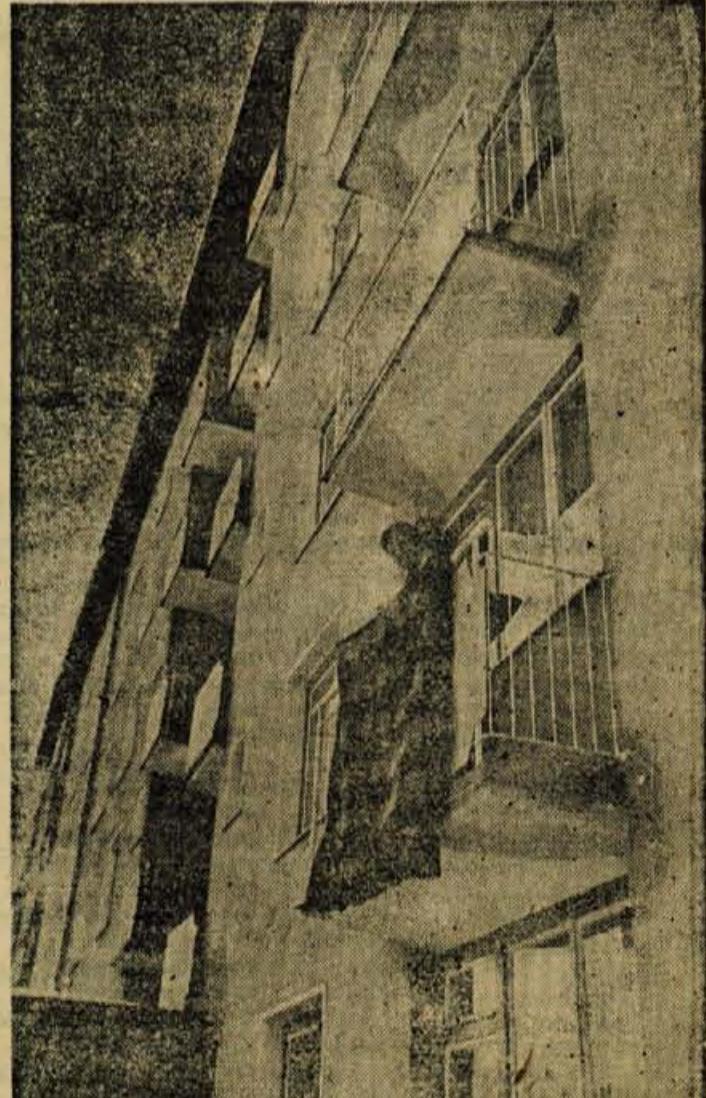
Prav tako je bilo v letu 1960 opravljeno pomembno delo v Tržiču. Stara in dotrajana Bornova zapuščena z 220 voltnim omrežjem potreb Tržičanov ni mogla več zadovoljevati. Elektro Kranj je zato zgradil novo omrežje s 380 voltno napetostjo.

STROKOVNEGA KADRA MANJKA

Razen predvidenih večjih novih del, se bo podjetje lotilo novega 10 KV električnega omrežja v Kranju, ki bo vezan na postajo

Labore in Zlate polje. – V to omrežje pa bo vključena tudi elektrarna Sava Kranj, katera sedanji 20 KV daljnoved so dotrajani. S to preuređitvijo tudi sedanega daljnovednega stolpa na Savskem mostu pred Iskro ne bo več, vendar pa bodo proti Stražišču postavljeni novi, mogočni in skoraj nič manjši daljnoved.

Za vsa ta dela podjetje močno pogreša strokovni kader. Manjka mu precej monterjev pri novogradnjah, pa tudi za morebitno ustanavljanje raznih servisov. – Zato si podjetje želi in predvsem mlajšim priporoča, da bi se započeli v njihovem kolektivu. Delo v naravi je zlasti za mlajše priporočljivo, saj je zdravo. In ko smo že omenili zdravje, naj zapisemo, da ima kolektiv Elektro Kranj povprečno le 0,5 odstotka izpada z dela zaradi obolenj. Ce pa bi imel kolektiv Elektro Kranj zadostno število delavcev, pa bi v prihodnjem tudi laže reševal številne probleme in hitreje uresničeval svoje naštete. Prepričani smo, da mu bo tudi to uspelo, saj je vsa leta doslej z uspehom reševal tudi težje probleme. S to željo, pa kolektiv Elektro Kranj želi tudi vsem delovnim ljudem srečno in uspehov polno novo leto 1961. B. Fajon

... IN KO SO SE STANOVALCI ZE VSELILI

**Delovni kolektiv
splošnega gradbenega podjetja
»GORENJ«
RADOVLJICA**

želi vsem delovnim ljudem srečno in uspehov polno novo leto 1961

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KRAJ

in vse mnogične
organizacije

želijo prebivalstvu kranjskega okraja ter vsem
delovnim ljudem naše socialistične domovine

**srečno in uspehov polno
novo leto 1961**

TOVARNA TISKANEGA BLAGA

TISKANINA

KRANJ

Nudimo vam svoje priznane izdelke:
bombazine in stanične tkanine
v vseh modnih barvah in odtenkih

Naše tkanine so znane na domačem in ino-
zemskem tržišču kot kvalitetne po izdel-
vi in trajnosti

**Vsemu prebivalstvu
Gorenjske želimo srečno in
uspehov polno novo leto**

Vsem delovnim
ljudem srečno, zado-
voljno in uspehov
polno
novo leto

OBRTNA
ZBORNICA
ZA OKRAJ
KRAJ

POSLOVNA ZVEZA
ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO
KRAJ

izvaja vsa gozdno-kulturna dela
gradi gozdne poti in odkupuje
vse gozdne sortimente

srečno novo leto 1961!

Tovarna
gumijevih
izdelkov
Kranj

Sava

želi vsem delovnim kolektivom

v novem letu 1961

še več delovnih uspehov

Priporočamo svoje cenene in kvalitetne izdelke:
avtoplašče, potniške in tovorne,
plašče za kolesa, tehnične izdelke, klinaste jermene,
transportne trakove, prevleke valjev in koles,
blago za dežne plašče,
izdelke za čevljarsko industrijo in lepila

SRECNO IN VESELO
NOVO LETO 1961

MESTNA
KLAVNICA
KRAJ

Vedno boste zadovoljni z
našimi mesnimi izdelki

Srečno in uspešno novo leto 1961
želi delovni kolektiv

JEZENIŠKE ŽELEZARNE

vsem sorodnim delovnim kolektivom
Jugoslavije in vsem delovnim ljudem naše
socialistične domovine

Naše geslo v letu 1961 ostane: Z delom v boj za srečno bodočnost!

Mnogo uspehov v letu 1961
želi vsem delovnim ljudem

C O L O R
TOVARNA BARV IN LAKOV
M E D V O D E

TRGOVSKO PODJETJE

S O R A
ŽELEZNIKI

želi vsem svojim odjemalcem
srečno in uspešno novo leto 1961

Kolektiv
Knjigarno
Simon Jenko
Kranj
želi vsem delovnim ljudem v ljubilejnem letu 1961 polno uspehov in sreče

Srečno in uspehov polno
novo leto
želi vsem delovnim ljudem

Kmetijska
zadruga
Cerknje
na Gorenjskem

GOZDNO
GOSPODARSTVO
BLED

s svojimi obrati

želi vsem delovnim ljudem

v novem letu 1961

mnogo sreče in zadovoljstva

PROJEKTIVNO
PODJETJE
V KRAJU

želi vsem delovnim ljudem v letu
1961
mnogo sreče
in uspehov

Kolektiv
GOZDNO
GOSPODARSTVO
KRAJU

s svojimi obrati
želi vsem delovnim ljudem srečno
novo leto 1961
in priporoča svoje proizvode

GORENJSKA
OBLAČILNICA
KRAJU

s poslovalnicama
v Tržiču in na Jesenicah želi vsem
odjemalcem in
vsem delovnim
ljudem v letu 1961
mnogo uspehov

Srečno in uspešno
novo leto!

OLJARICA
tovarna
rastlinskih olj in
oljnih izdelkov
BRITO F
pri Kranju

Občinski
ljudski odbor
Medvode
ter vse
politične in go-
spodarske
organizacije

želijo vsem delovnim ljudem srečno, uspehov polno
novo leto 1961

OD 5 DO 70

Obrtno podjetje „Instalater“ v Kranju je v nenehnem in hitrem razvoju

Novogradnje so že nekaj let v ospredju. Ker pa so zahteve po gradnjah - zlasti stanovanjskih - vse večje, marsikje zmanjka potrebnih strokovnjakov, da bi nov stanovanjski blok v najkratšem času, ali pa sploh, dogradili.

Znano je, da v zadnjih letih veliko gradimo prav v kranjski občini. Stanovanjski bloki rasejo drug za drugim, prav tako pa tudi razna gospodarska poslojava. Pri vseh teh novogradnjah pa ima velik delež tudi kranjsko obrtno podjetje „Instalater“, ki ga je približno pred dvema in pol leti ustanovil občinski ljudski odbor z namenom, da bi pri novogradnjah opravil vsa vodovodna in centralno ogrevanja instalacijska dela.

PRVI DELOVNI PROSTOR - KLET

Pet delavcev je sestavljalo kolektiv 19. maja 1958. leta, ko smo prvič v Kranju slišali za „Instalater“. Seveda to že ni bilo podjetje, temveč mehanična delavnica, ki so jo s skromnimi sredstvi že takrat začeli z vodovodnimi instalacijami in popravili centralnih ogrevalnih naprav. Majhen kolektiv pa je imel težke probleme s samo proizvodnjo. Ni imel primerenega delovnega prostora. Zasiplen izhod je našel v kleti nekega privatnika na Primskovem in kladišču je odmevalo ob udarcih ob kovine med korenjem in repom. In kje je imel „Instalater“ pisarno? Pri sosedu v gostilni pri Jaku, kjer so imeli vsaj telefon. - Prav zaradi dela kmalu ni bilo več problemov. Zavod za

stanovanjsko in komunalno gradnjo pri ObLO Kranj je kaj hitro precejšen in stalen naročnik. S prvimi večjimi deli, pa se je „Instalater“ kaj hitro uveljavil. 64-stanovanjski blok je leta 1959. prvič v kranjskih delavnicah izdelal. Potrebe po storitvah „Instalaterja“ pa so postajale od takrat iz dneva v dan večje. Zaradi tega je moral kolektiv še nenehno povečevati in izpopoljevati svojo proizvodnjo. Zato se je v letu 1960. povečal kolektiv že na 70 članov, ustanovil pa je tudi kleparsko delavnico, ki jo potrebuje za instalacije, zlasti pa za ventilacije.

ZDRUŽITEV

Prav zaradi tega je prišlo 1959. leta do soglasne združitve med „Instalaterjem“ in ključavnikičkim obratom KZ Primskovo. Le-

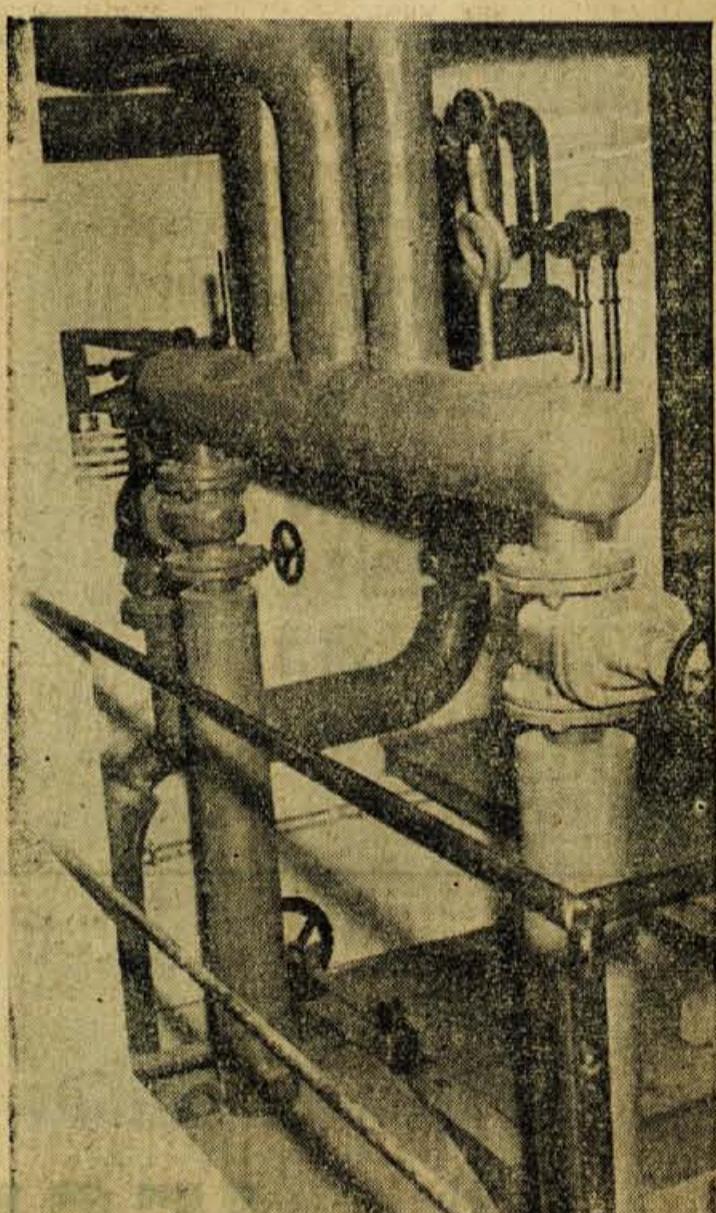
ta je imel tudi dokaj dobre delovne prostore v nekdajni radnici postaji na Primskovem. Po združitvi, ko se je kolektiv povečal na približno 30 delavcev, pa se je Instalater preimenoval tudi v obrtno podjetje. Podjetje si je za novo proizvodnjo kaj hitro preuredilo delovne prostore, seveda pa tudi za upravo podjetja. Prav v tem času pa se je močno uveljavilo delavsko samoupravljanje v „Instalaterju“ in velike in majhne probleme so reševali kar z največjimi uspehi. Proizvodnja se je začela odvijati z najboljšimi rezultati. Strokovnih delavcev je bilo v kolektivu vse več in že ob koncu leta 1959. je kolektiv štel 50 delavcev. Potrebe po storitvah „Instalaterja“ pa so postajale od takrat iz dneva v dan večje. Zaradi tega je moral kolektiv še nenehno povečevati in izpopoljevati svojo proizvodnjo. Zato se je v letu 1960. povečal kolektiv že na 70 članov, ustanovil pa je tudi kleparsko delavnico, ki jo potrebuje za instalacije, zlasti pa za ventilacije.

TRIJE OBRATI

V dveh in pol letih se je nekdanja delavnica razvila v pravo podjetje, ki ima danes ključavnikički obrat, ki razen splošnih del izvršuje stavbeno ključavnikičarstvo in popravlja poljedelstvene stroje; kleparski obrat z vsemi kleparskimi deli in ventilacijskimi napravami in seveda še tretji obrat za vodovodne instalacije ter centralne instalacije za ogrevanje.

KOLEKTIVIMA SE PROBLEME

Začetnih tehničnih, finančnih in kadrovskih problemov „Instalater“ torej nima več. Zadnja vprašanja v zvezi s tem problemom, je kolektiv z uspešno rešil učinku. Vendar pa je kolektiv še vedno pred precejšnjimi problemi. Vsekakor je največji problem, kako zadovoljiti vse tiste, ki si želijo njegove storitve. Preveč imajo dela, da bi ga lahko izvrševali v želenih rokih naročnikov. Pripeti se celo, da se mora naročnik obrniti na drugega izvajalca, ker mu v „Instalaterju“ ne morejo v želenem roku izdelati prve ali druge naprave. Prav radi tega se kolektiv že ukvarja z novo mislio, kako bi še lahko povečal svojo zmogljivost. Zato bi bilo predvsem treba dobiti nove delovne prostore in hkrati s tem tudi nove strokovnjake. Zamisel, ki bi jo bilo treba vsekakor s skupnimi močmi urediti. Za dela, ki jih opravlja „Instalater“, naročniki na Gorenjskem nimajo več izvajalca in prav zato bi bilo

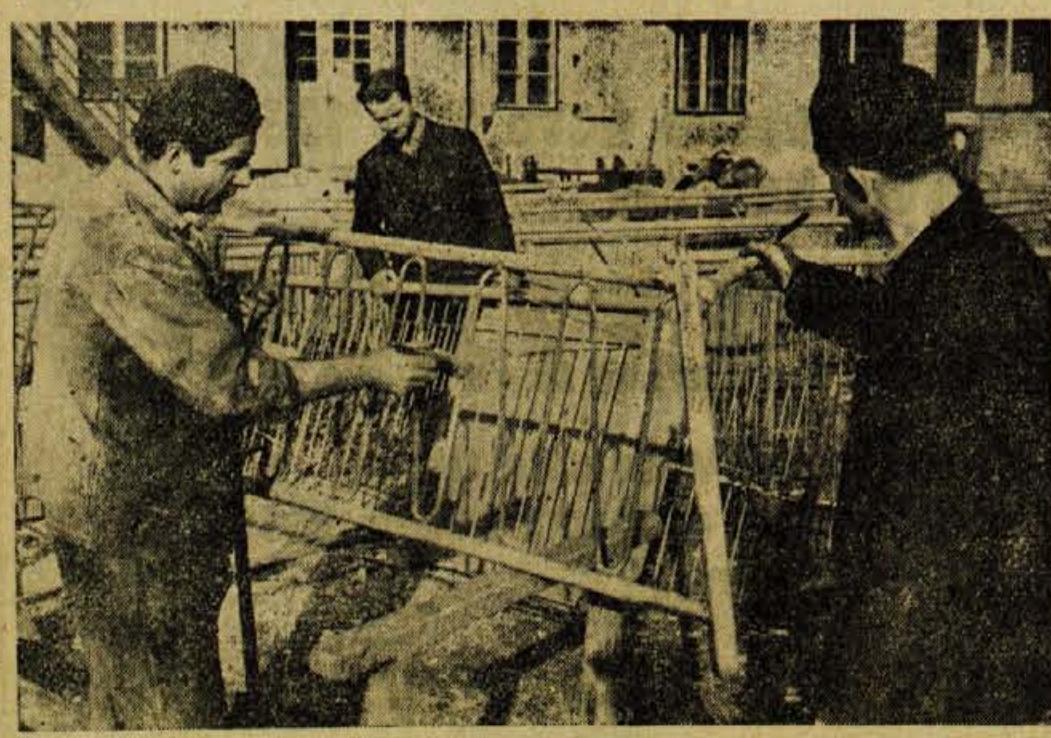
V veležezevnini „Merkur“ Kranj je „Instalater“ montiral in izdelal novo kuhinlico za centralno ogrevanje

potrebno zamisel kolektiva urešiti. Potrebo bo razsiriti pa bi morda lahko podkrepili s številkami: leta 1958 je znašala bruto-proizvodnja „Instalaterja“ 17 milijonov dinarjev, naslednje leto že 60 milijonov in leta 1960 okrog 120 milijonov dinarjev.

OPRAVLJENA DELA

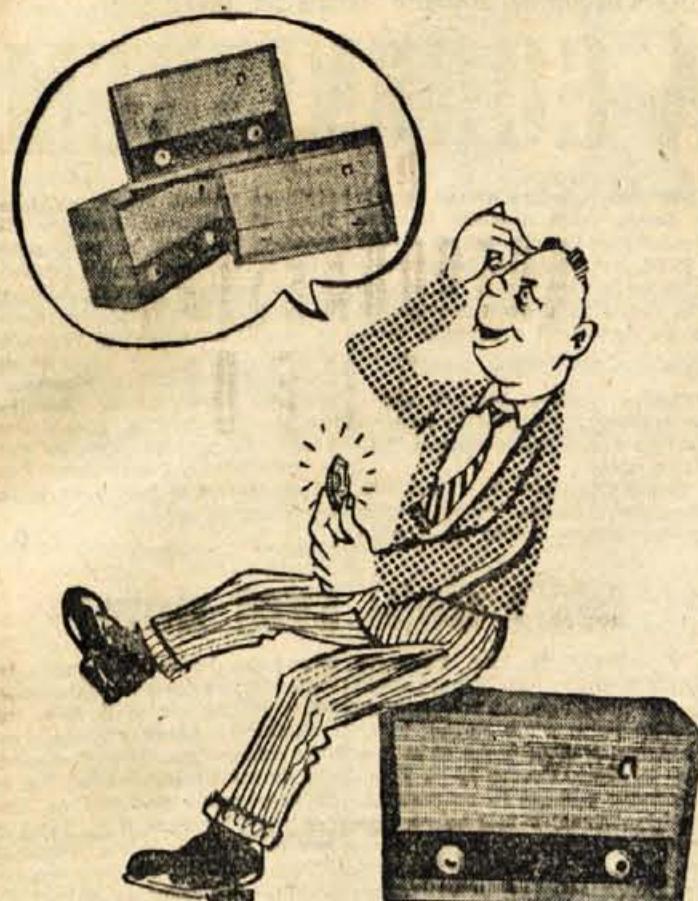
Obrtno podjetje „Instalater“ je doslej sodelovalo že pri nešteli novogradnjah. Predvsem je pomagalo s svojimi storitvami v kranjski občini na Zlatem polju (388 novih stanovanj), pri gradnji obrata Sava II, Mesnini, soli

B. Fajon

Balkonske ograje za nove stanovanjske bloke so priznani proizvod obrtnega podjetja „Instalater“

OBVESČEVALEC

Za kaj naj ščdim? Jasno! Za »Glas«. Trikrat tedensko bom lahko v njem bral vse o najbolj aktualnih dogodkih doma in po svetu. Razen tega bom tudi ugodno zavarovan! In še več – udeležen bom tudi pri tradicionalnem nagradnem žrebanju, ki ga prireja »GLAS« vsake leto za svoje naročnike.

MALI OGLASI

PRODAM

Ugodno prodam Puch 250 ccm – starejši tip. Naslov v oglašnem oddelku. 4805

Prodam kravo s petim teletom ali brez. – Voglje 90. 4819

Prodam železen štedilnik desni, zelo dober in dva gramofona. – Vodice 48. 4820

Kravo po teletu, 500 kg težko, imam naprodaj. – Sp. Duplje 23. 4821

Radio Tesla prodam po ugodni cen. – Savska Loka 10, Kranj 4822

Prodam kravo mlekarico. Huješt. 13. 4823

KUPIMO VSE KOLIČINE VSA-KOVSTNE ZIVINSKE KRME »Klavnic«, Kranj

Prodam 3 prašiče, težke po 60 do 70 kg. – Kokrica 60. 4824

Prodam razne dele za avto Opel-Kadet. – Jekovec Rok, Ziganja vas 41, Križe na Gorenjskem. 4825

Dobro ohranljeno sobno opremo ugodno prodam. – Kokrški breg št. 3, Kranj. 4826

Za pitanje prasičev samo

REDIN

ker pospešuje debeljenje

OSTALO

Pridite silvestrovat na Kočno v gostilno pri Rozmanu. – Veselo se boste zabavali! 4813

Stanovanje in hrano dobri tovarniški delavci za pomoč v gospodinjstvu. – Zg. Plavž 9, Jesenice. 4814

Moške klobuke šisti in preoblikuje klobučar Janez Janc, Prešernova 9, Kranj. Na zalogi ima tudi nove klobuke. 4776

Hrano in stanovanje nudim delavki za pomoč v gospodarstvu. – Visoko 66, Senčur. 4827

100.000 din nagrade nudim osebi, ki mi preskrbi dvosobno stanovanje v Kranju. – Naslov v oglašnem oddelku. 4828

Zdravnik armade, mlad, neoznenjen, išče sobo ali garsoniero, prazno ali opremljeno, v Kranju. Plaćamo do 8000 din mesečne na jemnine. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku pod »Bodočnost«. 4829

Tako kupimo čevljarski (tapetniki) šivalni stroj, pogoj dobro ohranjen. – Kupimo tudi vse stare odpadne avto akumulatorje. – Ponudbe poslati na »Aviopromet«, Kranj. 4800

Poštencemu in pridnemu dekletu nudim hrano in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu. – Milje št. 15, Senčur. 4830

Oddam opremljeno sobo trem moškim, najraje praktikantom. – Naslov v ogl. oddelku. 4831

KINO

Kropa: 1. januarja francoski film VRNIL SE BOM V KANDARU, 2. januarja ameriški film MAZURKA LJUBEZNI, 5. januarja angleški film JOKAJ, LJUBLJENA ZEMLJA.

Radovljica: 30. in 31. decembra italijanski barvni film CRNI ORFEJ, predstava ob 20. uri, 1. januarja

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju »Komunalni servis«, Kranj, Mladinska ulica 1 – razpisuje naslednja delovna mesta:

1. PERSONALNEGA REFERENTA
2. TEHNIKA LESNE STROKE

Pismene prijave pošljite na upravo podjetja do dne 31. januarja 1961.

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri ObLO Kranj

RAZPISUJE

delovna mesta direktorjev naslednjih gospodarskih organizacij:

1. „Kavarna - slaščilarna Kranj“
2. Tovarna perila, pletenin in rokavic
„Špik“ - Kranj

Ponudniki za razpisana mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1.

a) absolvent gospinske šole z najmanj 5 let prakse na vodilnem položaju v podjetju gospinske stroke;

b) slaščičarski mojster z najmanj 10-letno praksjo pri vodenju večjega slaščičarskega obrata;

c) visokokvalificirani delavec živilske stroke z najmanj 15 let prakse;

pod 2.

a) visoka strokovna izobrazba in vsaj 10 let prakse v tekstilni stroki;

b) srednja strokovna izobrazba s 15 let prakse v tekstilni stroki – od tega najmanj 3 leta na vodilnih mestih.

Kandidati za razpisani mesti naj vlože pismo prošnjo, taksiranjo s 50 dinarji državne takse s priloženim živiljenjskim dokazilom o strokovni izobrazbi in doseganjem zaposlitvi, na Komisijo za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri ObLO Kranj v 15 dneh po objavi.

ZAHVALA

Podpisani Pavel Debeljak, Podbrezje 54, se zahvaljujem vsem, ki so mi ob težki požarni nesreči pomagali. Posebna zahvala velja polkilenemu gasilskemu vodu Kranj, podbreškim gaalcem in sosednjim gasilskim četam Bistrica, Naklo, Ljubno in Duplje, ki so požrtvovalno ubranili nadaljnje širjenje požara.

Prav posebno zahvala izrekam tudi vsem tistim Podbrežanom, ki so mi z osebnim delom takoj popravili najnujnejšo streho in odstranili vse ruševine, kar bi bilo pozneje v snegu in mrazu nemogoče. – Se enkrat vsem iskrena hvala!

V Podbrezjah, dne 26. decembra 1960

Pavel Debeljak

OGLAS

Občinski ljudski odbor Kranj, oddelek za gradnje in komunalne zadeve, opozarja vse hišne svete, hišne upravitelje, hišnike in hišne lastnike na določilo 5. dneva odlok o redu in miru v občini Kranj (Uradni vestnik OLO Kranj, št. 56/60), na podlagi katerega so zgoraj navedeni dolžni:

1. čistiti hodnik ob svoji ali najeti nepremičnini;

2. odstranjevati sneg s hodnikov ter posipati polede- ne hodnikske podlage ob 8. ure zjutraj, podnevi pa tudi večer, če je to potrebno;

3. odstranjevati strešne plazove, ki padajo na javne ceste, poti ali ulice in odstranjevati sneg do cest oziroma od hiše do hiše;

4. odstranjevati sneg s streh, ki nimajo snegobranov.

Kraliči določib 5. dneva omenjenega odloka bodo kaznjeni z demarno kazniljo do 10.000 dinarjev.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR KRAJN
Oddelek za gradnje in komunalne zadeve
Avgust Kalan 1. r.

Upravni odbor »Klavnice«, Kranj, sprejme:

1. poslovodjo-injo delikatesnega oddelka
več garnirana mesnih plošč. - Stanovanje
zagotovljeno

2. Več kvalificiranih prodajalcev za delikatese

3. Blagajničarke

4. Pomožne delavce - vojaščine presti

5. Čistilko

Plača po tarifnem pravilniku, oziroma po dogovoru.

Pismene prošnje s kratkim živiljenjepisom vložite pri Upravi podjetja, najkasneje do 15. januarja 1961, kjer dobesedno pozavljamo na tretjo letaščino predstavnika. Kandidati tudi ostala pojasnila.

**Srečno in uspehov polno
novo leto 1961**

Tekstilna tovarna

**Inteks
Kranj**

• predilnica

• tkalnica

• apretura

• šivalnica

Nudimo vam prvorazredno blago,
in sicer:

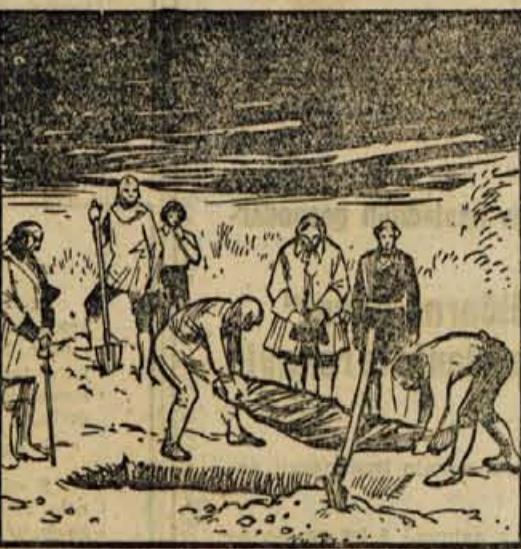
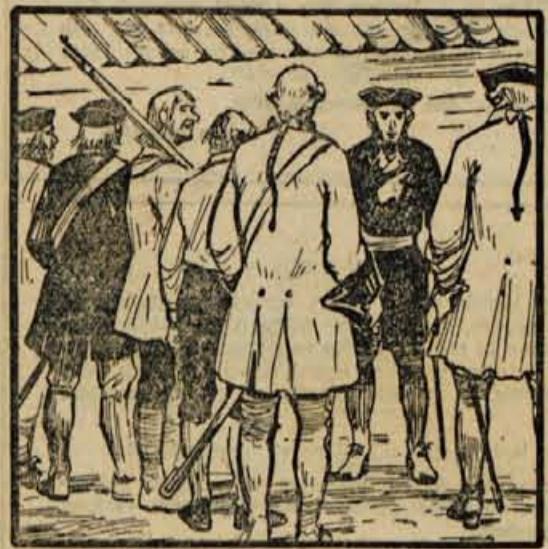
cefirje, popeline, flanele, velveton, žepne
robce, odeje in kanafase

GLEDALIŠČE

Gledališče »Tone Cufar«, Jesenice: uprizori v soboto, dne 31. de-

OTOK ZAKLADOV

R.L. STEVENSON

79. Ce bi sedeli tako brez dela, bi nas prav govor vse od kraja zgrabila mrzle: all kapitan Smoletti bil človek, ki bi kaj takega dovoljeval. Poklicani je predstevljeni potem nas je razdelil v straže. Zdravnik je postavil za kuharja, jaz sem stražil pri vratih. Zdravnik je zdaj pa zdaj prisel k vratom, da bi se nadhal svežega zraka, in tedaj sva se lahko pogovarjala. Vprašal me je: "Ali temelj Ben Gunnu lahko verjamemo?" Povedal sem mu, da je Ben Gunn žuden svetnik, vendar naj govoril z njim.

80. Pred večerjo smo pokopali starega Toma zunaj koče in stali smo nekaj časa razglašali ob njegovem grobu. Po večerji smo se posvetovali. Začela živeza je bila pliča in grozila je nevarnost, da se bomo morali predati zaradi gladi. Rešili bi se mogni le tako, da pobijemo čimveč reparjev: ostali bi morali sneti svojo črno zastavo in se vdati, ali pa bi s »Hispaniolo« zbežali na morje. Od deveninjih se je njih število zmanjšalo na petnajst, dva druga sta lahko verjamemo? Vprašal sem mu, da je Ben Gunn bila ranjena. Toda paziti bomo morali, da ne izgubimo nikogar od svojih.

DAŠ RAZGOVOR

Spet bom srečen

S takšnimi besedami je začel bom lahko rekla, da se moj ljubi razgovor z nami priljubljeni Bodičar, ko se je pred dnevi s svojo ženo oglastil v našem uredstvu. Predstavljal nam ni niti Marjanu niti samega sebe, temveč je le ponavljal: "Spet bom Pomislite, koliko denarja ob mesecu... spet bom srečen...".

Končno pa smo ga le prekinili in ga vprašali, zakaj bo srečen? "Ce imam za vsak dan v letu eno bodico, je vse v redu. Vsak dan lahko vsaj enega zvoden. V letu 1960 - prestopenem letu pa mi je ena bodica zmanjnila. In zadnji dan v letu sem žrtev jaz. Vsi grehi preteklega leta so na Silvestrovo nasramidili nad meno in Marjanu. Zakaj bom v letu 1961 srečen, zdaj veste. - Mejezki, samo jaz bom lahko druge špikal, meni pa se ne bo moglo nič prizpetiti."

- S kakšnimi grehi pa si imel opravka v preteklem letu?

- "Saj ne vem, kje bi začel?" - Marjan, pomagaj mi, tako kot sva drug drugemu pomagala skozi vse leta!

- Kaj pa cincas. Povej raje, kako naju bodo udarili z mesečnim vozovnicami. Leta in leta računam, kako se bom s svojim ljubim Bodičarjem predstavila vo sva čistila za praznike, pa opravljivim Kranjsčanom, ko jim ugotovila, da nimava denarja, ne

moke in cukra. - Skladilšča naj buditi vzame: moka je en sam črv, cuker polna mravil, le žajfe bo se nekaj za porabo. - Naj-

- No, vidite in spet bom moral nazaj v Kranj in službo, - je dojal Bodičar. - Dodatek za ločeno življenje in na roko denar za mesečno kartu. - Pomislite, koliko denarja ob mesecu... spet bom srečen... vozovnice..."

- No, vidite in spet bom moral nazaj v Kranj in službo, - je dojal Bodičar. - Dodatek za ločeno življenje in denar za mesečno kartu bodo pa drugi požrl -

- "Zdaj jim pa še povej, kaj je bilo z žajfo in cukrom!"

- Kaj pa se je vendar želel, da dodatek za ločeno življenje in na roko denar za mesečno kartu bodo pa drugi požrl -

- "V banki sva imela na hranilni knjižici že precej denarja, zdaj pa je že hranilno knjižico vrag vzel. Na vključu sem večkrat slusal, da bodo denar zamenjali in da ga bo precej manj; žena je pa tudi iz mesarje, mlekarje in drugih trgovin - saj veste tam je vedno takšen dren - prinesla domov, da bomo vse podražili. In ves denar, ki sva ga imela, sva zavrnila za žajfo, cuker in moko. - Kar lepo skladilšča sva odprla doma. Toda na Silvestrovo vse leta!

- Mejezki, samo jaz bom lahko druge špikal, meni pa se ne bo moglo nič prizpetiti."

- S kakšnimi grehi pa si imel opravka v preteklem letu?

- "Saj ne vem, kje bi začel?" - Marjan, pomagaj mi, tako kot sva drug drugemu pomagala skozi vse leta!

- Kaj pa cincas. Povej raje, kako naju bodo udarili z mesečnim vozovnicami. Leta in leta računam, kako se bom s svojim ljubim Bodičarjem predstavila vo sva čistila za praznike, pa opravljivim Kranjsčanom, ko jim ugotovila, da nimava denarja, ne

huje pri vsem tem pa je, da so cene ostale neizpremenjene..."

- Kakšno stanovanje pa imata, da se vama je vse pokvarilo?

- "To sploh ni stanovanje," je nejedovljivo odgovorila Marjan.

- V tisti luknji je moja žena že živece povsem zgubila. Na stanovanje čakava že dvanajst let, pa še nič. Zadnjih dan preteklega leta pa sem šel spet vprašati, če

moči in cukra. - Skladilšča naj buditi vzame: moka je en sam črv, cuker polna mravil, le žajfe bo se nekaj za porabo. - Naj-

- "Al" sva morda neumna. Zdaj jima dajva pa kajlo. Začela bova šparat za stanovanje. Le škoda, da že nisva. V dvanajstih letih bi lahko že toliko priprala, da bi si lahko kupila primereno stanovanje, namesto da sva prosila tam, kjer imajo gluhu ušesa, in trošila za cuker, moko in žajfo."

- Ob koncu našega razgovora smo Bodičarja še vprašali, če bo tudi v novem letu še sodeloval z našim uredništvom?

- "Prav z veseljem. Saj veste, Gorenjev cev ne morem zapustiti. Preveč me imajo radi, čeprav jih moram večkrat poštovati. Obratnički. Zato mi tudi oprostite, če sedaj izrabim priložnost in vsem bralcem želim srečno in veselo novo leto 1961, z željo, da bi zaradi njih ne imel preveč piščana in kreganja z Marjanom."

6615/8 Požarevac, Andrej Zadnikar z Ježerskega V. P. 4837 Foča; Janez Krek V. P. 6078/31 Jože Kimovec, Janez Jelen, Ivan Zoverški, Rudolf Rijavec, Milan Mihelin, V. P. 4468/17, Skopje; Lojze Sekne iz Vogelj, Zvone Žabjek, Jože Pišorn, Franc Jesenčnik, Milan Gregorček, V. P. 9557 Novi Pazar; Peter Bobnar, Tomaz Avžin, Tine Valjavac, Viktor Skrjanc, Marjan Dolinar, Ivan Dacar, Viktor Rakovec, Ivan Stoži, Jurij Pfajfar, V. P. 6070/8 Capljina BiH; Peter Božnar iz Zmljca, Vinko Dolenc iz Lucin, Jernej Vodnik iz Zetine, Toni Česen iz Kranja, Franc Dolenc iz Kranja, Niko Kordž iz Skofje Loke, Ivan Zavel iz Vopoveli, Andrej Kosec iz Sp. Brnikov, Tine Pečavarič iz Podkoste, Stefan Ravbar iz Tržiča, V. P. 3147, Prokulje; Jože Jelovčan, Janez Erzen, Ivan Senk, Rupert Remar, Peter Košček, V. P. 4310/2 Tuzla; Drago Rogelj iz Vogelj, Ivan Zavrl iz Vopoveli, Andrej Kosec iz Sp. Brnikov, Jernej Vodnik iz Gor. Žetinje, Tine Pečavarič iz Novega mesta, Miran Simonič, Ivan Solter, Ludvik Tič, Niko Kordž, V. P. 8147 Prokulje; Pavel Stanonik iz Skofje Loke, Matija Jereb iz Brebovnice, Janko Tušek iz Loka, Janko Soler iz Nemili, Simon Kastrun iz Tržiča, Janez Končan iz Horjula, Franc Vreček iz Šentjurja, V. P. 6815 Požarevac; Brane Vidic iz Kranja, V. P. 3072/12 Račna; Janez Pognatič iz Bešnice, Albin Mastan iz Britofa, V. P. 6355 Novi Sad; Tine Rogelj iz Vogelj, Janez Smolej s Koroske Belje, Jože Godnov iz Tržiča, V. P. 4542 Kraljevo; Janez Vidmar, Rafko Pogačnik, Franc Lotrič, Jože Cadež, Stane Širer, Milan Slakovec, Drago Rotenberger, Rafko Kavčič, Lojze Ambrožič, Jože Jereb, Herman Šubic, Franc Ševar, V. P. 6633 Beograd; Vinko Hafner, Janez Bobnar, Metod Pešec, Franc Pogačnik, Jože Čifrer, Franc Koder, Ciril Mohorič, Ciril Živanc, Polde Čimšar, Janez Lotrič, Ivan Kavčič, Miha Šter, Janez Potoknik, Jože Bošnjak, V. P. 4775 Borilje grad; Janez Žmavc, V. P. 9157/1, Jože Avsenik, V. P. 6078/8 Cvetlo Blol, V. P. 1592, Janez Totor, V. P. 2395/7, Lojze Bradetič, V. P. 2346, Pavel Runnik, V. P. 2395/8, Pavel Šuster, V. P. 2395/9, Andrej Zvan, V. P. 5990/4, vse služijo vojaški rok v Batčini; Franc Verbič iz Sp. Brnikov, Franc Jakovčev iz Žigante vas, Marian Bernik iz Otočca, V. P. 7337 Zeležnik; Janez Novak iz Šentjurja, Janez Smolič iz Tržiča, Franc Šoršek iz Labor, V. P. 2327 Zeležnik, Franc Jugović, V. P. 7553 Strumitko.

ZUDELJELI SMO...

S sodišča

PREKUPČEVANJE Z LESOM

J. P. je v letu 1960 neupravičeno prekupčeval z lesom. Tako je kupil od raznih posestnikov v okolici Cerkevje približno 2 kubična metra tesnih tramov, približno 5 kubičnih metrov smrekovih desek, 0,75 kubičnega metra hladovine, 1 kubični meter borovih in približno 0,856 kubičnega metra hrastovih plošč. Ves ta les je potem prodal in pri vsem tem precej zaslužil. Ker je bil že večkrat kaenovan, enkrat tudi zaradi nedovoljene trgovine, ga je sodišče zaradi kaznivega trgovanja obsođilo na 1 meseč zapora.

KAZNOVANO PRETEPANJE

M. T. S. M., G. V., A. S. in F. D. so 4. septembra v vasi Delnice pretepal. - Pri tem pretepu sta M. T. in G. V. segla po bukovih polenih, S. M. pa je zgrabil za koso. Vsi trije so torej segli po sredstvih, s katerimi lahko tele huje poškodujejo. Poleg tega je A. S. z lesom nožem zabodel G. V. v levo roko ter ga ranil, F. D. in S. M. sta napadla A. O. ter je pri tem F. S. udaril A. O. z vinskim kozarcem zadač po glavi. S. M. pa ga je udaril z nekim ostriim predmetom po ustih ter ga tako lahko telesno poškodoval.

F. D. se je pred sodiščem zagovarjal, da je v letošnjem letu ustvarila za 6 milijard dinarjev več celotnega dohodka, kakor ga je planirala.

decembra naprej od 16. do 18. ure. Vstopna 200 din. rezervacija 100 din za sedež.

V Radovljici bo Silvestrovanje tudi v "Grajskem dvoru", kjer bo ples igral zabavnih ansamblov "Smarjetni gori", "Metronom" iz Primskovega.

V Domu TVD Partizan Skofja Loka bo silvestrovanje, za katerega so pripravili tudi zabaven program. Zabave bodo se v "Kroni" in restavraciji "Turist".

varjal tudi za to, ker je 1. novembra 1963 zvezec na mostu na cesti Poljane-Javorje pred vasio Volča razbil eno luč, drugo pa odstranil. Luč sta bili postavljeni zaradi varnosti prometa, ker je most v popravilu. Sodišče je ugotovilo, da so bili vsi krivi za ta dejavnja, za katera so se morali zagovarjati in bo enega leta.

NESREČE

TRČENJE POD KLANCEM

16. decembra letos je prišlo do prometne nesreče na cesti I. reda pri Drulovki, in sicer ob 10. uri. - Voznik tovor, avtomobil S-3348, last Železarne na Jesenicah, Kos Karlo, je trčil v avtomobil kmetijskega posestnika Žabnica S-1419, ki ga je upravljal Viktor Smilč. Ta je prav pod vrhom klanca prehitel tovornjak S-3348, tako da je bil pri trčenju materialne škode na obeh vozilih za 700.000 din. Telesnih poškodb ni bilo.

V DEBLO JABLONE

Ob 13.15 je 21. decembra prišlo do nesreče na cesti II. reda Neklo-Tržič pred vasio Zeče. - Voznik oseb. avtomobila JNA-F. Mladen Dukić, je zavojil izven cestnička v deblo jablane. Voznik Dukić in njegov spremljevalec sta bi-

so bili obsojeni: M. T. na 10.000 dinarjev denarjev kazni, M. S. na 14 dni zapora in 5000 dinarne kazni, G. V. na 5000 dinarjev, A. S. na 1 mesec in 15 dni zapora, F. D. pa na 16.000 dinarne kazni, medtem je bila A. S., M. S. in G. V. kazni odložena pogojno za dobera.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

la luže poškodovana, na avtomobilu pa je bilo škode za 500.000 din.

POLEDENELA CESTA

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

Z AVTOMOBILOM V ŽID

Naslednjega dne, to je 22. decembra, se je zopet pripetila nesreča zaradi zaznečene ceste. Na cesti II. reda Neklo-Tržič pred vasio Zeče. - Voznik oseb. avtomobila JNA-F. Mladen Dukić, je zavojil izven cestnička v deblo jablane. Voznik Dukić in njegov spremljevalec sta bi-

so bili obsojeni: M. T. na 10.000 dinarjev denarjev kazni, M. S. na

14 dni zapora in 5000 dinarne kazni, G. V. na 5000 dinarjev, A. S. na 1 mesec in 15 dni zapora, F. D. pa na 16.000 dinarne kazni, medtem je bila A. S., M. S. in G. V. kazni odložena pogojno za dobera.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

la luže poškodovana, na avtomobilu pa je bilo škode za 500.000 din.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

la luže poškodovana, na avtomobilu pa je bilo škode za 500.000 din.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

la luže poškodovana, na avtomobilu pa je bilo škode za 500.000 din.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224. Inst. "Transurist" iz Skofje Loke. Voznik Jože Marinsek je zapeljal s ceste, ker je bila le-ta zaznečena in poledenela. Na vozilu je bilo škode za 20.000 din.

la luže poškodovana, na avtomobilu pa je bilo škode za 500.000 din.

Istega dne se je ob isti uri prevernil v potok v vasi Luča avtomobil S-12224.